

دفترچه شماره ۱

آزمون سراسری خارج از کشور - سال ۱۳۹۶

آزمون عمومی
گروه آزمایشی علوم ریاضی

وقت پیشنهادی	تا شماره	از شماره	تعداد سؤال	مواد امتحانی
۱۸ دقیقه	۲۵	۱	۲۵	زبان و ادبیات فارسی
۲۰ دقیقه	۵۰	۲۶	۲۵	زبان عربی
۱۷ دقیقه	۷۵	۵۱	۲۵	دین و زندگی
۲۰ دقیقه	۱۰۰	۷۶	۲۵	زبان انگلیسی
مدت پاسخ‌گویی: ۷۵ دقیقه			تعداد کل سؤالات: ۱۰۰	

زبان و ادبیات فارسی

وقت پیشنهادی: ۸ دقیقه

۱- در کدام گزینه، معنی همه واژه‌ها، درست است؟

- (۱) خسته: زخمی، (سحاب: باران)
(۳) کومه: آغل، (عنود: ستیزه‌کار)

- (۲) بنان: انگشتان، (سوفار: تیردان)
(۴) رفع کردن: دادخواهی کردن، (مکیدت: نیرنگ)

۲- «به خاک آلودن بینی، روشن ساختن، بدخواهی، جامه‌ای که روی جامه دیگر پوشند» به ترتیب، معانی کدام واژه‌هاست؟

- (۱) رخم، تقریر، شرارت، ردا
(۳) تضرع، تجلی، وقیعت، خلعت

- (۲) عتاب، توقیع، وقیعت، جبه
(۴) اهمال، تلبیس، زعارت، ذراع

۳- معنی واژه‌های «حمیت، بیغوله، ثمین، آخته» به ترتیب، کدام است؟

- (۱) تلاش، شاهراه، وزین، تیز
(۳) مردانگی، خرابه، ارزشمند، بران

- (۲) جوانمردی، بیراهه، گرانقدر، گشوده
(۴) غیرت، کنج و گوشه، پربها، بیرون کشیده

۴- املاي کدام گروه از واژه‌ها، همگی درست است؟

- (۱) مست ملاهی، زاد ولد، سورت سرما
(۳) سفله و نادان، انضجار و نفرت، سیره و مغاذی

- (۲) ضلال جهل، مقلوب و مقهور، می صبح
(۴) رزالت و پستی، مأخذ و منابع، تجدد و نیایش

۵- با توجه به متن زیر، املاي کدام واژه‌ها همگی غلط است؟

«شگال گفت: من از مذلت این تهمت بیرون نیایم، تا ملک حیلتی نسازد که صحت حال و روشنی کار بدان بشناسد، با آن که به براعت ساحت و کمال دیانت خویش سقّطی تمام دارم و متیقنم که هر چند حزم بیش تر شود، مزیت و رجحان من در اخلاص و مناصحت بر همه حشم و خدم ظاهرتر گردد.»

- (۱) مذلت، متیقن
(۲) براعت، سقّط
(۳) حزم، مناصحت
(۴) رجحان، ساحت

۶- نام نویسنده، موضوع و ویژگی نثر کتاب «انتقام» کدام است؟

- (۱) عباس خلیلی، وضع اسفبار ایران، نثر ساده و روان
(۲) مشفق کاظمی، وضع حقارت آمیز زنان، نثر آمیخته با شعر عربی
(۳) عباس خلیلی، تیره‌روزی زنان، نثر احساساتی و آکنده از لغات عربی
(۴) مشفق کاظمی، اوضاع نابسامان اداری ایران، نثر احساساتی و آکنده از لغات عربی

۷- آثار «داستایوسکی، چارلز دیکنز، لئون تولستوی و فرانتس فانون» به ترتیب، کدام‌اند؟

- (۱) ابله، داستان دو شهر، رستاخیز، انقلاب آفریقا
(۲) خانه اموات، دیوید کاپرفیلد، آنا کارنینا، خوشه‌های خشم

(۳) برادران کارمازوف، آرزوهای بزرگ، مادام کاملیا، دوزخیان روی زمین

(۴) دهکده استپانچکوف، کنت مونت کریستو، سه پرسش، واپسین دم استعمار

۸- در کدام کتاب‌ها به ترتیب، به قصه‌هایی در زمینه «تعلیم و تربیت» و قصه‌هایی در «فنون و رسوم کشورداری»، اشاره شده است؟

- (۱) سیاست‌نامه، عقل سرخ
(۲) قابوس‌نامه، هزار و یک شب
(۳) چهارمقاله، سیرالملوک
(۴) قابوس‌نامه، جامع‌التمثیل

۹- در کدام ابیات، تشبیه و استعاره هر دو به کار رفته است؟

- (الف) شب وصال تو چون باد بی‌وصال بود
(ب) روح ز تو خوب‌تر به خواب نبیند
(ج) پیوند روح می‌کند این باد مشک بیز
(د) جان‌ها ز دام زلف چو بر خاک می‌فشاند
- (۱) الف- ب
(۲) الف- ج
(۳) ب- د
(۴) ج- د

۱۰- آرایه‌های بیت زیر، در کدام گزینه تماماً درست آمده است؟

- «نیشکر با همه شیرینی اگر لب بگشایی
(۱) استعاره، حس آمیزی، مجاز، حسن تعلیل
(۳) تشبیه، مجاز، حسن تعلیل، ایهام تناسب

پیش نطق شکرینت چو نی انگشت بخاید»

- (۲) استعاره، حس آمیزی، نغمه حروف، کنایه
(۴) تشبیه، ایهام، نغمه حروف، مراعات نظیر

۱۱- ترتیب ابیات زیر به لحاظ داشتن آرایه‌های «ایهام تناسب، استعاره، کنایه، حس آمیزی»، کدام است؟

- (الف) هفته‌ای می‌رود از عمر و به ده روز کشید
(ب) گر من از خار بترسم نبرم دامن گل
(ج) آخر ای مطرب از این پرده عشاق بگرد
(د) هر چه زان تلخ‌تر اندر حق من خواهد گفت
- (الف) الف، ب، ج، د
(ب) الف، ب، د
(ج) ج، د، ب، الف
(د) الف، ب، ج، د
- (الف) کز گلستان صفا بوی وفایی ندمید
(ب) کام در کام نهنگ است ببايد طلبید
(ج) چند گویی که مرا پرده به چنگ تو درید
(د) گو بگو از لب شیرین که لطیف است و لذیذ
- (الف) الف، ب، ج، د
(ب) الف، ب، د
(ج) ج، د، ب، الف
(د) د، الف، ب، ج

۱۲- تعداد تکواژهای کدام ترکیب، متفاوت است؟

(۱) سرسپردگی مزدوران بیگانه

(۳) ارزشیابی دانشنامه‌های ادبی

۱۳- در عبارات زیر، زمان افعال به ترتیب کدام است؟

«دلّاک جوان ایل، پیام فرستاده بود که باید بی‌نیازم کنی. بیچاره خبر نداشت که بانک، فقط هزینه هفته‌ای از ما هم را می‌داد.»

(۱) ماضی ساده، مضارع مستمر، ماضی مستمر، ماضی استمراری

(۳) ماضی نقلی، مضارع اخباری، ماضی ساده، ماضی استمراری

۱۴- در کدام بیت، جابه‌جایی ضمیر متصل صورت گرفته است؟

(۱) طفل اشکم خاک بازی‌ها کند در چشم تر

(۲) هنوزت اجل دست خواهش نیست

(۳) تا لب‌ت گفته به من سر سخندانی را

(۴) گفتم که بر خیالت راه نظر ببندم

۱۵- در کدام بیت «وابسته مضاف‌الیه» اسم مرکب است؟

(۱) مرغ دل صاحب‌نظران صید نکردی

(۲) صبای روضه رضوان ندانمت که چه بادی

(۳) من از این هر دو کمان خانه ابروی تو چشم

(۴) چون تو بتی بگذرد سرو قد سیم‌ساق

۱۶- در منظومه زیر، کدام نوع جمله وجود ندارد؟

«هور، چه می‌داند که بر دیواره اهرام می‌گذرد/ یا بر خشتی خام/ تو، آن بلندترین هرمی، که فرعون تخیل می‌تواند ساخت/ چگونه این چنین که

بلند بر زبر ماسوا ایستاده‌ای/ در کنار تنور پیرزنی جای می‌گیری...»

(۱) دوجزئی ناگذر (۲) سه‌جزئی گذرا به مسند (۳) سه‌جزئی گذرا به مفعول (۴) چهارجزئی گذرا به مفعول و متمم

۱۷- متن زیر، با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

«کجا هستند پادشاهانی که به هنگام نوشیدن ساغر مرگ، در این کاخ‌ها، فرمانروایی می‌کردند؟ چه بناهایی که صبح برپا بود و عصر ویران گشت.»

(۱) در تاب توبه چند توان سوخت همچو عود

(۲) گفتم ای مسند جم جام جهان‌بینت کو

(۳) دهان تنگ شیرینش مگر ملک سلیمان است

(۴) عمرتان بادا دراز ای ساقیان بزم جمع

۱۸- مفهوم کدام بیت با سایر ابیات، تفاوت دارد؟

(۱) صبا از عشق من رمزی بگو با آن شه خوبان

(۲) تکیه بر اختر شب‌دزد مکن کاین عیار

(۳) بهرام که گور می‌گرفتی همه عمر

(۴) بیفشان جرعه‌ای بر خاک و حال اهل دل بشنو

۱۹- از مفهوم کدام بیت، به ترتیب، «پرتاب تیر و به هدف خوردن آن» دریافت می‌شود؟

(۱) چو بوسید پیکان سرانگشت اوی

(۲) کمان را بمالید رستم به چنگ

(۳) چو سوافارش آمد به پهنای گوش

(۴) بزد بر بر و سینه اشکبوس

۲۰- مفاهیم «بی‌زاد و توشه بودن، نکوهش آزمندی، پرورده‌گویی، اوضاع نابسامان» به ترتیب، از کدام ابیات، دریافت می‌شود؟

(الف) نان جو خور در بهشت سیر چشمی سیر کن

(ب) ز گوهر دهد لقمه‌ات ابر نیسان

(ج) بر شکست قفس جسم از آن می‌لرزی

(د) چون ورق برگشت موری شیر را عاجز کند

(۱) الف، ب، ج، د (۲) ج، ب، د، الف

۲۱- مفهوم کلی کدام بیت، با سایر ابیات متفاوت است؟

(۱) ای روی دل‌رایست مجموعه زیبایی

(۲) همی دانم که فریادم به گوشش می‌رسد، لیکن

(۳) تو را که دیده ز خواب و خمار باز نباشد

(۴) گفتمی اگر درد عشق پای نداری گریز

مجموع چه غم دارد از من که پریشانم؟

چه غم آسوده‌خاطر را ز حال ناشکیبایی

ریاضت من شب تا سحر نشسته چه دانی

چون بتوانم گریخت تا تو کمندم کشی

۲۲- بیت زیر، با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟

«چشم بگشا به گلستان و ببین

جلوه آب صاف در گل و خار»

- (۱) نیست مجنون مرا حاجت به صحرائی که عشق
- (۲) پرتو خورشید عشق بر همه افتد ولیک
- (۳) چشم فلک نبیند زین طرفه تر جوانی
- (۴) گوشه چشم رضایی به منت باز نشد

۲۳- از کدام بیت، مفهوم «ناتوانی عقل» دریافت می‌شود؟

- (۱) با چرخ مکن حواله کاندرد ره عقل
- (۲) گرچه بدنایم است نزد عاقلان
- (۳) دل چو از پیر خرد نقل معانی می‌کرد
- (۴) عقل و دولت قرین یکدیگرند

۲۴- منظومه زیر، با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

«دست‌ها می‌سایم / تا دری بگشایم / بر عبث می‌پایم / که به در کس آید»

- (۱) مشکل بود گرفتن چیزی ز دست خلق
- (۲) هر چند شمع رهروانم چو آفتاب
- (۳) یا مرا یک روزگاری دست ده
- (۴) نشسته‌ام در انتظار این غبار بی‌سوار

۲۵- بیت زیر، با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

«بگفتاگر نیابای سویی او راه

بگفت از دور شاید دید در ماه»

- (۱) در آن چمن که گل وصل دسته بندد غیر
- (۲) ز دست عشق تو هر جا که می‌روم دستی
- (۳) کنون گر گلستان در دامنم باشد نمی‌بینم
- (۴) از غیرت روی همچو خورشید تو، ماه

از غبار خاطر دامن صحرا ساخته است
سنگ به یک نوع نیست تا همه گوهر شود
در دست کس نیفتد زین خوب‌تر نگاری
این چنین عزت صاحب‌نظران می‌داری؟

چرخ از تو هزار بار بیچاره‌تر است
ما نمی‌خواهیم ننگ و نام را
عشق می‌گفت به شرح آنچه بر او مشکل بود
هر که را عقل نیست دولت نیست

دست کسی بگیر اگر دست می‌دهد
از احتیاط دست به دیوار می‌کشم
یا که دست از روزگار من بردار
دریغ کز شبی چنین سپیده سر نمی‌زند

مرا بس این که نگه را به پشت پا بندم
نهاده بر سر و خاری شکسته در پای است
گذشت آن کز پی یک گل به صد گلزار می‌رفتم
دیوری است که ماهتاب می‌پیماید

زبان عربی

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

■ عَيْنَ الْأَصْحٰ وَ الْأَدَقِّ فِي الْأَجْوِبَةِ لِلتَّرْجَمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ أَوْ التَّعْرِيْبِ (۲۶-۳۳):

۲۶- ﴿إِنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِي الصَّالِحُونَ﴾:

(۱) همانا زمین را بندگان صالح من به ارث می‌برند!

(۲) قطعاً زمین است که بندگان صالح به ارث خواهند برد!

(۳) بدون تردید بندگان شایسته من زمین را به ارث می‌گذارند!

(۴) بلاشک بندگان شایسته‌ای هستند آنان که زمین را به ارث خواهند برد!

۲۷- «المؤمن إذا يعد الآخرين وعدةً يعتبر نفسه مسؤولاً في العمل بها!»:

(۱) مؤمن هر وقت به دیگران وعده‌ای می‌دهد خود را در انجام آن مسئول به‌شمار می‌آورد!

(۲) آن‌گاه که مؤمن به دیگران وعده داد وعده دادنی، خود را برای انجام آن مسئول می‌داند!

(۳) انسان مؤمن فقط وقتی به دیگران وعده می‌دهد که در عمل کردن به آن مسئول به‌شمار بیاید!

(۴) هرگاه انسان مؤمنی وعده‌ای به دیگران داد، حتماً خود را در عمل کردن به آن مسئول می‌داند!

۲۸- «هذا أمر طبيعي أن الناس تلجئهم الضرورة إلى مساعدة الآخرين!»:

(۱) این مسأله، طبیعی است که ضرورت، مردم را به کمک دیگران سوق می‌دهد!

(۲) این امری طبیعی است که مردم را، ضرورت به کمک کردن به دیگران وادار می‌کند!

(۳) این امر، طبیعی است که ضرورت همان است که مردم را به کمک به دیگران وادار می‌کند!

(۴) این مسأله‌ای طبیعی است که به سبب ضرورت است که مردم به کمک کردن به دیگران وادار می‌شوند!

۲۹- «إذا لم يكن لك مال تعطيه الآخرين فاعطهم السرور و الهدوء بحسن خلقك!»:

(۱) چنانچه مال برای بخشیدن به سایرین نداشتی با اخلاق خوبت سرور و آرامش را به آن‌ها عطا کن!

(۲) هرگاه مالی نداری که به دیگران ببخشی پس با خوبی اخلاقت شادی و آرامش را به آن‌ها عطا کن!

(۳) هنگامی که مالی برای بخشش به سایرین نداشتی پس خوش‌اخلاق باش تا شادی و آرامش را به آن‌ها ببخشی!

(۴) آن‌گاه که مالی نداری و چیزی به دیگران نمی‌بخشی می‌توانی با حسن خلق خود سرور و آرامش را به آن‌ها بدهی!

۳۰- عین الصحيح:

- (۱) أولئك العقلاء يُعدون أنفسهم عن كل أمر باطل: آن عاقلان خود را از هر امر باطلی دور می‌کنند!
 (۲) هؤلاء الطلاب سيشاهدون ثمرة جدهم: اینها دانش‌آموزانی هستند که نتیجه سعی خود را خواهند دید!
 (۳) أولئك الأنبياء تحمّلوا مشقة كثيرة لهداية الناس: آن‌ها پیامبرانی هستند که برای هدایت مردم، مشقت بسیاری تحمل کردند!
 (۴) هؤلاء البنات كتبن رسائل لآبيهن الحنون حين كان في الجبهة: این دختران کسانی هستند که برای پدرشان وقتی در جبهه بود نامه محبت‌آمیز نوشتند!

۳۱- ﴿لا تبطلوا صدقاتكم باليمن والأذى﴾ عین الأقرب من مفهوم الآية:

- (۱) آفة الفتى المنة! (۲) بهشت به سرزنش نیرزد! (۳) المنة تهدم الأبنية! (۴) منت نهد هر آن که بنمود احسان!
 ۳۲- «ضربان قلب انسان از زیباترین نغمات موسیقی در آفرینش هستی است!» عین الصحيح:

- (۱) إن لقلب الإنسان دقات من أحسن نغمات للموسيقى في الخلقة العالمية!
 (۲) تكون لقلب الإنسان دقات من أحسن أصوات الموسيقى في خلق العالم!
 (۳) تكون دقات قلب الإنسان من أجمل ألحان الموسيقى في عالم الخلقة!
 (۴) إن دقات قلب الإنسان من أجمل نغمات الموسيقى في خلقة العالم!
 ۳۳- «برای تلاش کردن شتاب کن و از تنبلی دوری بجوی تا دقایق و ثانیه‌های عمر تو تباه نشود!»:

- (۱) إبتدر السعي و ابتعد عن الكسل حتى لا تُضيّع دقائق عمرک و ثوانیه!
 (۲) بادري سعيًا و أعرضي عن الكسل حتى لا يُفنى دقائق عمرک و ثوانیه فناءً!
 (۳) اسبقي بجدّ و أعرضي عن الكسل حتى لا تصير دقائق العمر و ثوانیها فانيًا!
 (۴) بادر بالجدّ و أبعد التکاسل عن نفسك حتى لا تزول عنک دقائق العمر و ثوانیها!

■ إقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة (۴۲-۳۴) بما يناسب النص:

أتعلم أن للتمساح صدقاً مخلصاً من الطيور، حيث نرى بينهما تعاملًا عجيبيًا! فكثيراً ما نشاهد التمساح قد فتح فكّيه الواسعين و أقبل الطائر و دخل في فمه بكلّ طمأنينة ليجمع بمنقاره كلّ ما علّق بين أسنان ذلك الحيوان من الطعام! لذا فقد أنس كلّ منهما الآخر و استحكمت بينهما أسباب الصداقة حتى أنك ترى الطائر يدخل فم التمساح و كأنه يدخل بيته!
 هناك خدمة أخرى يقدمها هذا الطائر للتمساح، فهو يتبع التماسيح في رحلاتها لطلب القوت، فإذا شاهد صيداً أو خطراً، أسرع إلى إنذار التمساح بإيجاد صوت يدرك الحيوان معناه، فيسرع إلى الابتعاد أو إلى إتخاذ الحيلة المناسبة لاصطياد (=صيد) طعمته!

۳۴- عین الصحيح:

- (۱) يخشى الطائر من التمساح، و لا يقترب منه أبداً!
 (۲) من أسباب المودة، الشعور باحتياج الواحد إلى الآخر!
 (۳) يصوت التمساح صوتاً عند الشعور بالخطر، فيفرّ الطائر من الخطر!
 (۴) الفائدة المهمة للطائر هي إزالة الجراثيم من فم التمساح بعد دخوله فيه!
 ۳۵- عین الصحيح للفراغ: يلزم للطائر التمساح في السفرات لـ ...

- (۱) إنذار التمساح! (۲) أنه مونسه و رفيقه! (۳) الحصول على الطعام! (۴) تنظيف فم التمساح!
 ۳۶- متى يدخل الطائر فم التمساح؟

- (۱) قبل أكل الطعمه! (۲) حين يشعر التمساح بالخطر! (۳) بعد اصطياد الطعمه! (۴) حين أكل التمساح طعامه!
 ۳۷- عین الأصح في توصيف «طائر» النص:

- (۱) نظيف و نذير! (۲) مونس و شاهد! (۳) مُنذر و مُنظف! (۴) صديق و مأكول!

■ عین الخطأ في التشكيل (۳۸ و ۳۹):

- ۳۸- «قد أنس كلّ منهما الآخر و استحكمت بينهما أسباب الصداقة ...»
 (۱) أنس- كلّ- منهُما (۲) الآخر- إستحكمت- بيتهما (۳) كلّ- الآخر- أسباب (۴) إستحكمت- أسباب- الصداقة
 ۳۹- «إيجاد صوت يدرك الحيوان معناه فيسرع إلى الابتعاد ...»
 (۱) أيجاد- صوت- يُدرک (۲) صوت- يُدرک- الحيوان (۳) الحيوان- معناه- يُسرّع (۴) يُدرک- الحيوان- الابتعاد

■ عین الصحيح في الإعراب و التحليل الصرفي (۴۰-۴۱):

۴۰- «أقبل»:

- (۱) للغائب- مزيد ثلاثي- متعدّد- مبني للمعلوم/ فاعله ضمير «هو» المستتر
 (۲) فعل ماضٍ- للغائب- معتل و مثال- مبني/ فعل و مع فاعله جملة فعلية
 (۳) مزيد ثلاثي (من باب إفعال)- مبني/ فعل و فاعله «الطائر» و الجملة فعلية
 (۴) مجرد ثلاثي- صحيح- لازم- مبني للمعلوم- مبني/ فاعله «الطائر» اسم ظاهر

۴۱- «يقدم»:

- (۱) معتل و أجوف- معرب/ فعل مرفوع و فاعله الاسم الظاهر «الطائر»
 (۲) للغائب- مزيد ثلاثي (من باب تفعّل)- معرب/ فعل مرفوع و فاعله «هذا»
 (۳) مزيد ثلاثي (من باب تفعيل)- صحيح- متعدّد/ فعل و فاعله ضمير «الهاء» و الجملة فعلية
 (۴) فعل مضارع - للغائب- صحيح- متعدّد- مبني للمعلوم/ فعل مرفوع و فاعله «هذا» و الجملة فعلية

۴۲- «عجيباً»:

- (۱) اسم- مفرد مذكر- مشتق- معرب- مقصور/ صفة أو منعت و منصوب بالتبعية
 (۲) مفرد مذكر- مشتق (صفة مشبهة)- نكرة/ نعت و منصوب بالتبعية للمنعت «تعاملاً»
 (۳) نكرة- معرب- منصرف/ نعت أو صفة و منصوب بالتبعية للمنعت «تعاملاً» و هو مفعول مطلق
 (۴) اسم- مشتق و صفة مشبهة (مصدره: عجب)- معرب/ حال و منصوب و صاحب الحال «تعاملاً»

■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (۴۳-۵۰):

۴۳- عین حرف «ن» من الحروف الأصلية للفعل:

- (۱) إندفعت الخيول إلى التهر لتشرب منه ماءً صافياً!
 (۲) ينبسط وجه المشاهدين حين مشاهدة لعب الأطفال!
 (۳) ينزعج المساكين من الشدائد خاصة عند مواجهة الظلم!
 (۴) انتشرت أوراق الأشجار على الأرض بسبب الرياح الخريفية!

۴۴- عین الفعل لم تظهر علامة الإعراب في آخره:

- (۱) الإنسان يرجو الله في حياته دائماً!
 (۲) أداء الواجبات يُعين الشخص على أن ينجح!
 (۳) على الإنسان الصالح أن يهدي الناس إلى صراط الحق!
 (۴) يريد المعلم أن يدعو أحد عشر من أولياء التلاميذ إلى المدرسة!

۴۵- عین المبني للمجهول:

- (۱) إن المؤمنة لا تجالس المتكبرات في جميع الأحوال!
 (۲) لا أستسلم أمام الظالمين و أطيع الله و رسوله فقط!
 (۳) بسبب بُعدك عني، لا يُسمع صوتك أبداً!
 (۴) ليحاول المسلم بتهذيب نفسه قبل الآخرين!

۴۶- عین الخبر المفرد لا مضافاً و لا منوعاً:

- (۱) أولئك العقلاء يتعدون عن الباطل!
 (۲) هؤلاء زميلاتنا في المدرسة!
 (۳) أولئك المجتهدون موقفون جداً!
 (۴) هؤلاء أمهات فاضلات!

۴۷- عین الخطأ (في عمل النواسخ):

- (۱) مادامت نساء مجتمعنا مجذبات يتقدمن في الحياة!
 (۲) إن هذين الزقاقين جميلان، لأن شجرتين باسقتين فيهما!
 (۳) ليس والداي محتاجين إلى مساعدتي و لا مساعدة غيري!
 (۴) لعل هاتان الطالبتان تستطيعان أن تساعد زميلتهما في الدرس!

۴۸- عین النعت جملة:

- (۱) الجبن عار فاجتنبه، لأنك لا تنجو من خطراته العظيمة!
 (۲) إن العصفور طائر نشيط يبني عشه فوق الأشجار!
 (۳) لا تتغير حالة قوم إلا أن يُغيروا عاداتهم السيئة!
 (۴) العافية عطية مخفية فإذا فقدت ذُكرت!

۴۹- عین ما ليس فيه المفعول فيه:

- (۱) من يعف عند القدرة فهو الكريم!
 (۲) الكسالة تُبعد الخيرات عن الكسلان دائماً!
 (۳) أتعاني الهواء الحار في فصل الصيف!
 (۴) متى أراك تشتغل بمساعدة الآخرين أشعر بالفرح!

۵۰- عین الخطأ في أسلوب الحال:

- (۱) إن الفلاحين يعملان في المزرعة نشيطتان في أعمالهما!
 (۲) كانت الفلاحات يعملن في المزرعة نشيطات في أعمالهن!
 (۳) يعمل هذا الفلاح في المزرعة نشيطاً ثمانية أشهر من السنة!
 (۴) هذان الفلاحان يعملان في المزرعة نشيطين تسعة أشهر من السنة!

وقت پيشنهادی: ۱۷ دقیقه

دين وزنگے

۵۱- از آیه شریفه ﴿إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاجْتِلاَفِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ آيَاتٍ...﴾ کدام مفهوم دریافت می گردد؟

- (۱) خردمندان از همکاری و پیوستگی مجموعه اجزای عالم به شاخصه هدفمندی پی می برند.
 (۲) کسی می تواند حقیقت جهان را به درستی دریابد که عقلانیت و خردمندی بر او حاکم باشد.
 (۳) مشاهده نظام مندی موجودات جهان، انسان جستجوگر را به مخلوقیت پدیده ها رهنمون می کند.
 (۴) نظام مندی پدیده ها، نشانی بر همکاری و پیوستگی است و مجموعه جهان خلقت، نظامی واحد است.

۵۲- مفهوم عبارت «هر یک از مخلوقات و مجموعه آن‌ها دارای انسجام کامل و پیوستگی دقیق برای رسیدن به هدف می‌باشند» از دقت در کدام آیه به دست می‌آید؟

- ۱) ﴿مَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى﴾
- ۲) ﴿مَا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَاوُتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ﴾
- ۳) ﴿خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ﴾
- ۴) ﴿أَفَغَيْرَ دِينِ اللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُ أَسْلَمَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ﴾

۵۳- عبارت قرآنی «ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا آخَرَ» چه بعدی از حیات انسان را نشان می‌دهد و چه استدلالی بر آن، برای همگان وجود دارد؟

- ۱) ﴿فَإِذَا سَوَّيْتَهُ﴾- آیات قرآنی بر آن دلالت دارد.
  - ۲) ﴿فَإِذَا سَوَّيْتَهُ﴾- هر کس درک روشنی از خود دارد.
  - ۳) ﴿وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي﴾- آیات قرآنی بر آن دلالت دارد.
  - ۴) ﴿وَنَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي﴾- هر کس درک روشنی از خود دارد.
- ۵۴- حاکمیت تدبیری حساب شده در جهان، چه ضرورتی را ایجاد می‌نماید و بی‌اعتقادی به آن چه عقوبتی را به همراه دارد؟

- ۱) ﴿لِيَجْمَعَنَّهُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾- ﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ﴾
- ۲) ﴿لِيَجْمَعَنَّهُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾- ﴿وَنَكْتَبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَرَهُمْ﴾
- ۳) ﴿وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾- ﴿وَنَكْتَبُ مَا قَدَّمُوا وَآثَرَهُمْ﴾
- ۴) ﴿وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَى يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾- ﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ﴾

۵۵- مصادیق آیه شریفه ﴿وَالَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءَ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ﴾ کدام لطف الهی را نادیده گرفته‌اند؟

- ۱) ﴿اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ...﴾
- ۲) ﴿لَقَدْ مَنَّ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنفُسِهِمْ...﴾
- ۳) ﴿لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ...﴾
- ۴) ﴿وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ...﴾

۵۶- از آیه شریفه ﴿لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّيْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَكُلٌّ فِي فَلَكٍ يَسْبَحُونَ﴾ کدام مفهوم دریافت می‌گردد و مربوط به کدام قانون مندی است؟

- ۱) انسان بتواند به قدرت خدا که مسیر خورشید و جایگاه‌های ماه را معین فرموده پی ببرد- تقدیر الهی
- ۲) انسان بتواند به قدرت خدا که مسیر خورشید و جایگاه‌های ماه را معین فرموده پی ببرد- سنت الهی
- ۳) انسان می‌تواند ایام را تنظیم نموده و با اعتماد و اطمینان از دقت و نظم آن، برنامه‌ریزی و عمل کند- تقدیر الهی
- ۴) انسان می‌تواند ایام را تنظیم نموده و با اعتماد و اطمینان از دقت و نظم آن، برنامه‌ریزی و عمل کند- سنت الهی

۵۷- کدام امر، کمک کننده و امیددهنده به کسی است که اهل همت، تعقل و پشتکار و کدام آیه شریفه، حاکی از آن می‌باشد؟

- ۱) توکل- ﴿أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ﴾
- ۲) تحرک- ﴿أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ﴾
- ۳) توکل- ﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ﴾
- ۴) تحرک- ﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ﴾

۵۸- آیه شریفه ﴿قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ﴾ با کدام آیه از نظر مفهومی تناسب دارد؟

- ۱) ﴿فَحَسْبُتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبْنًا وَآتَاكُمْ إِلَيْنَا لَا تَرْجَعُونَ﴾
- ۲) ﴿مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ فِي حُكْمِهِ أَحَدًا﴾
- ۳) ﴿إِنْ يَشَاءُ يُدْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ وَمَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ﴾
- ۴) ﴿وَمَنْ يُسَلِّمْ وَجْهَهُ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ﴾

۵۹- براساس آیات قرآن کریم چه کسانی مشمول رحمت و واسعة الهی خواهند بود؟

- ۱) ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا﴾
- ۲) ﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا﴾
- ۳) ﴿كَلَّا نُمِدُّ هُوْلًا وَهُوْلًا مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ﴾
- ۴) ﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ﴾

۶۰- مفهوم آیات (وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ) و (وَقُلْ آمَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ) به ترتیب، کدام است؟

- ۱) پیروی نکردن از هوس‌های مردم - واحد بودن دین خدا
- ۲) توجه نکردن به شماتت دشمنان - واحد بودن دین خدا
- ۳) پیروی نکردن از هوس‌های مردم - قاطعیت و استواری انبیاء الهی
- ۴) توجه نکردن به شماتت دشمنان - قاطعیت و استواری انبیاء الهی

۶۱- حاکمان بنی‌امیه به چه اندیشه‌هایی میدان می‌دادند و ثمره این تحریفات چه بود؟

- ۱) ترویج دنیادوستی و تفسیر کلام امامان مطابق منافع قدرتمندان - مردم را مطیع آنان می‌گرداند.
- ۲) ترویج دنیادوستی و تفسیر کلام امامان مطابق منافع قدرتمندان - پیروان ائمه را گمراه می‌نمود.
- ۳) افکار جبرگرایانه و داستان‌های خرافی درباره پیامبران - پیروان ائمه را گمراه می‌نمود.
- ۴) افکار جبرگرایانه و داستان‌های خرافی درباره پیامبران - مردم را مطیع آنان می‌گرداند.

۶۲- عصر غیبت چگونه ترسیم شده است و مطابق فرمایش پیامبر اسلام ﷺ بزرگ‌ترین خصوصیت مردمان دارای ایمان و یقین چیست؟

- ۱) دودلی، شک و تردید - با اعتقاد به گذشته سرخ، برای گسترش عدالت تلاش می‌کنند.
- ۲) پویایی جامعه شیعه در طول تاریخ - با اعتقاد به گذشته سرخ، برای گسترش عدالت تلاش می‌کنند.
- ۳) دودلی، شک و تردید - با وجود غیبت امام، هدایت را از کتاب و سنت می‌یابند و به آن ایمان می‌آورند.
- ۴) پویایی جامعه شیعه در طول تاریخ - با وجود غیبت امام، هدایت را از کتاب و سنت می‌یابند و به آن ایمان می‌آورند.

۶۳- بسیاری از مسلمانان در تشخیص مسیر صحیح به خطا رفتند و حاکمان ستمگر بر آنان چیره شدند، لذا در بیان امیرالمؤمنین علی ع چگونه می‌توان راه سعادت را تشخیص داد؟

- ۱) شکنندگان به عهد و پیمان را تشخیص دهید و پیرو قرآن باشید.
- ۲) ابتدا رهاکنندگان و پشت‌کنندگان به صراط مستقیم را شناسایی نمایید.
- ۳) دنباله‌رو شخصیت‌های برجسته جامعه خود باشید و آن‌ها را الگو قرار دهید.
- ۴) هرگز با دین مخالفت نکنید و دین در میان شما شاهدی صادق و گویا است.

۶۴- با توجه به آیات قرآن کریم، ثمره هجرت گروهی از مؤمنان با هدف تفقه برای مردم چیست؟

- ۱) **﴿لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ﴾** (۲) **﴿لَا يَأْتِيهِ الْبَاطِلُ﴾** (۳) **﴿وَنَجْعَلُهُمُ الْوَارِثِينَ﴾** (۴) **﴿وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ﴾**

۶۵- کدام گرایش درونی است که دو گروه را به بی‌توجهی به مرگ یا ترس و اضطراب از مرگ می‌کشاند و قرآن زبان‌کارترین افراد را چه کسانی می‌داند؟

- ۱) غفلت از مرگ - کسانی که کوشش‌شان در زندگی دنیا گم شده و خود می‌پندارند که کار خوب انجام می‌دهند.
- ۲) غفلت از مرگ - افرادی که امیدی به دیدار خداوند ندارند و به زندگی دنیا خشنودند و به آن اطمینان یافته‌اند.
- ۳) میل به جاودانگی - کسانی که کوشش‌شان در زندگی دنیا گم شده و خود می‌پندارند که کار خوب انجام می‌دهند.
- ۴) میل به جاودانگی - افرادی که امیدی به دیدار خداوند ندارند و به زندگی دنیا خشنودند و به آن اطمینان یافته‌اند.

۶۶- وقتی **﴿وَنَفَخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ أَلَى رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ﴾** اتفاق می‌افتد، مردمان چه می‌گویند؟

- ۱) **﴿لَمْ يَأْتِكُمْ رَسُلٌ مِنْكُمْ يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَذَا﴾**
- ۲) **﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقْنَا وَعَدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ﴾**
- ۳) **﴿رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحاً فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا﴾**
- ۴) **﴿يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا هَذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَنُ وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ﴾**

۶۷- کدام نعمت‌های الهی در جهان آخرت مخصوص مؤمنان خواهد بود؟

- ۱) **﴿زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ﴾** - **﴿لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا﴾** (۲) **﴿جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً﴾** - **﴿لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا﴾**
- ۳) **﴿زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ﴾** - **﴿الطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ﴾** (۴) **﴿جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً﴾** - **﴿الطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ﴾**

۶۸- هیزم آتشی که برای کافران فراهم شده چیست و این عذاب الهی نتیجه کدام گناه است؟

- ۱) کَلِمَةُ الْعَذَابِ - باز نگشتن از شک درباره وحیانی بودن قرآن کریم
- ۲) النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ - باز نگشتن از شک درباره وحیانی بودن قرآن کریم
- ۳) کَلِمَةُ الْعَذَابِ - تردید در بعثت پیامبر اسلام و هدایت انسان توسط قرآن کریم
- ۴) النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ - تردید در بعثت پیامبر اسلام و هدایت انسان توسط قرآن کریم

۶۹- نتیجه اصل قرارداد تمایلات دنیایی و نفسانی در زندگی مسلمانان چه خواهد بود؟

(۱) پرستش بت‌هایی غیر از جنس سنگ و چوب و یا همان‌ها

(۲) گرفتاری در شرک پیچیده‌تر و خطرناک‌تری از عصر جاهلیت

(۳) انکار گام به گام مراتب توحید و گرفتار شدن به شرک در خالقیت

(۴) ندیدن تدبیر خداوند در کوچک‌ترین حوادث عالم و غفلت از توحید ذاتی

۷۰- روایت شریف «ما احب الله من عساه» نفی و پاسخ کدام دیدگاه را به روشنی بیان نموده است؟

(۱) اگر عشق از محدوده دنیا فراتر رود، انسان دل به سرچشمه کمالات و زیبایی‌ها می‌سپارد.

(۲) محبت سبب می‌شود انسان از خود محوری درآید، خود را فراموش کند و ایثارگر شود.

(۳) آدمی نفع‌پرست است و ایثار و از خودگذشتگی، با حیات دنیایی قابل جمع نیست.

(۴) قلب انسان با خدا باشد کافی است، اعمال ظاهری و ظاهر انسان مهم نیست.

۷۱- کاربرد اجتماعی اندرز و دانش در چه زمینه‌ای به پیامبر گرامی اسلام ﷺ دستور داده شده است؟

(۱) «ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ» (۲) «جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ» (۳) «اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا» (۴) «يَكُونُ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيداً»

۷۲- با توجه به آیات قرآن کریم، دلیل برتری یک قوم بر دیگر اقوام، وجود کدام خصوصیات در ایشان می‌باشد؟

(۱) «تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ»

(۲) «وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ»

(۳) «وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعاً وَلَا تَفَرَّقُوا وَاذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ»

(۴) «فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَاناً وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا»

۷۳- در کلام پیشوایان معصوم علیهم السلام کدام گروه از افراد بی‌برکت دانسته شده‌اند؟

(۱) دختران و پسرانی که بدون اذن و اجازه خانواده اقدام به ازدواج می‌کنند.

(۲) مردانی که همسرانی را با خصوصیات غیردینی و شرک‌آلود به همسری بر می‌گزینند.

(۳) زنانی که فقط با تعیین مهریه‌های زیاد و شرایط مالی سنگین حاضر به ازدواج می‌شوند.

(۴) دختران و پسرانی که بدون توجه به نقش‌های اختصاصی فقط با اهداف مادی به دنبال ازدواج هستند.

۷۴- مطابق نظر امام خمینی (ره) اگر بچه‌ای سرمایه‌ای داشته باشد و از آن منفعی به دست آید، حکم آن چیست؟

(۱) بنابر احتیاط مستحب باید ولی یا قیم او خمس آن را بدهد. (۲) اگر بیش از مصرف هزینه‌های سالانه او نباشد، خمس ندارد.

(۳) چون به سن تکلیف نرسیده، سرمایه و منافع آن خمس ندارد. (۴) بنابر احتیاط واجب بعد از آن که بالغ شد، باید خمس آن را بدهد.

۷۵- حکم نماز و روزه مسافری که در ماه رمضان پیش از ظهر به محل قصد ده روزه برسد، چیست؟

(۱) باید نمازهای پس از آن را تمام بخواند و اگر مبطل روزه انجام نداده، روزه‌اش را کامل کند.

(۲) باید نمازهای پس از آن را تمام بخواند و اگر پیش از اذان صبح نیت نکرده و قضای روزه آن روز را به جا آورد.

(۳) پس از آن روز، نمازهایش را تمام بخواند و اگر پیش از اذان صبح نیت نکرده و قضای روزه آن روز را به جا آورد.

(۴) در آن روز قصر و پس از آن روز، نمازهایش را تمام بخواند و اگر مبطل روزه انجام نداده، روزه‌اش را کامل کند.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

زبان انگلیسی

Part A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 76- 87 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases, marked (1), (2), (3), and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark your answer sheet.

76- There is now ..... by East-West Network which has attracted the attention of millions of viewers throughout the world.

1) a new TV program is produced

2) a new TV program produced

3) produced a new TV program

4) a new TV program that produced

- 77- We all need to be careful at all times ..... we would not hurt other people's feelings.
 1) since   2) so that   3) whereas   4) when
- 78- My mother once said that she was so unhappy ..... took a great deal of her time.
 1) that cooking   2) to cook she   3) for cooking that   4) to cook and
- 79- ..... the other team members agree to help me or not, is not going to make me change my mind about what I plan to do next.
 1) As   2) While   3) Which   4) Whether
- 80- Either he works ..... hours or his health suffers.
 1) active   2) efficient   3) reasonable   4) comfortable
- 81- The president filled with ..... when he was made aware of the fact that many people in the country were living in poverty.
 1) pressure   2) emergency   3) imagination   4) embarrassment
- 82- We unfortunately now live in a society which views success ..... with consideration to the material things that we have.
 1) terribly   2) primarily   3) physically   4) previously
- 83- The young girl is ..... the possibility of finding a job for herself in a foreign company with a good pay.
 1) suggesting   2) comparing   3) weighing   4) preparing
- 84- The children were saved but the fire ..... their home.
 1) caught   2) suffered   3) destroyed   4) shook
- 85- The woman's attempt to get college education is part of her ..... to better support her children financially.
 1) income   2) struggle   3) labor   4) confidence
- 86- I am tired of you; please don't complain about things you are not ..... to work hard to change.
 1) willing   2) social   3) specific   4) responsible
- 87- Immediately after we arrived in Paris, we left the hotel to begin ..... the big city.
 1) entering   2) realizing   3) performing   4) exploring

Part B: Cloze Test

Directions: Questions 88- 92 are related to the following passage. Read the passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark your answer sheet.

Galileo was born in Pisa, Tuscany, on February 15, 1564. His father, Vincenzo Galileo, was a musician who helped forward the theory and practice of music. The family moved to Florence in the early 1570s, where the Galileo family ...(88)... for many years before. In his middle teens Galileo attended Vallombrosa, near Florence, and then in 1581 went to the University of Pisa, ...(89)... where he was to study medicine. However, he became ...(90)... mathematics and decided to make the mathematical subject and philosophy his profession, ...(91)... his father wanted him not to do so. Galileo then began to prepare himself to teach Aristotelian philosophy and mathematics, and several of his class presentations have ...(92)... to the present day. In 1585 Galileo left the university without having obtained a degree, and for several years he gave private lessons in the mathematical subject in Florence and Siena.

- 88- 1) to live   2) had lived   3) living there   4) that lived there
- 89- 1) the university   2) was the university
 3) the university is was   4) that it was the university
- 90- 1) based on   2) interested in   3) confident about   4) distracted by
- 91- 1) although   2) so that   3) whether   4) since
- 92- 1) stretched   2) informed   3) survived   4) generalized

Part C: Reading Comprehension

Directions: In this part of the test, you will read two passages. Each passage is followed by four questions. Answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark your answer sheet.

Passage 1:

Protein plays a very important role in a successful health, beauty, and–again program. It is the basic material of life. In fact, the word protein comes from an ancient Greek word meaning “of first importance.”

The body could not grow or function without it. As protein is digested, it breaks down into amino acids, which are then used by the cells to repair themselves. Since the human body can manufacture only 11 of the 20 amino acids that are essential for life, the remaining 9 must be provided through the intake of dietary protein

Without enough protein, our bodies enter into a fast again mode. Our muscles, oranges, bones, cartilage, skin, and the antibodies that protect us from disease are all made of protein. Even the enzymes that take part in essential chemical reactions in the body—from digestion to building cells— are made of protein. If your cells do not have complete access to all the essential amino acids, cellular repair will be incomplete and also much slower.

It’s important to note that protein cannot be stored in our bodies; therefore, we need to have a good source of quality protein at each meal for optimum health and cellular repair.

93- What aspect of protein does the passage mainly discuss?

1) What it does	2) What it is made up of
3) How it is produced	4) Where it can be found

94- Which of the following is TRUE about the origin of the word “protein”?

- 1) It is related to words meaning health, beauty, and anti-aging.
- 2) The actual word which it originally comes from means something that matches the importance of protein for the human body.
- 3) It comes from a word in the English language which has a similar meaning to a word in Greek meaning “of first importance.”
- 4) It goes back to a word in the Greek language which was invented when the role of protein in protecting our health was first discovered.

95- Which of the following is **NOT** true about protein, according to the passage?

- 1) It is the source of amino acids that human cells need to repair themselves.
- 2) What the human body uses to protect itself against illnesses is made of protein.
- 3) The source of all the amino acids that human body needs to function properly is the protein we consume.
- 4) In order to repair themselves, our cells require a number of amino acids some of which are provided through the intake of dietary protein.

96- It can be understood from the passage that, enzymes .....

- 1) take part in the cell-building process
- 2) are needed for the production of protein in the body
- 3) make it possible for our cells to have access to the essential amino acids
- 4) are the product of a number of essential chemical reactions in the human body

Passage 2:

Dolphins are highly social animals, often living in pods of up to a dozen individuals, though pod sizes and structures vary greatly between species and locations. In places with a high abundance of food, pods can go together temporarily, forming a super pod; such groupings may go beyond 1,000

dolphins. Membership in pods is not rigid; interchange is common. Dolphins can, however, have strong social relations; they will stay with injured or ill individuals. Even helping them to breathe by bringing them to the surface if needed.

This altruism does not appear to be limited to their own species.

The dolphin Moko in New Zealand has been observed guiding a female Pygmy Sperm Whale together with her baby out of shallow water they had stranded several times. They have also been seen protecting swimmers from sharks by swimming circles around the swimmers or attacking the sharks to make them go away.

97- What is the best title for the passage?

1) Dolphins: Highly Intelligent	2) Humans and Dolphins
3) The Most Playful Animal	4) Social Behavior of Dolphins

98- According to the passage, a super pod .....

1) is rarely formed	2) includes hundreds of dolphins
3) stays as it is once it is formed	4) can be seen where there is much food

99- What does the phrase "This altruism" in paragraph 1 mean?

1) Coming to the surface to breathe	2) To establish strong social relations
3) Dolphin's becoming injured or ill	4) Dolphins' helping each other

100- The passage mentions the dolphin Moko in New Zealand to .....

- 1) support an earlier statement
- 2) give an example of dolphins' family life
- 3) show that there are various dolphin species
- 4) prove that dolphins are more intelligent than other sea animals

مؤسسه آموزشی فرهنگی

دفترچه شماره ۲

آزمون سراسری خارج از کشور - سال ۱۳۹۶

آزمون اختصاصی
گروه آزمایشی علوم انسانی

مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	وقت پیشنهادی
ریاضیات	۲۰	۱۰۱	۱۲۰	۲۵ دقیقه
اقتصاد	۱۵	۱۲۱	۱۳۵	۱۰ دقیقه
ادبیات اختصاصی	۳۰	۱۳۶	۱۶۵	۳۰ دقیقه
عربی اختصاصی	۲۰	۱۶۶	۱۸۵	۲۰ دقیقه
تاریخ	۱۵	۱۸۶	۲۰۰	۲۵ دقیقه
جغرافیا	۱۵	۲۰۱	۲۱۵	۲۵ دقیقه
علوم اجتماعی	۲۰	۲۱۶	۲۳۵	۱۵ دقیقه
فلسفه و منطق	۲۵	۲۳۶	۲۶۰	۲۵ دقیقه
روان شناسی	۲۰	۲۶۱	۲۸۰	۱۵ دقیقه
تعداد کل سؤالات: ۱۸۰		مدت پاسخ‌گویی: ۱۶۵ دقیقه		

ریاضیات

وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

۱۰۱- اگر A مجموعه اعداد اول و B مجموعه اعداد طبیعی فرد باشند. کدام یک از مجموعه‌های زیر متناهی است؟

- (۱) $A \cup B$ (۲) $A \cap B$ (۳) $B - A$ (۴) $A - B$

۱۰۲- از تساوی $(16)^{x+1} = (75/0)^x$ ، عدد x کدام است؟

- (۱) $\frac{3}{4}$ (۲) $\frac{4}{5}$ (۳) $\frac{5}{4}$ (۴) $\frac{4}{3}$

۱۰۳- ساده شده عبارت $(2 - \frac{4x-3}{x}) \div \frac{4x^2 - 12x + 9}{4x-6}$ ، کدام است؟

- (۱) $-\frac{x}{2}$ (۲) $\frac{x}{2}$ (۳) $-\frac{1}{2x}$ (۴) $\frac{2x-3}{x}$

۱۰۴- حاصل عبارت $\frac{2}{3-\sqrt{7}} + \sqrt{(2-\sqrt{7})^2} - \sqrt{28} + \frac{\sqrt{8}}{\sqrt{2}}$ ، کدام است؟

- (۱) $\sqrt{7}$ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) $2 + \sqrt{7}$

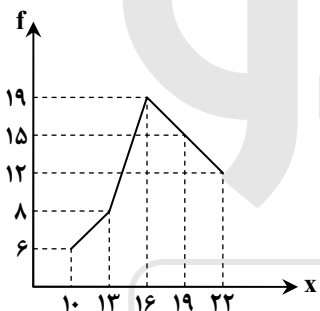
۱۰۵- در تقسیم عبارت $4x^3 - 19x + 12$ بر دو جمله‌ای $2x - 3$ ، مجموع ضرایب چند جمله‌ای خارج قسمت، کدام است؟

- (۱) -۱ (۲) صفر (۳) ۱ (۴) ۲

۱۰۶- داده‌های آماری در ۶ طبقه، دسته‌بندی شده‌اند. بازه دسته آخر [۶۳ - ۷۱] می‌باشد. اگر این داده‌ها در ۱۶ طبقه، دسته‌بندی شوند، کران پایین دسته نهم، کدام است؟

- (۱) ۴۴ (۲) ۴۵ (۳) ۴۶ (۴) ۴۷

۱۰۷- شکل زیر، نمودار چندبر فراوانی داده‌های آماری است. چند درصد داده‌ها در بازه $(5/17, 5/11]$ قرار دارد؟

(۱) ۴۰

(۲) ۴۲

(۳) ۴۵

(۴) ۴۸

۱۰۸- میانگین و انحراف معیار ۲۲ داده آماری به ترتیب ۱۶ و ۲ می‌باشد. اگر داده‌های ۱۷ و ۲۰ و ۱۱، به آنان افزوده شوند، واریانس ۲۵ داده حاصل، کدام است؟

- (۱) $4/8$ (۲) $4/9$ (۳) $5/1$ (۴) $5/2$

۱۰۹- دامنه تابع $f(x) = \sqrt{2-\sqrt{2x-2}}$ ، به کدام صورت است؟

- (۱) $1 < x < 2$ (۲) $1 \leq x \leq 3$ (۳) $1 \leq x \leq 2$ (۴) $0 \leq x \leq 4$

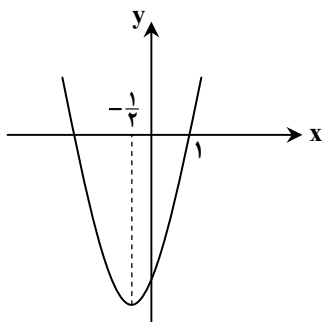
۱۱۰- از نقطه $A(2, 1)$ خط L بر خط مفروض $2y + x = 5$ عمود شده است. عرض از مبدأ خط L، کدام است؟

- (۱) -۳ (۲) -۲ (۳) ۴ (۴) ۵

۱۱۱- ریشه‌های معادله $\frac{x^2+1}{x+4} - \frac{11x-1}{x+4} + x = 0$ ، چگونه‌اند؟

- (۱) یک جواب مورد قبول (۲) دو جواب مساوی (۳) دو جواب قرینه (۴) دو جواب وارون هم

۱۱۲- شکل روبه‌رو، نمودار تابع $y = 2x^2 + ax + b$ است. b کدام است؟

(۱) -۴

(۲) -۳/۵

(۳) -۳

(۴) -۲/۵

۱۱۳- با حروف کلمه DAMDARAN، چند رمز عبور ۸ حرفی می‌توان ساخت. به طوری که با D شروع و به D ختم شوند؟

- (۱) ۱۲۰ (۲) ۱۶۰ (۳) ۱۸۰ (۴) ۲۴۰

۱۱۴- کدام عدد برای نتیجه احتمالی «هر عدد طبیعی را می‌توان به صورت مجموع سه مربع کامل نوشت.» یک مثال نقض است؟

- (۱) ۱۴ (۲) ۲۶ (۳) ۳۷ (۴) ۵۳

۱۱۵- مجموع اعداد طبیعی دو رقمی بخش پذیر بر ۳، کدام است؟

- (۱) ۱۶۳۵ (۲) ۱۶۶۵ (۳) ۱۶۹۵ (۴) ۱۷۵۵

۱۱۶- در دنباله فیبوناچی، نسبت دو جمله متوالی وقتی تعداد جملات بسیار بزرگ باشد، به کدام عدد نزدیک می‌شود؟

- (۱) $\frac{1}{2}(1+\sqrt{3})$ (۲) $\frac{1}{2}(1+\sqrt{5})$ (۳) $\frac{3}{2}$ (۴) $\sqrt{5}$

۱۱۷- اگر $\log x = 2 - 2\log 5 + \frac{1}{2}\log 12 - 3\log 2$ باشد، $\log_3 x$ کدام است؟

- (۱) -۱ (۲) $-\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{1}{2}$ (۴) ۱

۱۱۸- کربن یک جسم فسیل شده ۳۲ درصد مقدار معمولی C^{14} است. اگر نیم عمر کربن ۵/۶ قرن باشد، قدمت این جسم فسیلی چند قرن است؟

($\log 2 = 0.3$, $\log 3 = 0.477$)

- (۱) ۸/۹۲ (۲) ۸/۹۶ (۳) ۹/۲۴ (۴) ۹/۵۶

۱۱۹- در تکرار یک آزمایش، نسبت به تعداد نتایج مشاهده شده در پیشامد E به تعداد کل مشاهدات در آزمایش، ممکن است با کدام یک برابر نباشد؟

- (۱) احتمال تجربی (۲) تخمین احتمال (۳) فراوانی نسبی (۴) احتمال نظری

۱۲۰- بر روی یک نیمکت ۴ دانش آموز نشسته‌اند. با کدام احتمال لاقل دو نفر از آنان در یک ماه متولد شده‌اند؟

- (۱) $\frac{41}{96}$ (۲) $\frac{23}{48}$ (۳) $\frac{25}{48}$ (۴) $\frac{55}{96}$

اقتصاد

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

۱۲۱- کدام گزینه، با مطلب «اسلام ضمن تأکید بر قناعت و پرهیز از مصرف‌گرایی و به عبارتی محدود کردن نیازهای انسان، نعمت‌های الهی را بی‌حد و حصر و نامحدود معرفی می‌کند.» در تعارض است؟

(۱) تفکر اسلامی رشد و تعالی فکری و روحی انسان را ارزش می‌داند.

(۲) در پاره‌ای از جوامع غیر اسلامی، مصرف زیاد نوعی ارزش محسوب می‌شود.

(۳) بر این اساس چنین به نظر می‌رسد که میان پیش‌فرض‌های علم اقتصاد و تعالیم اسلامی تقابلی آشکار وجود دارد.

(۴) با اندکی تأمل می‌توان دریافت که نامحدود بودن نیازهای انسان، الزاماً به معنای مصرف‌گرایی و تأکید بر مظاهر مادی نیست.

۱۲۲- کدام گزینه مبین پاسخ درست و کامل سؤالات زیر است؟

(الف) نتیجه منطقی این مطلب کدام است؟ «انسان با برآورده شدن پاره‌ای از نیازهایش، احساس بی‌نیازی به او دست نمی‌دهد، بلکه نیازهای تازه‌ای در او شکل می‌گیرد و او با عطش بیشتری درصدد رفع این نیازها بر می‌آید.»

(ب) چرا انسان باید آن گروه از نیازهای خود را که در اولویت قرار دارند برطرف سازد؟

(ج) کدام یک از عبارات زیر نادرست است؟

(د) اقتصاددانان به دنبال کشف روابط علت و معلولی بین پدیده‌های اقتصادی عالم واقع، با جمع‌آوری مشاهدات و اطلاعات، نظریاتی را ارائه می‌کنند و سپس به ارزیابی و قبول یا رد آنها می‌پردازند. پس:

(ه) در ارتباط با استفاده دانشمندان در هر یک از علوم بشری، کدام عبارت در رابطه با سایر گزینه‌ها نیست؟

(و) اتخاذ تصمیم درباره رد یا پذیرش نظریات بعد از کدام یک از مراحل، ذکر شده است؟

(۱) الف) انسان‌ها، موجودی سیری ناپذیرند.

(ب) زیرا منابع و امکانات محدود قادر به رفع نیازهای نامحدود انسان نیستند.

(ج) انسان به خاطر کاربردهای متعدد منابع و امکانات در دسترس خود قادر به استفاده از قابلیت‌های متعدد آنها نیست.

(د) آنان نیز با روش علمی مسائل اقتصادی را مطالعه می‌کنند.

(ه) مطالعه موارد مختلف و تأثیر آنها بر یکدیگر

(و) ارزیابی نظریات مطروحه پس از بررسی بیشتر

(۲) الف) تعداد قلیلی از انسان‌ها، سیری ناپذیرند.

(ب) چون انسان باید در مورد نحوه استفاده از منابع تصمیم بگیرد و روش معینی را انتخاب کند.

(ج) از این منابع و امکانات می‌توان به روش‌های گوناگون استفاده کرد.

(د) به این دلیل اندیشیدن درباره مسائل اقتصادی سابقه چندانی ندارد.

(ه) وجود فضایی خاص و متفاوت با سایر علوم دارد.

(و) طبقه‌بندی، مشاهدات و اطلاعات

۳) الف) انسان‌های غیر مسلمان، سیری ناپذیرند.

ب) زیرا از منابع و امکانات محدود می‌توان به روش‌های گوناگون استفاده کرد.

ج) نیازهای انسان نامحدود است.

د) هر یک از علوم، فضایی یکسان و غیر متفاوت با سایر علوم دارد.

ه) استفاده از ابزار خاص و انجام دادن آزمایشات مرتبط و مناسب

و) انجام مشاهدات

۴) الف) انسان‌های غیر دیندار سیری ناپذیرند.

ب) چون در واقع او نمی‌تواند همه خواسته‌هایش را برآورده سازد.

ج) منابع و امکانات موجود محدود است.

د) شاخه‌های علوم هیچ‌گونه شباهت‌هایی را در روش مطالعه با هم ندارند.

ه) مطالعه درباره موضوعات و مسائل خاص

و) جمع‌آوری اطلاعات

۱۲۳- کدام گزینه متضمن پاسخ درست و کامل پرسش‌های زیر است؟

الف) میزان سود برابر با: ..... است.

ب) به‌طور کلی، نیازهای عمده تولیدکنندگان کالا و خدمات مختلف را می‌توان به ..... اصلی که عبارتند از: ..... تقسیم کرد، که

به‌عبارتی از آن‌ها به‌عنوان ..... نیز نام می‌برند.

ج) انسان برای بهره‌برداری از منابع طبیعی به ابزار و تجهیزات نیازمند است، این ابزار و تجهیزات در واقع حاصل کار گذشته انسان‌هاست، نام آن

چیست؟

د) تولیدکنندگان در رابطه با تولید، مخارجی را متقبل می‌شوند که در واقع پولی است که برای خرید عوامل تولید به صاحبان آن‌ها می‌پردازند

که همان ..... است.

ه) نیروی انسانی را به‌کار می‌گیرند تا بتوانند از منابع طبیعی، بهره‌برداری کنند و یا به تولید کالا و خدمات بپردازند. در مقابل به کارگران و

کارمندان خود، ..... و یا ..... می‌پردازند.

۱) الف) تفاوت، دستمزد و هزینه ب) سه دسته - زمین، کار، تکنولوژی - عوامل اولیه تولید

ج) تکنولوژی د) هزینه‌های تولید ه) دستمزد - بهره

۲) الف) تفاوت، درآمد و هزینه ب) سه دسته - منابع طبیعی، نیروی انسانی، سرمایه - عوامل تولید

ج) سرمایه د) هزینه‌های تولید ه) مزد - حقوق

۳) الف) مجموع، درآمد و هزینه ب) چهار دسته - منابع طبیعی، سرمایه، مدیریت، تکنولوژی - عوامل ثانویه تولید

ج) ملزومات تولیدی د) هزینه‌های متغیر تولید ه) اجاره - حقوق

۴) الف) حاصل تقسیم درآمد و هزینه ب) پنج دسته - منابع طبیعی، نیروی انسانی، سرمایه، مدیریت، تکنولوژی - عوامل فنی تولید

ج) عوامل تولید د) هزینه‌های نهایی تولید ه) سود - بهره

۱۲۴- پاسخ درست و کامل سه سؤال زیر در کدام گزینه مطرح شده است؟

الف) ..... شاخه‌ای از ..... است که به بررسی و اندازه‌گیری میزان فعالیت‌های اقتصادی در سطح ملی می‌پردازد. مثلاً میزان تولید کالا

و خدمات را در جامعه بررسی می‌کند.

ب) ..... در برگیرنده همه فعالیت‌های تولیدی است که در داخل کشور یعنی محدوده مرزهای جغرافیایی آن کشور قرار می‌گیرد، خواه

توسط مردم همان کشور و خواه توسط خارجیانی که در آن کشور مقیم‌اند.

ج) فعالیت‌های غیرقانونی و زیرزمینی، نظیر قاچاق:

۱) الف) درآمد ملی - علم اقتصاد ب) تولید ناخالص ملی

ج) در صورت تولید در داخل کشور جزء تولید ناخالص داخلی تلقی می‌شود.

۲) الف) مالیه عمومی - علوم اجتماعی ب) تولید ملی

ج) در صورت کشف و ضبط جزء تولید کشور تلقی می‌شود.

۳) الف) بودجه عمومی - علم مدیریت ب) تولید خالص داخلی

ج) جزء تولید کشور محسوب می‌شود.

۴) الف) حسابداری ملی - مطالعات اجتماعی ب) تولید داخلی

ج) جزء تولید کشور محسوب نمی‌شود.

۱۲۵- در کدام گزینه پاسخ درست و کامل سؤالات زیر مطرح شده است؟

الف) عامل در برگزیده مجموعه امکانات که به عنوان حاصل کار گذشته انسان در جریان تولید، قرار می گیرد چیست؟

ب) فعالیت دو گروه تولیدکنندگانی که محصولاتشان به صورت مستقیم و غیر مستقیم به مصرف می رسد:

ج) کدام مورد جزء هزینه های تولید نیست؟

د) قیمت سرمایه که به صاحبان آن تعلق می گیرد، چیست؟

الف) تکنولوژی (الف) ارتباط نزدیکی با هم ندارد

ج) خرید ماشین آلات (د) بهره

الف) سرمایه (ب) به نوعی مکمل هم است

ج) فروش محصولات و دریافت پول آنها (د) سود

الف) سرمایه فنی (ب) جزء نیازهای حیاتی و اساسی آنها نیست

ج) اجاره دفتر کار برای کارگاه (د) حقوق

الف) منابع طبیعی (ب) بیشترین سود و منفعت را برای آنها تضمین می کند

ج) استخدام تعدادی کارگر، کارمند (د) مزد

۱۲۶- جدول زیر مبین اقلام مختلف درآمدی است که در طول یک سال نصیب اعضای یک جامعه فرضی شده است و جمعیت کل این جامعه ۷۵

میلیون نفر است. در این صورت:

الف) کدام ردیف جدول، قیمت خدمات سرمایه و کدام ردیف، اجاره بها یا وجوه مربوط به اجاره است؟

ب) میزان درآمد ملی این جامعه، کدام است؟

ج) درآمد سرانه آن چقدر است؟

د) معنا و مفهوم سرانه چیست؟

ردیف	اقلام درآمدی	ارزش
۱	درآمد حقوق بگیران	$\frac{1}{4}$ سود شرکتها و مؤسسات
۲	درآمد صاحبان املاک و مستغلات	$\frac{2}{5}$ درآمد صاحبان سرمایه
۳	درآمد صاحبان مشاغل آزاد	۲۴۹,۳۹۶,۲۰۰ ریال
۴	دستمزدها	$\frac{1}{3}$ درآمد صاحبان املاک و مستغلات
۵	درآمد صاحبان سرمایه	۶۸۴,۲۲۵,۰۰۰ ریال
۶	سود شرکتها و مؤسسات	۶۹۸,۹۵۸,۰۰۰ ریال

ب) ۲,۲۳۹,۱۷۲,۲۰۰

د) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان درآمد آن جامعه

ب) ۲,۲۳۹,۱۷۲,۲۰۰

د) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید و درآمد آن جامعه

ب) ۲,۱۷۲,۲۳۸,۷۰۰

د) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان درآمد یا تولید آن جامعه

ب) ۲,۱۷۲,۲۳۸,۷۰۰

د) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان تولید آن جامعه

الف) ردیف ۲ و ردیف ۵

ج) $28/189,963$

الف) ردیف ۲ و ردیف ۵

ج) $28/963,183$

الف) ردیف ۵ و ردیف ۲

ج) $28/963,183$

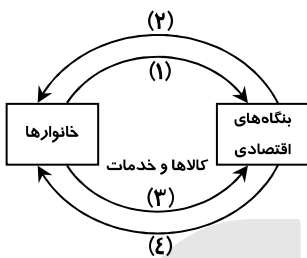
الف) ردیف ۵ و ردیف ۲

ج) $28/189,963$

۱۲۷- با توجه به اطلاعات مندرج در جدول زیر:

الف) استهلاك سرمايه ثابت	۱	استهلاك سرمايه ثابت به ارزش	$\frac{1}{3}$ توليد ناخالص داخلي (G.D.P)
ب) توليد ناخالص داخلي	۲	توليد ۳۰ دستگاه ماشين آلات نساجي به ارزش	۴۸۰ ميليون ريال
ج) توليد خالص داخلي	۳	ارزش مواد غذايي	۶۰٪ ارزش توليدات در بخش صنعت
د) توليد خالص داخلي سرانه، چقدر است؟	۴	ارزش كالاهاى واسطه‌اى و مواد اوليه به كار رفته در بخش صنعت و مواد غذايى	۲۴۰ ميليون ريال
۱) الف) ۳۴۸ (ب) ۱۲۵۱ (ج) ۷۶۸ (د) ۳۸/۴	۵	ارزش خدمات ارائه شده به وسيله بخش خصوصى	۵۰٪ مجموع ارزش بخش صنعت و مواد غذايى
۲) الف) ۳۴۸ (ب) ۱۲۵۱ (ج) ۸۶۷ (د) ۳۴/۸	۶	تعداد جمعيت	۲۰ ميليون نفر
۳) الف) ۳۸۴ (ب) ۱۱۵۲ (ج) ۷۶۸ (د) ۳۸/۴			
۴) الف) ۳۸۴ (ب) ۱۱۵۲ (ج) ۸۶۷ (د) ۳۴/۳			

۱۲۸- با توجه به نمودار روبه‌رو که تصویری ساده از اقتصاد یک جامعه را نشان می‌دهد:

الف) وجوه پرداختی به عوامل تولید چه نام دارد و در چه مسیری قرار گرفته است؟

ب) عناوین عوامل تولید چیست و در کدام مسیر واقع شده است؟

ج) وجوه پرداختی برای کالاها و خدمات مربوط به کدام مسیر است؟

د) کدام عضو تصویر اقتصاد جامعه، مالک عوامل تولیداند؟

ه) اشخاص حقوقی تصویر اقتصاد جامعه، کداماند؟

۱) الف) مزد، سود، اجاره - مسیر: ۲ (ب) کار، سرمایه، زمین - مسیر: ۱

ج) مسیر: ۴ (د) خانوارها

۲) الف) مزد، سود، بهره، اجاره - مسیر: ۱ (ب) کار، سرمایه، زمین - مسیر: ۴

ج) مسیر: ۳ (د) خانواده‌ها

۳) الف) مزد، سود، بهره، اجاره - مسیر: ۱ (ب) کار، سرمایه، منابع طبیعی، مدیریت، تکنولوژی - مسیر: ۲

ج) مسیر: ۳ (د) خانوارها

۴) الف) مزد، سود، اجاره - مسیر: ۱ (ب) کار، سرمایه، منابع طبیعی، مدیریت، تکنولوژی - مسیر: ۲

ج) مسیر: ۴ (د) خانواده‌ها

۱۲۹- با توجه به اطلاعات ارائه شده در جدول زیر، نتیجه عملکرد سالیانه یک بنگاه اقتصادی با ۶ نفر کارمند و تولید سالیانه ۹۰ دستگاه به‌ارزش

۱	اجاره ماهیانه معادل	۵۰۰,۰۰۰ ریال
۲	حقوق متوسط ماهیانه هر فرد معادل	۳۵۰,۰۰۰ ریال
۳	خرید مواد اولیه مورد نیاز سالیانه به‌ارزش	۸,۹۰۰,۰۰۰ ریال
۴	هزینه استهلاك سالیانه معادل	۲۰٪ حقوق سالیانه کارمندان

هریک ۴۵۰,۰۰۰ ریال، کدام است؟

۱) ۴,۶۴۰,۰۰۰ ریال ضرر یا زیان

۲) ۴,۴۶۰,۰۰۰ ریال منفعت یا سود

۳) ۴,۶۰۴,۰۰۰ ریال ضرر یا زیان

۴) ۴,۴۰۶,۰۰۰ ریال منفعت یا سود

۱۳۰- میزان تولید کل کشوری در سه سال پی‌پی‌پی به‌ترتیب، سال اول: ۱۵۰۰ و سال دوم: ۱۷۰۰ و سال سوم ۱۸۷۵ هزار میلیارد ریال بوده است. با

گزینش سال اول به‌عنوان سال پایه میزان تولید کل در سه سال مورد نظر برحسب قیمت‌های سال پایه به‌ترتیب به: ۱۵۰۰، ۱۶۵۰ و ۱۷۱۰ تغییر

یافته است. براساس این محاسبات به‌ترتیب از راست به چپ:

الف) کدام اعداد مربوط به پدیده تورم در سال دوم و سال سوم در این جامعه است؟

ب) افزایش مقدار تولید در سال دوم و سال سوم، کدام است؟

ج) افزایش قیمت‌ها در سال دوم و سال سوم، کدام است؟

۱) الف) ۱۶۵-۵۰ (ب) ۱۵۰-۲۱۰ (ج) ۱۶۵-۵۰

۲) الف) ۱۶۵-۵۰ (ب) ۲۱۰-۱۵۰ (ج) ۱۶۵-۵۰

۳) الف) ۱۶۵-۵۰ (ب) ۱۵۰-۲۱۰ (ج) ۱۶۵-۵۰

۴) الف) ۱۶۵-۵۰ (ب) ۲۱۰-۱۵۰ (ج) ۱۶۵-۵۰

۱۳۱- با فرض جدول مالیاتی زیر:

معاف از مالیات	A درآمدهای تا ۱۵ میلیون ریال
با نرخ ده درصد نسبت به مازاد ۱۵ میلیون ریال	B درآمدهای تا ۲۵ میلیون ریال
با نرخ ۱۵ درصد نسبت به مازاد ۲۵ میلیون ریال	C درآمدهای تا ۳۵ میلیون ریال
با نرخ ۱۸ درصد نسبت به مازاد ۳۵ میلیون ریال	D درآمدهای تا ۶۵ میلیون ریال
با نرخ ۲۴ درصد نسبت به مازاد ۶۵ میلیون ریال	E درآمدهای بالاتر از ۶۵ میلیون ریال

الف) میزان مالیات ماهانه تولیدکننده‌ای که در ماه، ۸۵ میلیون ریال درآمد دارد، کدام است؟

ب) میزان مانده خالص ماهانه او چقدر است؟

ج) نام نرخ مالیاتی مورد محاسبه چیست؟

د) چنانچه این شخص $\frac{1}{3}$ مانده خالص ماهانه

خود را در سرمایه‌گذاری جدید به کار گیرد. چه مقدار از این مانده برای سایر هزینه‌های او باقی خواهد ماند؟

۴۲,۸۰۰,۰۰۰ (د)	ج) تصاعدی کلی	۷۳,۲۰۰,۰۰۰ (ب)	۱۲,۷۰۰,۰۰۰ (الف ۱)
۴۲,۸۰۰,۰۰۰ (د)	ج) تصاعدی کلی	۷۲,۳۰۰,۰۰۰ (ب)	۱۷,۲۰۰,۰۰۰ (الف ۲)
۴۸,۲۰۰,۰۰۰ (د)	ج) تصاعدی طبقه‌ای	۷۳,۲۰۰,۰۰۰ (ب)	۱۷,۲۰۰,۰۰۰ (الف ۳)
۴۸,۲۰۰,۰۰۰ (د)	ج) تصاعدی طبقه‌ای	۷۲,۳۰۰,۰۰ (ب)	۱۲,۷۰۰,۰۰۰ (الف ۴)

۱۳۲- در ارتباط با اطلاعات مندرج در جدول زیر، همه گزینه‌ها درست هستند، به جز:

شاخص‌ها	نرخ مرگ و میر نوزادان	امید به زندگی به سال	نرخ بی‌سوادی بزرگسالان	تولید ناخالص داخلی سرانه
کشورها	در هر هزار نفر		به درصد	به دلار
ژاپن	۲/۸	۸۲	کمتر از ۱	۳۸۳۲۰
موزامبیک	۱۰۹/۹	۴۰/۹	۵۲/۲	۳۰۲

۱) تعدادی از کشورهای در حال توسعه با پیش‌بینی و اجرای برنامه‌های بلندمدت توانسته‌اند در وضعیت شاخص‌های توسعه خود بهبود نسبی ایجاد کنند.

۲) به عبارتی سطح پایین توسعه در موزامبیک با سطح پایین رشد در این کشور هماهنگی دارد و این هماهنگی در سطح توسعه و سطح رشد در بیشتر جوامع امروزی صادق است.

۳) توسعه علاوه بر افزایش تولید کمی تغییرات کیفی را نیز در نظر می‌گیرد، بنابراین، برای تعیین آن استفاده از شاخص درآمد سرانه به تنهایی عاری از اشکال نیست.

۴) با قدری مسامحه می‌توان از درآمد سرانه به‌عنوان معیاری برای سنجش توسعه نیز استفاده کرد و اگر درآمد سرانه را در حکم معیار سنجش رشد در نظر بگیریم، می‌توانیم وضعیت یک کشور را در سال‌های مختلف مقایسه کنیم.

۱۳۳- مندرجات جدول زیر، مبین وضعیت توزیع درآمد در یک کشور فرضی در سال ۱۹۸۰ میلادی براساس شاخص دهک‌هاست چنانچه:

جدول وضعیت توزیع درآمد در کشور فرضی مربوط به سال ۱۹۸۰ میلادی	
؟	سهام دهک اول
۵ درصد	سهام دهک دوم
؟	سهام دهک سوم
۷ درصد	سهام دهک چهارم
۷/۵ درصد	سهام دهک پنجم
۸/۵ درصد	سهام دهک ششم
؟	سهام دهک هفتم
۱۳ درصد	سهام دهک هشتم
؟	سهام دهک نهم
۲۳ درصد	سهام دهک دهم
۱۰۰ درصد درآمد ملی	۱۰۰ درصد جمعیت کشور

■ تفاوت سهام دهک اول و دهم: ۱۹ درصد

■ تفاوت سهام دهک دوم و نهم: ۹/۵ درصد

■ تفاوت سهام دهک سوم و نهم: ۸/۵ درصد

■ تفاوت سهام دهک اول و هفتم: ۷/۵ درصد باشد، در این

صورت: سهم دهک اول و سهم دهک سوم و سهم دهک

هفتم و سهم دهک نهم، به ترتیب چند درصد است؟

۱) چهار - شش - یازده - چهارده

۲) چهار - شش - یازده و نیم - چهارده و نیم

۳) سه و نیم - شش و نیم - یازده - چهارده

۴) سه و نیم - شش و نیم - یازده و نیم - چهارده و نیم

۱۳۴- اطلاعات ارائه شده در جدول زیر مربوط به یک جامعه فرضی است با توجه به این مندرجات :

۱	اسکناس	۴۵۰ واحد
۲	موجودی سپرده‌های مدت‌دار مردم	۶۵ واحد
۳	ارزش مسکوکات مردم معادل	$\frac{1}{3}$ موجودی اسکناس
۴	ارزش سپرده‌های دیداری و غیر دیداری مردم	۲۵۰ واحد
۵	موجودی حساب‌های جاری اشخاص	۷۰ واحد

الف) میزان نقدینگی

ب) حجم پول در گردش

ج) میزان سپرده پس‌انداز در این جامعه، کدام است؟

الف) ۵۸۰	ب) ۶۷۰	ج) ۱۵۱
الف) ۵۸۰	ب) ۷۶۰	ج) ۱۵۱
الف) ۸۵۰	ب) ۶۷۰	ج) ۱۱۵
الف) ۸۵۰	ب) ۷۶۰	ج) ۱۱۵

۱۳۵- با توجه به نمودار تصویری روبه‌رو در رابطه با قدرت خرید پول:

الف) نتیجه کاهش قدرت خرید پول، کدام است؟

ب) پول در مقابل چه چیزی ارزش خود را حفظ نکرده است؟

ج) یکی از دلایل مهم کاهش قدرت خرید پول جامعه چیست؟

د) رابطه پول با چه چیزی یک رابطه غیرمستقیم است؟

ه) چرا گفته می‌شود قدرت خرید پول دستخوش تغییر است؟

و) قدرت خرید پول جامعه وابسته به چیست؟

الف) تورم

ج) حجم زیاد پول نسبت به تولید جامع

ب) افزایش نقدینگی

د) حجم پول در گردش

ه) چون ارزش پول متناسب با رونق و شکوفایی اقتصادی، افزایش هماهنگ نداشته است.

و) قدرت موازنه پرداخت‌های خارجی آن است.

الف) تورم رکودی

ج) نابرابری عرضه و تقاضای کل جامعه

ب) افزایش نقدینگی

د) سطح عمومی قیمت‌ها

ه) چون ارزش پول متناسب با رونق و شکوفایی اقتصادی، افزایش هماهنگ نداشته است.

و) سطح عمومی قیمت‌ها

الف) تورم رکودی

ج) نابرابری عرضه و تقاضای کل جامعه

ب) سطح عمومی قیمت‌ها

د) حجم پول در گردش

ه) چون یک واحد پول نتوانسته ارزش خود را در طول زمان حفظ کند.

و) قدرت موازنه پرداخت‌های خارجی آن است.

الف) تورم

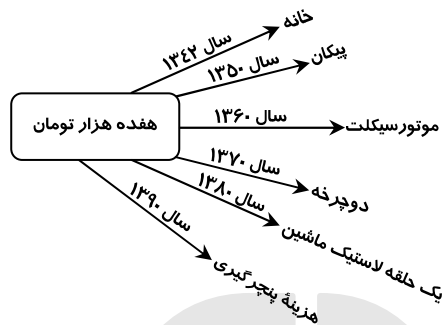
ج) حجم زیاد پول نسبت به تولید جامعه

ب) سطح عمومی قیمت‌ها

د) سطح عمومی قیمت‌ها

ه) چون یک واحد پول نتوانسته ارزش خود را در طول زمان حفظ کند.

و) سطح عمومی قیمت‌ها

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

ادبیات اختصاصی

۱۳۶- کدام عبارت، درباره «سیاست‌نامه»، کاملاً درست است؟

(۱) خواجه نظام‌الملک بنا به خواهش آل‌بارسلان، سیاست‌نامه را در آداب حکومت در ۳۹ باب نوشت.

(۲) سیاست‌نامه از متون تاریخی قرن ۶ به زبانی ساده و روان در آیین حکومت و در ۵۵ باب نوشته شده است.

(۳) نام دیگر این کتاب سیرالملوک است و در قرن ۶ بنا به خواهش ملک‌شاه سلجوقی در ۵۰ باب نوشته شده است.

(۴) خواجه نظام‌الملک به درخواست ملک‌شاه سلجوقی کتابی در رسوم و آیین پادشاهان پیشین در ۳۹ باب نوشت و به او عرضه داشت.

۱۳۷- متن زیر، ویژگی‌های شعری کدام شاعر سده ششم را بیان می‌کند؟

«بیش‌ترین شهرت وی به قصاید اوست که عموماً حول محور مضامین سه‌گانه، یعنی ستایش شاهان و بزرگان، وصف طبیعت و هجو دشمنان و مخالفان سروده است.»

(۴) جمال‌الدین عبدالرزاق اصفهانی

(۳) ناصر خسرو

(۲) ابن‌یمین

(۱) انوری

۱۳۸- کدام مورد برای تکمیل متن زیر، مناسب است؟

«..... را باید شاعری مقلد و فاقد ابتکار دانست. قصاید او عموماً بر شیوهٔ منوچهری است؛ اما تأثیر ..... هم در شعر وی دیده می‌شود»

(۱) معزی، عنصری و دقیقی (۲) انوری، دقیقی و فرخی (۳) معزی، فرخی و عنصری (۴) انوری، فرخی و فردوسی

۱۳۹- نام نویسنده و موضوع کدام اثر، کاملاً درست است؟

(۱) المعجم: شمس قیس رازی، لغت و معانی آن (۲) راحة الصدور: نجم‌الدین راوندی، تاریخ مغولان
(۳) ترجمان البلاغه: رشیدالدین وطواط، علم بلاغت (۴) تاریخ بیهق: ابن فندق، تاریخ و جغرافیای سرزمین سبزوار

۱۴۰- از دیدگاه کلاسیک، اصول و قواعد عمدهٔ این مکتب، بر چه پایه‌هایی استوار است؟

(۱) تقلید از طبیعت، اصل عقل، نزاکت ادبی، آموزندگی و خوشایندی
(۲) تحول نگرش هنرمندان، نامحدود بودن هنر، نزاکت ادبی، افسون سخن
(۳) تقلید از طبیعت، تخیل شگفت‌انگیز اهل ادب، سنت گرای، نزاکت ادبی
(۴) سنت گرای در ادبیات و هنر، خیال‌انگیزی، روشنگری، در نظر داشتن لایتناهی بودن هنر

۱۴۱- کدام آثار، همگی در قالب مثنوی سروده شده‌اند؟

(۱) فتوحات شاه جهانی، جلالیه، سلسله‌الذهب (۲) قندهارنامه، محیط اعظم، طاق‌دیس
(۳) عرفات، محمود و ایاز، موش و گربه (۴) بزم وصال، سبع‌المثانی، افسانه

۱۴۲- کدام عبارت در مورد حافظ نادرست است؟

(۱) سرمشق حافظ، در غزل سرایی، سعدی، جمال‌الدین اصفهانی، سلمان ساوجی و جامی بوده است.
(۲) از حافظ، دیوانی شامل کم‌تر از پانصد غزل، چند قصیده و تعدادی مثنوی و رباعی به جا مانده است.
(۳) غزلیات حافظ تلفیقی از غزل عارفانه و عاشقانه است که تا عصر او چنین تلفیقی سابقه نداشته است.
(۴) برخی حافظ را خاتم شعرای ایران می‌دانند و برآن اند که پس از او سخن پارسی به انحطاط و زوال رفته است.

۱۴۳- کدام عبارت‌ها از جنبهٔ ادبیات، کاملاً درست است؟

(الف) میرزادهٔ عشقی روزنامهٔ جمهوری‌نامه را در ضدیت با رضاخان، منتشر کرد.
(ب) سبک‌شناسی یا تاریخ تطوّر نظم فارسی در سه جلد، از آثار علی‌اکبر دهخدا است.
(ج) اشعار سید اشرف‌الدین گیلانی در مجموعه‌ای به نام «نسیم شمال» چاپ شده است.
(د) «چرند و پرنده» مجموعه مقالات طنزآمیز دهخدا است که در روزنامهٔ صوراسرافیل چاپ می‌شده است.

(۱) الف- ج (۲) الف- ب (۳) ج- د (۴) ب- د

۱۴۴- چه کسی در سپتامبر ۱۹۳۲ شعر رمانتیک عرب را قوام بخشید و نخستین کسی که با شکستن بحور عروضی در شعر عرب، شعر نو را تجربه کرد، چه نام دارد؟

(۱) جبران خلیل جبران، کامل سلیمان (۲) جرجی زیدان، عبدالوهاب البیاتی
(۳) ایلیا ابوماضی، عبدالوهاب البیاتی (۴) احمد زکی ابو شادی، نازک الملائکه

۱۴۵- کدام دو عبارت از جنبهٔ تاریخ ادبیات، کاملاً درست است؟

(الف) ادوارد فیتز جرالدر رباعیات خیام را به شعر انگلیسی ترجمه کرد و این امر موجب شهرت جهانی خیام شد.
(ب) خوشه‌های خشم اثر معروف جان اشتاین بک بهترین نمونهٔ داستان کارگری آمریکاست.
(ج) امیل زولا پیشوای ناتورالیست‌ها و خالق رمان «پدران و پسران» است.
(د) ایللیاد و اودیسه تنها اثر معروف هومر شاعر برجستهٔ روم باستان است.

(۱) الف- ب (۲) الف- د (۳) ب- ج (۴) ج- د

۱۴۶- آرایه‌های «مجاز، اسلوب معادله، لف و نشر، تشبیه و حس‌آمیزی» به ترتیب، در کدام ابیات آمده است؟

(الف) روی اگر پنهان کند سنگین دل سیمین بدن
(ب) بر حدیث من و حسن تو نیفزاید کس
(ج) ز حرف سرد ناصح، گرمی عاشق نگردد کم
(د) حلاوت سخن تلخ را ز عاشق پرس
(ه) خُلق دریا را نسازد گوهر شهوار تنگ

(۱) ج، ب، الف، د، ه (۲) ج، ه، ب، الف، د (۳) د، ب، الف، ج، ه (۴) د، الف، ب، ه، ج

۱۴۷- ترتیب آرایه‌های «مجاز، لف و نشر، جناس، ایهام و پارادوکس» در ابیات زیر، کدام است؟

چون توان کردن چو ما را نیست زین به، حاصلی
که زر و سیم ز طرّار بپاید پوشید
ما ز چشم می‌پرستت مست و چشمت مست خواب
از سوز دل و ساز غم ما چه برآید
که هیچ فایده نبود اگر هزار بگوید

(۳) د، ب، ج، ه، الف (۴) د، ب، ج، الف، ه

الف) حاصلی در عشق ممکن نیست جز بی حاصلی
ب) چهره زرد من و روی خود از طره بیوش
ج) ای لب لعلت ز آب زندگانی برده آب
د) در مجلس ما ز آتش عشقت نشود گرم
ه) چه سود نرگس سرمست را نصیحت بلبل

(۱) الف، د، ب، ه، ج (۲) ج، د، ب، الف، ه

۱۴۸- هر دو آرایه مقابل ابیات درست هستند، به جز:

(۱) داغ عشق از صفحه سیمای عاشق ظاهر است
(۲) دم به دم چون تار موسیقار در هر پرده‌ای
(۳) آن صنم دلفروز یار نو آیین ماست
(۴) بگداخت مرا عشق تو زان گونه که آید

۱۴۹- آرایه‌های بیت زیر کدام‌اند؟

موشکافی را رواجی نیست در بازار عشق

(۱) تشبیه، استعاره، کنایه، حسن تعلیل

(۳) استعاره، مجاز، جناس، اسلوب معادله

۱۵۰- آرایه‌های مقابل کدام بیت، هر دو درست هستند؟

(۱) چون شاد نباشم که دل غم‌زده‌ام را
(۲) از طاق ابروانت وز تار گیسوانت
(۳) تو در خنده، شیرین دور زمانی
(۴) جهد کن تا اثر خیر تو ماند باقی

۱۵۱- در کدام بیت، عیب قافیه به چشم می‌خورد؟

(۱) گر بود در ماتمی صد نوحه‌گر
(۲) ز آن سخن هر یک چنان نومید شد
(۳) صد هزاران آفتاب معتبر
(۴) زهی وحدت که مویی در نگنجد

۱۵۲- کدام قافیه‌ها، طبق قاعده ۱، است؟

الف) کور را خود این قضا همراه اوست
ب) این دراز و کوتاهی کاو جسم راست
ج) از ششکاف روزن دیوارها
د) پس امیرش گفت خامش کن برو

(۱) الف- ب (۲) الف- د

۱۵۳- در هر یک از ابیات کدام گزینه، سه نوع اختیار وزنی وجود دارد؟

الف) ید بیضای کلیم است تو را کز اثرش
ب) مرا تو جان عزیز و جان توست عزیز
ج) تب هر روزه و سرمای زمستان نگذاشت
د) سر من رفت و نرفتم ز سر پیمانیت

(۱) ج- د (۲) ب- ج

۱۵۴- کدام بیت با بیت زیر، در یک گروه وزنی قرار دارد؟

امروز روز شادی و امسال سال گل

(۱) گر در غمت بمیرم، شادی به روزگارت
(۲) از کشت عمل بس است یک خوشه مرا
(۳) تا خار غم عشقت آویخته در دامن
(۴) باز آی و بر چشم نشین ای دلستان نازنین

مهر چون ماند نهان در زیر دامن صبح را (اسلوب معادله، تضاد)
خوش بنال ای یار تا در چنگت افتد موی دوست (ایهام تناسب، تشبیه)
شمع همه عالم است لعبت شیرین ماست (استعاره، تشبیه)
انگشتی تو به حقیقت کمر من (تلمیح، اغراق)

هر که سر از پا نمی‌داند در این سودا سر است

(۲) ایهام تناسب، ایهام، جناس، تشبیه

(۴) ایهام تناسب، تشبیه، استعاره، حسن تعلیل

غیر از غم آن سرو روان هیچ ندادند (پارادوکس-ایهام)
هم خسته کمایم هم بسته گمندیم (لف و نشر- استعاره مکنیه)
من از گریه فرهاد روی زمیمنم (تشخیص- تلمیح)
که در این میکده جم را به جز از جام نماند (استعاره-جناس)

آه صاحب درد آید کسارگر
کان زمان چون مرده جاوید شد
صد هزاران ماه و انجم پیشتر
در آن وحدت جهان مویی نسجد

که مر او را اوفتادن طبع و خوست
چه دراز و کوتاه آنجا که خداست
مطلبع گردنند بر اسرارها
تا نگردهد جانیت زین جرأت گرو

(۳) ب- ج (۴) ج- د

بر تن خصم تو هر موی یکی اژدهاست
هزار جان عزیزم فدای جان تو باد
هر چه آورد به رویم تب و سرما آورد
لله الحمد که ما بر سر پیمان رفتیم

(۳) الف- ج (۴) الف- ب

نیکوست حال ما که نکو باد حال گل

پیوسته نیکوان را غم خورده‌اند و شادی
در روی زمین بس است یک گوشه مرا
کوتاه‌نظری باشد رفتن به گلستان‌ها
کآشوب و فریاد از زمین بر آسمانم می‌رود

۱۵۵- در کدام بیت، اختیار وزنی «ابدال» و «تغییر کمیّت مصوت‌ها» در یک رکن، صورت گرفته است؟

- ۱) چند به ناز پرورم مهر بتان سنگدل
- ۲) کیسه هنوز فربه است از تو از آن قوی دلم
- ۳) چون ز نسیم می‌شود زلف بنفشه پر شکن
- ۴) حافظ اگر قدم زنی در ره خاندان به صدق

۱۵۶- وزن عروضی کدام بیت، مضارع مثنی اُخرب مکفوف محذوف است؟

- ۱) هم‌چنان پیر نیست مادر دهر
- ۲) ما را سری است با تو که گر خلق روزگار
- ۳) گناه کردن پنهان به از عبادت فاش
- ۴) به پایان آمد این دفتر حکایت هم‌چنان باقی

۱۵۷- نام وزن کدام بیت «خفیف مسدس مخبون محذوف» است؟

- ۱) مگر زنجیر مویی گیردم دست
- ۲) فرشته، عشق نداند که چیست ای ساقی
- ۳) محمل جانان بوس آنکه به زاری عرضه دار
- ۴) هر که چون لاله کاسه گردان شد

۱۵۸- کدام عبارت، از دیدگاه نقد ادبی، کاملاً درست است؟

- ۱) منتقدان، روان‌شناسی را مفتاح اقسام دیگر نقدها می‌دانند و شعر و ادب را روان‌شناسی شاعر و نویسنده می‌نامند.
- ۲) تعبیر هنر برای هنر را نخستین‌بار تئوفیل گوتیه مطرح کرد و سپس ویکتور هوگو به توجیه آن پرداخت.
- ۳) در مکتب تصویرگرایی به جای توجه به امور محسوس و جزئی به احوال کلی و انتزاعی توجه می‌شود.
- ۴) در نقد زیباشناسی، منتقد بیشتر به تأثیر احوال و سرشت شاعر یا نویسنده در تکوین اثر، می‌پردازد.

۱۵۹- کدام گزینه، به لحاظ سبکی «کاملاً» درست است؟

- ۱) ویژگی زبانی دورهٔ بازگشت: کم شدن لغات عامیانه
- ۲) ویژگی ادبی سبک خراسانی: حاکمیت روح حماسه بر ادبیات
- ۳) ویژگی فکری سبک عراقی: اشتراک و اقتباس مضامین شعری
- ۴) ویژگی زبانی سبک هندی: رواج حکمت عامیانه و توجه به خرافات

۱۶۰- مفهوم کلی همهٔ ابیات، با یکدیگر تناسب دارند، به جز:

- ۱) گفتم که کی ببخشی بر جان ناتوانم
- ۲) نبندی زان میان طرفی کم‌روار
- ۳) مگر تو روی بیوشی و فتنه باز نشانی
- ۴) بیا و هستی حافظ ز پیش او بردار

۱۶۱- با توجه به داستان «زاغ و مار» در کلیله و دمنه، کدام نتیجه حاصل می‌شود؟

- ۱) خردمند مقبل، کار امروز به فردا نیفکند.
- ۲) هر آن‌که از آتش بستر سازد، خواب او مهتا نباشد.
- ۳) آن‌چه به حیلت توان کرد، به قوت ممکن نباشد.
- ۴) ضایع‌تر مال‌ها آن است که از آن انتفاع نباشد.

۱۶۲- مفهوم بیت «بند سکوت هیچ‌گاه از لب بی هنر مجوی ..... قابل مهر کی شود شیشه که بی شراب شد» کدام است؟

- ۱) نادان جز سکوت، راهی ندارد.
- ۲) خاموشی، نشان دانایی است.
- ۳) نادان، نمی‌تواند حرف حق را بپذیرد.
- ۴) خاموشی و سکوت جاهلان، دلیل انکار حق است.

۱۶۳- بیت زیر با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟

به کوی عشق منه بی دلیل راه قدم

- ۱) آب حیوان تیره‌گون شد خضر فرخ پی کجاست
- ۲) آب حیوان اگر این است که دارد لب دوست
- ۳) فردا که پیشگاه حقیقت شود پدید
- ۴) طی این مرحله بی‌همراهی خضر مکن

۱۶۴- عبارت زیر، با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

- گفت: «ای که توان گران را ثنا گفتی و بر درویشان جفا روا داشتی، بدان که با خمر خماریست و بر سر گنج ماریست.»
- ۱) تا گل روی تو دیدم همه گل‌ها، خارزند
  - ۲) هر که دریا بد نشاط بادۀ تلخ فنا
  - ۳) غافل ز حال گوشه‌نشینیان کجا شود؟
  - ۴) تا نگردهد خانۀ زنبور دل از زخم نیش

۱۶۵- بیت زیر با کدام بیت، قرابت مفهومی دارد؟

- عجب نیست از گل که خندد به سروی
 که در این چمن پای در گل نشیند
- (۱) چون بوی گل ردای سیاحت فکن به دوش
 چون سبزه پا شکسته این باغ دلکشیم
- (۲) چون سبزه پا شکسته این باغ دلکشیم
 چون غنچه، عاشقان، همه در خون نشسته‌اند
- (۳) چون غنچه، عاشقان، همه در خون نشسته‌اند
 ما بی‌دلان به باغ جهان همچو برگ گل
- (۴) ما بی‌دلان به باغ جهان همچو برگ گل
 چون سر و پا شکسته یک بوستان مباح
- چندان نشسته‌ایم که فصل خزان رسد
 بنگر که بی‌تو تنگ‌دلان چون نشسته‌اند
- پهلوی یک‌دگر همه در خون نشسته‌ایم

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

عربی اختصا

■ عَيْنِ الْأَصْحَ وَالْأَدَقُّ فِي الْأَجْوِبَةِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ أَوْ التَّعْرِيبِ (۱۶۶-۱۷۱):

۱۶۶- «رَبُّوْا أَوْلَادَكُمْ عَلَى الْفَضَائِلِ الْأَخْلَاقِيَّةِ حَتَّى يَكُونَ لَكُمْ شَعْبٌ طَيِّبٌ الْأَعْرَاقِ!»

- (۱) فرزندان‌تان را بر اساس فضیلت‌های اخلاقی تربیت کنید تا ملتی پاک سرشت داشته باشید!
- (۲) فرزندان شما که بر فضیلت‌های اخلاقی تربیت شده‌اند ملتی پاک سرشت را برایتان می‌سازند!
- (۳) اولاد شما را بر اساس فضیلت اخلاقی تربیت کرده‌اند تا برایتان مردمی با اصل و نسب بوجود بیاورند!
- (۴) اگر اولادتان را بر اساس فضیلت اخلاقی تربیت کنید مردمی با اصل و نسب برایتان بوجود خواهد آمد!
- ۱۶۷- «كَفَاكَ أَدْبًا إِجْتِنَابُ مَا تَكْرَهُهُ مِنْ غَيْرِكَ!»:

- (۱) برای نفس تو در ادب داشتن کافی است تا هرچه غیر خودت را از آن نهی می‌کنی دوری کنی!
- (۲) برای تو همین بس است که از هرچه برای دیگران نمی‌پسندی دوری کنی تا با ادب باشی!
- (۳) برای مؤدب بودن تو همین بس که از هرچه برای دیگران دوست نداشتی اجتناب کنی!
- (۴) همین ادب برای تو کافی است که از آن چه از غیر خودت نمی‌پسندی اجتناب ورزی!
- ۱۶۸- «العقَاب طَائِرٌ يَطِيرُ فِي أَرْفَعِ النَّقَاطِ وَلَكِنْ يَجِدُ صَيْدَهُ فِي أَسْفَلِ نَقْطَةٍ، حَتَّى فِي ثِقْبَةِ صَغِيرَةٍ!»:

- (۱) عقاب پرنده‌ایست که در بلندترین نقاط پرواز می‌کند اما شکار خود را در پایین‌ترین نقطه، حتی در سوراخی کوچک می‌یابد!
- (۲) عقاب پرنده‌ایست که در نقطه‌های بلند به پرواز در می‌آید ولی شکارش را در پایین‌ترین نقطه‌ها حتی در سوراخ کوچکی می‌یابد!
- (۳) عقابی که در نقاط بلند پرواز می‌کند پرنده‌ایست که می‌تواند شکار خود را حتی در حفره کوچکی در پست‌ترین نقطه‌ها بیابد!
- (۴) عقابی که در بلندترین نقطه‌ها به پرواز در می‌آید پرنده‌ایست که شکار خویش را می‌تواند در پست‌ترین نقطه حتی در حفره کوچکی بیابد!
- ۱۶۹- عَيْنِ الْخِطَاءِ:

- (۱) لَا تَظُنَّ أَنَّكَ سَتَنْسَى فِي يَوْمٍ مِنَ الْأَيَّامِ، : گمان مکن که روزی از روزها فراموش خواهی شد،
- (۲) فَإِنَّ تَعْمَلَ الْحَسَنَاتِ يَبْقِ إِسْمُكَ دَائِمًا، : اگر کار خوب انجام دهی نامت جاویدان می‌شود،
- (۳) وَ يُحِبُّ اللَّهُ أَنْ نَعْمَلَ النَّاسَ بِخُلُقِ حَسَنٍ، : و خداوند دوست دارد که با مردم با خُلق نیکو رفتار کنیم،
- (۴) وَ مَازَالَ الْأَنْبِيَاءَ يَوْصُونَ بِذَلِكَ، فَعَلَيْنَا إِسْتِمَاعَ وَصِيَّتِهِمْ! : و پیامبران پیوسته به آن سفارش می‌کنند، پس گوش دادن به توصیه آن‌ها بر ما واجب است!

۱۷۰- «هرچه در این دنیاست چون لشکریانی است که فرمانده‌اش آن‌ها را می‌آزماید!»:

- (۱) مهما یكون شيء في هذا الدنيا كمثل جنود يمتحنها قائدها!
- (۲) اينما قد كانت في هذه الدنيا كأنه جنود تجرّبها قائدها!
- (۳) كل شيء في هذه الدنيا مثل جنود يمتحنهم قائدهم!
- (۴) كلّمنا يكون في هذه الدنيا هو كجنود تجرّب بقائدهم!
- ۱۷۱- «فرو خوردن خشم از صفات مؤمن واقعی است، زیرا مؤمنان همواره بر خشم خود غلبه می‌کنند!»:

- (۱) التغلب على الغيظ خصيصة من خصائص المؤمنين الحقيقيين لأنهم يتغلبون دائماً على الغضب!
- (۲) من صفات المؤمن الحقيقي التغلب على غضبه، لأنه يتغلب المؤمنون على غضبهم دائماً!
- (۳) من خصائص المؤمنين الحقيقيين كظم الغيظ، لأنها الخصيصة الدائمة للمؤمن الحقيقي!
- (۴) كظم الغيظ من صفات المؤمن الحقيقي، لأن المؤمنين يتغلبون على غيظهم دائماً!

■ عَيْنِ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّشْكِيلِ (۱۷۲-۱۷۳):

۱۷۲- «كَانَتْ آيَةٌ هَذَا النَّبِيِّ أَنْ لَا يَكَلِّمَ النَّاسَ مَدَّةَ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ». عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) هَذَا- النَّبِيُّ- النَّاسَ- أَيَّامٍ (۲) كَانَتْ- هَذَا- النَّاسَ- ثَلَاثَةَ (۳) آيَةٌ- النَّبِيُّ- يَكَلِّمَ- النَّاسَ (۴) النَّبِيُّ- أَنْ لَا- يَكَلِّمَ- مَدَّةَ

۱۷۳- عَيْنِ الْخَطَا:

- (۱) عِنْدَمَا جَاءَ الْإِسْلَامُ أَعْلَنَ مَبْدَأً عَظِيمًا
(۲) وَ حَيَّرَ الْإِنْسَانَ وَ حَمَلَهُ مَسْئُولِيَّةً إِخْتِيَارِهِ!
(۳) وَ بَيَّنَّ طَرِيقَ الْهِدَايَةِ وَ طَرِيقَ الضَّلَالَةِ،
(۴) وَ هُوَ عَدَمُ الْإِكْرَاهِ فِي الدِّينِ وَ فِي الْمَذْهَبِ،

■ عَيْنِ الصَّحِيحِ فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (۱۷۴ وَ ۱۷۵):

۱۷۴- ﴿نَفَّضَ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ﴾

- (۱) الْآيَاتِ: جَمْعُ سَامٍ لِلْمَوْثِثِ- جَامِدٌ- مَعْرَفٌ بِأَلٍ- مَعْرَبٌ/ مَفْعُولٌ بِهِ وَ مَنْصُوبٌ بِالْفَتْحَةِ الظَّاهِرَةِ
(۲) قَوْمٍ: مَفْرَدٌ مَذْكَرٌ- نَكْرَةٌ- مَعْرَبٌ- صَحِيحٌ الْآخِرُ- مَنْصَرَفٌ/ مَجْرُورٌ بِحَرْفِ الْجَرِّ؛ لِقَوْمٍ: جَارٌ وَ مَجْرُورٌ
(۳) نَفَّضَ: لِلْمَتَكَلِّمِ مَعَ الْغَيْرِ- مَزِيدٌ ثَلَاثِي (مِنْ بَابِ تَفْعِيلٍ)- صَحِيحٌ وَ مَضَاعَفٌ/ فَعْلٌ وَ فَاعِلُهُ ضَمِيرٌ «نَحْنُ» الْمُسْتَتِرُ
(۴) يَعْقِلُونَ: مَجْرَدٌ ثَلَاثِي- مُتَعَدٍّ- مَبْنِيٌّ/ فَعْلٌ مَرْفُوعٌ بِثَبُوتِ نُونِ الْإِعْرَابِ، وَ الْجُمْلَةُ الْفَعْلِيَّةُ نَعْتٌ وَ مَجْرُورٌ مَحَلًّا بِالتَّبَعِيَّةِ
۱۷۵- «إِنَّ التَّقَدَّمَ لَا يَنْزِلُ مِنَ السَّمَاءِ جَاهِزًا!»:

- (۱) التَّقَدَّمَ: جَامِدٌ وَ مَصْدَرٌ (مِنْ بَابِ تَفْعُلٍ)- مَعْرَفٌ بِأَلٍ/ مَبْتَدَأٌ وَ مَرْفُوعٌ، وَ الْجُمْلَةُ اسْمِيَّةٌ
(۲) جَاهِزًا: مُشْتَقٌّ وَ اسْمُ فَاعِلٍ- نَكْرَةٌ- مَعْرَبٌ- صَحِيحٌ الْآخِرُ- مَنْصَرَفٌ/ حَالٌ مَفْرَدَةٌ وَ مَنْصُوبٌ
(۳) يَنْزِلُ: مُضَارِعٌ- مَزِيدٌ ثَلَاثِي (مِنْ بَابِ إِفْعَالٍ)- لِأَزْمٍ/ فَعْلٌ مَرْفُوعٌ، وَ فَاعِلُهُ ضَمِيرٌ «هُوَ» الْمُسْتَتِرُ
(۴) السَّمَاءِ: اسْمٌ- مَفْرَدٌ- جَامِدٌ- مَعْرَفٌ بِأَلٍ- مَعْرَبٌ- مَقْصُورٌ/ مَجْرُورٌ بِحَرْفِ الْجَرِّ؛ مِنَ السَّمَاءِ: جَارٌ وَ مَجْرُورٌ

■ عَيْنِ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (۱۸۵-۱۷۶):

۱۷۶- عَيْنِ الْفَعْلِ تَأْنِيثُهُ جَائِزٌ:

- (۱) سَتَرَجَعَ الْيَوْمَ هُوَ لَاءَ الْمَسَافِرَاتِ مِنْ سَفَرِهِنَّ الطَّوِيلِ!
(۲) الْحَدِيقَةُ تَلْبَسُ فِي فَصْلِ الْخَرِيفِ ثِيَابًا صَفْرَاءَ جَمِيلَةً!
(۳) حَانَ الرَّبِيعُ وَ رَائِحَةُ الْأَزْهَارِ الطَّيِّبَةِ فَاحَتْ فِي الْفِضَاءِ!
(۴) أُخْتِي لَمْ تَسْتَطِعْ أَنْ تَذْهَبَ إِلَى الْمَدْرَسَةِ بِسَبَبِ الضَّدَاعِ الشَّدِيدِ!

۱۷۷- عَيْنِ الْمَصْغَرِ هَدَفَهُ التَّحْقِيرُ:

- (۱) لَا جُسِيمَ كَاللِّسَانِ الضَّادِقِ يَنْفَعُ النَّاسَ!
(۲) هَذَا الرَّجِيلُ قَدْ مَلَأَ الْأَرْضَ بِجُورِهِ!
(۳) وَجْهٌ بُنِيَّتِي كَأَنَّهُ قُمْمِيرٌ فِي ظِلَامِ اللَّيْلِ!
(۴) بَدَأَتْ طُفِيلَتِي تَتَكَلَّمُ تَكَلِّمًا حُلُوءًا!
۱۷۸- عَيْنِ الْخَطَا عَنْ كَلِمَةِ «مَا»:

- (۱) مَا يَنْكُرُ آيَاتِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ وَ الظَّالِمُونَ! (نَافِيَةٌ)
(۲) مَا الْفَائِدَةُ مِنْ نِصَائِحٍ كَثِيرَةٍ لَا تَهْدِينَا إِلَى الْحَقِّ! (اسْتِفْهَامِيَّةٌ)
(۳) قَالَ الْمَعْلَمُ لِي: مَا أَطْلُبُ مِنْكَ هُوَ مَطَالَعَةُ دَرُوسِكَ جَيِّدًا! (نَافِيَةٌ)
(۴) أَصْبَحْتُ مَرِيضَةً بِسَبَبِ مَا تَحَمَّلْتُهُ مِنَ الْأَلَامِ وَ الْمِصَاعِبِ! (مَوْصُولَةٌ)

۱۷۹- عَيْنِ الصَّحِيحِ (فِي إِعْرَابِ الْمُضَارِعِ):

- (۱) يَا أَصْحَابَ الْعِلْمِ وَ الْقُدْرَةِ: إِنْ تَتَوَاضَعُونَ يَرْفَعَكُمْ اللَّهُ!
(۲) إِنْ تَجْتَهَدُوا الْيَوْمَ فِي حَيَاتِكُمْ جَيِّدًا تَنْجَحُونَ فِي الْمُسْتَقْبَلِ!
(۳) قَالَ الْمَعْلَمُ لِتَلْمِيذِيهِ: لَمْ لَا تَجْتَهَدُوا فِي دَرُوسِكُمْ أَكْثَرَ مِنْ هَذَا!
(۴) عَسَى هُوَ لَاءَ الطَّالِبَاتِ الْفَاضِلَاتِ أَنْ يَتِمَّتَّعْنَ بِمَكَانَةٍ رَفِيعَةٍ فِي الْمَجْتَمَعِ!

۱۸۰- عَيْنِ الْخَبْرِ شَبِيهِ جَمِيلَةٌ:

- (۱) الشُّهَدَاءُ سِرَاجٌ لِلْأُمَّةِ فِي هِدَايَةِ النَّاسِ!
(۲) إِنَّ الْقُرْآنَ وَ أَهْلَ الْبَيْتِ سَفِينَةٌ نُوحٍ فِي النَّجَاةِ!
(۳) هِيَآتُ أُمَّهُ طَعَامًا خَاصًّا لِأَنِّي كُنْتُ مَرِيضَةً!
(۴) إِكْرَامُ الضِّيُوفِ عِنْدَ الْمُسْلِمِينَ مِنْ ثِقَاتِهِمُ الْغَنِيَّةِ!

۱۸۱- عَيْنِ مَا فِيهِ سَبَبٌ وَقُوعُ الْفَعْلِ:

- (۱) يَعْبُدُ الْعَبْدُ إِلَهَهُ رَغْبَةً لِأَنَّهَا!
(۲) عَلَيْنَا أَنْ نَسْعَى فِي دَرُوسِنَا كَثِيرًا!
(۳) نَتَعَلَّمُ فِي مَدْرَسَتِنَا اللُّغَةَ الْعَرَبِيَّةَ جَيِّدًا!
(۴) يَسْتَيْقِظُ النَّاسُ فِي قَرِينَتِنَا صَبَاحًا بَاكِرًا!

۱۸۲- عَيْنِ الْمُسْتَتْنَى مِنْصُوبًا:

- (۱) رَبَّنَا: إِغْفِرْ لِمَنْ لَا يَمْلِكُ إِلَّا الدُّعَاءُ وَ التَّوَسُّلُ!
(۲) لَا يَرْفَعُ قِيَمَةَ الْإِنْسَانِ بَيْنَ النَّاسِ إِلَّا التَّوَاضُعُ!
(۳) لَا يَسْتَسَلِمُ لِلصُّعُوبَاتِ إِلَّا مَنْ كَانَ ضَعِيفَ الْإِرَادَةِ!
(۴) لَا يَقْوَى إِرَادَةَ الْإِنْسَانِ إِلَّا مَوَاجَهَةُ الْمَشَاكِلِ الْعَدِيدَةِ!

۱۸۳- عَيْنِ الْخَطَا (فِي أَسْلُوبِ التَّعَجُّبِ):

- (۱) مَا أَسْعَدَ الَّذِينَ يَنْفَقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ!
(۲) مَا أَعْمَقَ أَحْكَامَ دِينِ الْإِسْلَامِ لِمَنْ يَتَعَمَّقُ فِيهَا!
(۳) مَا أَنْفَعَ الْيَوْمَانَ لِلْإِنْسَانِ إِذَا لَمْ يَكُنْ مَسَاوِينَ!
(۴) مَا أَجْمَلَ مَسَاعِدَةَ الْمُحْتَاجِينَ عِنْدَ رَفْعِ حَاجَاتِهِمْ!

۱۸۴- عَيْنِ مَا فِيهِ أَكْثَرُ مِنْ تَشْبِيهِ وَاحِدٍ:

- (۱) قِضْبَانُ هَذِهِ الشَّجَرَةِ كَأَنَّهَا طَيُورٌ تَطِيرُ وَ تُعْرَدُ فِي الْحَدِيقَةِ!
(۲) التَّارِيخُ مَعْلَمٌ أَمِينٌ، يَنْقُلُ حِكَايَاتَ مَرَّةٍ وَ عَذْبَةَ عَنِ الْإِنْسَانِ!
(۳) طُوبَى لِلْمُؤْمِنِ وَ لِلَّذِينَ رَبَّاهُمْ، كَأَنَّهُ هُوَ رَبِيعٌ وَ هُوَ نَوْرُ الْوُرُودِ!
(۴) فِي الْخَرِيفِ عَوَاصِفٌ شَدِيدَةٌ تَحْرُكُ أَوْرَاقَ الْأَشْجَارِ كَالْفَرَاشَاتِ!

۱۸۵- عَيْنِ مَا لَيْسَ فِيهِ الْحَصْرُ:

- (۱) قَالَ لِي إِنَّ لَكَ أَبْعَدَ الْمَسِيرِ وَ أَطْوَلَهُ!
(۲) يَاكُمْ أَحَبُّ لَأَنَّكُمْ تَنْصَرُونَ الْمَظْلُومِينَ!
(۳) إِنَّمَا الضَّادِقُ يُنْجِي نَفْسَهُ وَ أَصْدِقَاءَهُ مِنَ الْكُذْبِ!
(۴) إِنَّ أَفْضَلَ الْغِنَى الْإِسْتِغْنَاءُ عَمَّا فِي يَدِ الْآخِرِينَ!

تاریخ

وقت پیشنهادی: ۱۲ دقیقه

۱۸۶- مورخان، مشهورترین تقسیم‌بندی تاریخ بشر را بر اساس ویژگی‌های هر دوره از زندگی انسان‌ها، به چند مرحله تقسیم کرده‌اند؟

(۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۵ (۴) ۶

۱۸۷- تمدن جزیره یونان که مربوط به دوره قبل از آریایی‌ها است، متأثر از تمدن کدام کشور است؟

(۱) روم (۲) مصر (۳) ایران (۴) میان دورود

۱۸۸- در دوره کدام پادشاه ساسانی، موبدان زردشتی در مخالفت با تبلیغ اندیشه‌های مانی، فرمان قتل وی را از شاه گرفتند؟

(۱) قباد (۲) شاپور (۳) انوشیروان (۴) بهرام اول

۱۸۹- شماری از ایرانیان، که به شعوبیان معروف شدند، در برابر رفتار توهین آمیز و فخرفروشی قومی بنی‌امیه، به کدام روش متوسل شدند؟

(۱) با استناد به آیات قرآن، هر گونه برتری قومی را مردود و ناروا دانستند.

(۲) با حضور موالی در دستگاه خلافت و امور لشگری، به شدت مخالفت کردند.

(۳) با نفوذ در دستگاه خلافت، با در اختیار گرفتن امور کشوری و لشگری، به مقابله آن برخاستند.

(۴) با مقایسه زندگی ایرانیان باستان با اعراب عصر جاهلیت، به تاریخ و فضایل فرهنگی و تمدنی خود تفاخر کردند.

۱۹۰- کدام دریانورد پرتغالی با اشغال جزیره گوا در هندوستان، آنجا را به مرکز مستعمرات پرتغال در مشرق زمین تبدیل کرد؟

(۱) آلبوکرک (۲) کریستف کلمب (۳) بارتولو مودیاز (۴) واسکو دوگاما

۱۹۱- تاریخ‌نگاری برجسته به شیوه جدید (گیبون)، درباره انحطاط و سقوط کدام امپراتوری جهان، به رشته تحریر درآمده است؟

(۱) روم (۲) اتریش (۳) عثمانی (۴) رایش آلمان

۱۹۲- سرانجام جنگ‌های سی‌ساله، در دوره امپراتوری مقدس روم با رهبری خاندان هابسبورگ که اروپای مرکزی را فرا گرفت، کدام بود؟

(۱) خاندان آن از رهبری کنار گذاشته شدند.

(۲) این جنگ با شکست خاندان هابسبورگ پایان یافت.

(۳) استقلال کامل سرزمین هلند را به رسمیت شناخت.

(۴) با انعقاد عهدنامه وستفالی، قسمتی از متصرفاتش را به فرانسه واگذار کرد.

۱۹۳- مهم‌ترین هدف پیمان سینتو (پیمان جنوب شرقی آسیا) و پیمان بغداد که با شرکت کشورهای عراق، ایران، پاکستان، ترکیه، انگلستان و آمریکا شکل گرفت، کدام بود؟

(۱) محاصره نظامی شوروی و بلوک شرق

(۲) مقابله با پیمان ورشو روسیه، با اروپای شرقی

(۳) نیرومند ساختن ملل آزادی‌خواه، در برابر نفوذ و گسترش کمونیسم

(۴) کمک به کشورهای کم‌رشد در زمینه‌های اقتصادی و فرهنگی برای جلوگیری از نفوذ کمونیسم

۱۹۴- نخستین اقدام محمدعلی شاه پس از رسیدن به سلطنت و در مخالفت با مشروطیت، کدام است؟

(۱) با همکاری مشاوران روسی خود از بین بردن مجلس را که مظهر مشروطیت بود به اجرا درآورد.

(۲) تعدادی از مشروطه‌خواهان را از جمله ملک‌المتکلمین، به دستور وی به قتل رسیدند.

(۳) بساط استبداد صغیر را که یک‌سال و یک‌ماه طول کشید، به راه انداخت.

(۴) نمایندگان مجلس را به مراسم تاج‌گذاری خود دعوت نکرد.

۱۹۵- کدام‌یک از گفته‌های امام خمینی (ره)، سبب پیوند تازه میان قشر روحانی و دانشگاهی گردید؟

(۱) سرنگونی رژیم پهلوی را به‌عنوان هدف نهایی مبارزه اعلام کرد.

(۲) آشکار کردن نقش پنهانی آمریکا و اسرائیل در ایران از علل آن بود.

(۳) مبارزه با طاغوت زمان را یک تکلیف الهی و انسانی برای همه دانست.

(۴) برملا کردن چهره منافقانه شاه که مدعی طرفداری از مذهب و دیانت بود.

۱۹۶- کدام مورد، مورخان را برای درک بیشتر ابعاد حیات اجتماعی گذشته بشر آماده‌تر می‌کند؟

(۱) مشاهده دقیق محل و مکان وقوع رویدادهای تاریخی

(۲) بررسی ظهور و افول تمدن‌ها و موقیعت مکانی و جغرافیایی آن‌ها

(۳) بررسی تأثیرات جغرافیایی بر زندگی انسان‌ها در نقاط مختلف جهان

(۴) بررسی علل انزوای بعضی جوامع و دور ماندن آنان از تحولات فرهنگی و تمدنی

۱۹۷- قدیمی‌ترین سکه یافته شده در جهان، در کدام کشور باستانی ضرب و تهیه شده است؟

(۱) هند (۲) یونان (۳) لودیه (۴) میان دورود

۱۹۸- کدام مورد، در حفظ هویت ایرانی و نگهداری آن در برابر فرهنگ و هویت اقوام مهاجم نقش داشته است؟

(۱) نمایش‌های آئینی (۲) ادبیات (۳) ایمان و اعتقادات مذهبی (۴) نمایش‌های اسطوره‌ای و حماسی

- ۱۹۹- یکی از علل تحول روحی ناشی از مسافرت، در سرزمین‌های مختلف کدام است؟
 (۱) دیدن مناظر طبیعی شهرهای مختلف
 (۲) آشنایی با سرزمین‌های ناشناخته
 (۳) عادت‌شکنی و کسب تجارب
 (۴) آشنایی با اقوام مختلف و زندگی آنان
- ۲۰۰- لائوتزو از مصلحان معنوی و اجتماعی، در شکل‌گیری و تداوم تمدن کدام کشور، نقش داشت؟
 (۱) هند
 (۲) روم
 (۳) چین
 (۴) یونان

جغرافیا

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

- ۲۰۱- از چه طریقی می‌توان، چگونگی روند تغییر جنگل‌های شمال ایران را نشان داد؟
 (۱) با برجسته نمودن عکس‌های هوایی و استفاده از نقشه پایه محل
 (۲) به‌کارگیری سیستم اطلاعات جغرافیایی و نمایش از طریق رایانه
 (۳) با مقایسه تصاویر ماهواره‌ای که در زمان‌های مختلف تهیه شده است.
 (۴) براساس نقشه توپوگرافی منطقه، مدلی سه بعدی از جنگل تهیه شود.
- ۲۰۲- کدام گزینه، در ارتباط با انواع بیابان و علل ایجاد آن‌ها درست است؟
 (۱) اریکا از نوع جنب حاره، نشت هوای خشک و گرمای زیاد در اطراف مدار رأس‌الجدی مانع از ایجاد بارش می‌شود.
 (۲) تکله‌ماکان از نوع جنب حاره، نشت هوای خشک و گرمای زیاد در اطراف مدار رأس‌السرطان مانع از ایجاد بارش می‌شود.
 (۳) تکله‌ماکان از نوع ساحلی که عبور جریان آب سرد از کنار سواحل موجب سرد شدن و نشت هوا و جلوگیری از بارش می‌شود.
 (۴) اریکا از نوع ساحلی که عبور جریان آب سرد از کنار سواحل در برخی نقاط موجب سرد شدن و نشت هوا و جلوگیری از بارش می‌شود.
- ۲۰۳- مهم‌ترین راه برای پیش‌بینی خطر سیل، کدام است؟
 (۱) اعلام خطر بالا آمدن سطح آب رودخانه
 (۲) اندازه‌گیری باران در یک دوره طولانی در حوضه یک رود
 (۳) مطالعه و بررسی مداوم عکس‌های ماهواره‌ای و طغیان رودها
 (۴) پیش‌بینی و علت‌یابی تغییرات آب و هوایی و تهیه نقشه خطر
- ۲۰۴- در چه شرایطی، یک کشور با ثبات جمعیت روبه‌رو می‌شود؟
 (۱) جمعیت روبه پیری رود.
 (۲) نرخ موالید مساوی نرخ مرگ و میر شود.
 (۳) امید به زندگی افزایش پیدا کند.
 (۴) درصد نرخ رشد به صفر و یا پایین‌تر از آن برسد.
- ۲۰۵- کدام عبارت، بیانگر توجه جغرافیا به تشابهات و تفاوت‌های مکان‌ها با یکدیگر است؟
 (۱) بررسی عوامل رونق بندر آرخانگلسک روسیه
 (۲) میزان تولید چای در هند و نحوه توزیع آن در جهان
 (۳) چگونگی رشد درختان جنگل‌های حرا در ایران
 (۴) بررسی میزان درآمد حاصله از صنعت توریسم سوئیس
- ۲۰۶- کدام گزینه با فعالیت جریان‌های دریایی طولی، مطابقت دارد؟
 (۱) فعالیت جریان‌های دریایی طولی در همه سواحل یکسان است.
 (۲) جریان‌های دریایی طولی در پیدایش انواع سواحل پست و صخره‌ای مؤثرند.
 (۳) جریان‌های دریایی طولی به‌صورت فرسایش، حمل و رسوب‌گذاری در سواحل تغییر ایجاد می‌کنند.
 (۴) این جریان‌ها علاوه بر تعدیل درجه حرارت و افزایش بارش، امکان کشتیرانی را در اقیانوس منجمد شمالی فراهم ساخته است.
- ۲۰۷- گسترش کشت کم بازده دیم، در نواحی کوهستانی به‌کدام علت بستگی دارد؟
 (۱) دخالت انسان در محیط کوهستان، بدون رعایت قوانین حاکم بر محیط صورت می‌گیرد.
 (۲) رودها در عمق دره‌ها جاری‌اند و زمین‌های دامنه کوه‌ها نمی‌توانند به راحتی از آب آن‌ها بهره‌مند شوند.
 (۳) عدم امکان کشت آبی در نواحی کوهستانی به‌سبب آب و هوای سرد و شکننده بودن این محیط است.
 (۴) در نواحی کوهستانی لغزش و رانش کوه، پدیده‌ای فراگیر و فعالیت‌های زراعی را با مشکل مواجه می‌کند.
- ۲۰۸- پیامد حذف جنگل‌های استوایی، کدام است؟
 (۱) کشاورزی نوبتی و متحرک رونق می‌گیرد.
 (۲) تعداد و وسعت رودخانه‌ها کاهش می‌یابد.
 (۳) بر مقدار آبرفت‌ها به‌شدت افزوده می‌شود.
 (۴) آب ناشی از باران، فرصت جذب در لایه‌های خاک را پیدا می‌کند.
- ۲۰۹- از موارد ذکر شده، کدام علت‌ها بالاترین درصد مهاجرت به شهر داکا (بنگلادش) را به خود اختصاص داده‌اند؟
 الف) از دست دادن سرپرست خانواده
 ب) سیاست‌های دولت و آشوب‌های سیاسی
 ج) نداشتن زمین، فقر و بیکاری
 د) فرسایش ساحل رودها
 ه) نزاع‌های خانوادگی و قومی
- (۱) ج و د (۲) ب و ج (۳) الف، د و ه (۴) الف، ب و ه

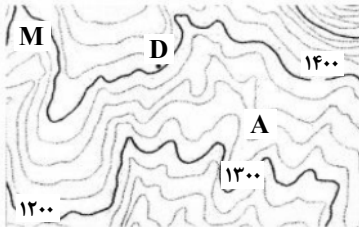
۲۱۰- کدام مورد با شکل سرزمینی کشورها مطابقت می‌کند؟

- (۱) شکل سرزمینی شیلی مزیتی برای آن محسوب می‌شود زیرا کمترین مرز قابل دفاع را دارد.
- (۲) برخی از کشورها مانند لسوتو، خاک کشور دیگر را به‌طور کامل احاطه می‌کنند آن‌ها را محاطی می‌گویند.
- (۳) کشورهایی که شکل فشرده دارند، پایتخت در مرکز قرار دارد و برای ارتباط و دسترسی به اطراف همیشه با مشکل روبه‌رو هستند.
- (۴) کشورهایی مانند اندونزی برای نظارت حکومت بر همه قسمت‌های کشور و همچنین ایجاد خطوط ارتباطی با مشکل مواجه می‌شوند.

۲۱۱- در مطالعه یک روستا به‌عنوان یک سیستم، کدام عبارت بیانگر دیدگاه جغرافیدان است؟

- (۱) مطالعه انواع خاک‌های روستا و طبقه‌بندی آن‌ها
- (۲) میزان تولیدات کشاورزی و نحوه توزیع و مصرف
- (۳) نقش آب در استقرار زمین‌های کشاورزی و اقتصاد روستا
- (۴) مطالعه ویژگی‌های گیاهان از نظر چگونگی تولید و خواص ژنتیکی

۲۱۲- در نقشه توپوگرافی زیر، نقطه A بر روی کدام پدیده واقع شده و ارتفاع نقطه M، چقدر است؟

(۱) آبراهه - ۱۳۸۰ متر

(۲) پشته - ۱۳۸۰ متر

(۳) آبراهه - ۱۴۶۰ متر

(۴) پشته - ۱۴۶۰ متر

۲۱۳- تمامی گزینه‌های زیر در ارتباط با سنجش از دور درست است، به‌جز:

- (الف) سنجنده برخی ماهواره‌ها قادر است امواج نامرئی را نیز دریافت کند.
  - (ب) بازتاب طبیعی متفاوتی که اشیاء دارند موجب شناسایی آن‌ها می‌شود.
  - (ج) طیف وسیعی از امواج فرسرخ و فرابنفش وجود دارند که مرئی هستند.
  - (د) همه بازتاب‌ها از پدیده‌های گوناگون در طول موج نورهای مرئی قرار دارند.
  - (ه) تهیه نقشه پایه و موضوعی از نواحی گوناگون از کاربردهای سنجش از دور است.
- (۱) ج و د   (۲) الف و د   (۳) الف، ج و ه   (۴) الف، ب و ه

۲۱۴- نقش بسیار مؤثر عکس‌های هوایی و تصاویر ماهواره‌ای، در سیستم اطلاعات جغرافیایی چیست؟

- (۱) اثبات یک نظریه یا فرضیه جغرافیایی تجربه شده
  - (۲) شناسایی موقعیت پدیده‌های مختلف در روی کره زمین
  - (۳) پردازش داده‌های خام آماری در سیستم و ارتقاء کمی آن‌ها
  - (۴) بازنگری نقشه و به روز آوردن و افزودن لایه‌های مختلف اطلاعات
- ۲۱۵- در آخرین مرحله از آمایش سرزمین، چه اقدامی صورت می‌گیرد؟
- (۱) تهیه نقشه‌های آمایش سرزمین و برنامه‌ریزی برای اجرای آن
  - (۲) توزیع مناسب فعالیت‌های اقتصادی در مناطق مختلف کشور
  - (۳) شناسایی واحدهای زیست‌محیطی مشابه
  - (۴) تجزیه و تحلیل اطلاعات سرزمین

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

علوم اجتماعی

۲۱۶- چرا دانش اجتماعی متفکران مسلمان از نوع جامعه‌شناسی پوزیتیویستی نیست و به چه دلیل به محدودیت‌های جامعه‌شناسی تفهمی گرفتار نمی‌شوند؟

- (۱) به این دلیل که با استفاده از عقل و وحی توان داورى درباره ارزش‌های اجتماعی را پیدا می‌کنند- عقل را به‌عنوان یک ابزار مستقل معرفتی به رسمیت نمی‌شناسند.
- (۲) چون با شناخت تفاوت عقل عملی و نظری، شباهتی بین علوم طبیعی و دانش اجتماعی قائل نمی‌شوند- به تفاوت موضوعات علوم انسانی و طبیعی پی برده بودند.
- (۳) زیرا با شناخت تفاوت موضوع علم عملی و نظری، دانش اجتماعی را شبیه علوم طبیعی نمی‌دانستند- شناخت علمی را به شناخت حسسی و تجربی محدود و مقید نمی‌کنند.
- (۴) به‌دلیل این‌که شناخت علمی را به شناخت عقلی و تجربی محدود و مقید نمی‌کنند- با شناخت تفاوت موضوع عقل عملی و نظری، دانش اجتماعی را شبیه علوم طبیعی نمی‌دانستند.

۲۱۷- در رابطه با جهان اجتماعی، موارد زیر نشانگر چیست؟

- آگاهی و شناختی که جهان اجتماعی براساس آن شکل می‌گیرد، آگاهی فردی و خصوصی نیست.
- برخی از اجزای جهان اجتماعی که با حذف آن‌ها، جهان اجتماعی فرو می‌ریزد.
- اجزا و پدیده‌هایی که کمتر در معرض تغییر و تحول قرار می‌گیرند.

- (۱) شکل‌گیری جهان اجتماعی- ویژگی جهان‌های اجتماعی- لایه‌های سطحی جهان اجتماعی
- (۲) ویژگی جهان اجتماعی- اهمیت اجزای جهان اجتماعی- لایه‌های عمیق جهان اجتماعی
- (۳) ساخت جهان اجتماعی- لایه‌های عمیق جهان اجتماعی- گوناگونی جهان‌های اجتماعی
- (۴) گوناگونی جهان اجتماعی- باز تولید جهان اجتماعی- لایه‌های جهان‌های اجتماعی

۲۱۸- به ترتیب این ویژگی‌ها به کدام شناخت مربوط است؟

- فهمی که با استفاده از اندوخته معرفتی جامعه حاصل می‌شود.
- با شناخت و علم عقلانی مخالفتی ندارد.
- فرهنگ‌های مختلف با آن برخوردی یکسان ندارند.

(۱) عقلی - علمی - عقلی (۲) علمی - شهودی - عمومی (۳) شهودی - عمومی - علمی (۴) عمومی - وحیانی - شهودی

۲۱۹- عبارت درست در رابطه با علم اجتماعی عقلی، عقل عملی و علم نظری، کدام است؟

- (۱) استفاده از علم نظری و عملی - ابزار شناخت امور کلی و غیر طبیعی - شناخت هستی‌ها
- (۲) استفاده از معنای خاص عقل - ابزار شناخت حسی تجربی - پیدایش موضوع علم با اراده و آگاهی انسان
- (۳) استفاده از عقل نظری و عملی - شناسایی بایدها و نبایدها و احکام ارزشی - استقلال موضوع آن از اراده و آگاهی انسان
- (۴) قرار دادن علوم اجتماعی به صورت یک علم ابزاری - شناخت هستی‌ها - ابزاری برای هر نوع شناخت و تلاش علمی و ذهنی انسان

۲۲۰- عبارت‌های زیر، به ترتیب تأثیر کدام بخش‌های هویتی را بر یکدیگر بیان می‌کند؟

- هر جهان اجتماعی به تناسب ارزش‌های خود با طبیعت و بدن آدمی مواجه می‌شود.
- در جامعه قبیله‌ای هویت افراد از طریق جایگاه قبیله‌ای آن‌ها مشخص می‌شود.
- قرآن کریم بخشی از کنش‌های اجتماعی انسان‌ها را منشاء گشایش برکات آسمان و زمین می‌داند.

(۱) تأثیر زندگی اجتماعی انسان بر جغرافیا و طبیعت - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعت و خصوصیات جسمانی - تعامل جهان اجتماعی با جهان نفسانی

(۲) تأثیر جامعه و فرهنگ بر بدن - تعامل جهان اجتماعی با جهان نفسانی - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعت و خصوصیات جسمانی

(۳) تعامل جامعه و فرهنگ با طبیعت و بدن - تأثیر جامعه و فرهنگ بر بدن - تعامل جهان اجتماعی با جهان نفسانی

(۴) رابطه جامعه و فرهنگ با ویژگی‌های نفسانی - تعامل جهان اجتماعی با جهان نفسانی - تأثیر نفس بر فرهنگ

۲۲۱- کدام یک در ارتباط با تحولات هویتی فرهنگ، درست است؟

- (۱) فراتر رفتن تغییرات هویتی خارج از مرزهای مقبول فرهنگی ← بروز تعارض فرهنگی ← ناتوانی فرهنگی در سازمان‌دهی رفتارهای اجتماعی مطابق با مبانی خود ← تزلزل فرهنگی ← بحران هویت
- (۲) از دست رفتن ثبات مبادی هویت‌ساز فرهنگ ← تزلزل فرهنگی ← فراتر رفتن تغییرات هویتی خارج از مرزهای مقبول فرهنگی ← بحران هویت ← تحول فرهنگی منفی
- (۳) بروز تعارض فرهنگی ← فراتر رفتن تغییرات هویتی خارج از مرزهای مقبول فرهنگی ← تزلزل فرهنگی ← از دست رفتن عقاید و ارزش‌ها ← بحران هویت
- (۴) ناتوانی فرهنگ در سازمان‌دهی رفتارهای اجتماعی مطابق با مبانی خود ← بروز تعارض فرهنگی ← بحران هویت ← دگرگونی و تحول هویت فرهنگی ← تحولات تمدنی

۲۲۲- به ترتیب «تأمین مقبولیت نظام سیاسی»، «تحکیم قدرت دولت با حمایت‌های ویژه» و «تزلزل فرهنگی و هویتی» مبین تأثیر کدام نظام‌ها بر یکدیگر است؟

- (۱) سیاسی بر فرهنگی - فرهنگی بر سیاسی - فرهنگی بر سیاسی
- (۲) سیاسی بر فرهنگی - اقتصادی بر سیاسی - فرهنگی بر سیاسی
- (۳) فرهنگی بر سیاسی - سیاسی بر اقتصادی - سیاسی بر فرهنگی
- (۴) فرهنگی بر سیاسی - اقتصادی بر سیاسی - سیاسی بر فرهنگی

۲۲۳- نقش ظهور فرهنگ غرب از سده هفدهم تا بیستم چگونه بود؟ رویداد دو سده نوزدهم و بیستم چه بوده است و طی این مدت، موقعیت فرهنگی کشورهای غیر غربی چه وضعیتی پیدا کرد؟

- (۱) شکل جدیدی به روابط بین‌المللی و نظام جهانی بخشید - جوامع غربی به صورت جوامع مرکزی و دیگر جوامع به صورت جوامع پیرامونی درآمد - وضعیت آن‌ها در حاشیه روابط و نظامات سیاسی و اقتصادی جهانی تثبیت شد.
- (۲) نظامات سیاسی، اقتصادی جدیدی شکل گرفت - شکل جدیدی به روابط بین‌المللی و نظام جهانی بخشید - در حاشیه روابط و نظامات سیاسی و اقتصادی جهانی وضعیتی متزلزل پیدا کرد.
- (۳) شکل جدیدی به روابط بین‌المللی و نظام جهانی بخشید - نظامات سیاسی، اقتصادی جدیدی شکل گرفت - در حاشیه روابط و نظامات سیاسی و اقتصادی جهانی وضعیتی متزلزل پیدا کرد.
- (۴) برای بسط قدرت جهانی خود کوشید - نظامات فرهنگی جدیدی شکل گرفت - با تبلیغ مسیحیت، فرهنگ جوامع غیر غربی دچار اختلال شد.

۲۲۴- عملکرد زیر به ترتیب توسط چه کسانی و چه جریاناتی تحقق یافته است؟

- هضم و جذب گروه‌های مهاجم بیگانه درون خود
- قدم برداشتن به سوی قراردادهای استعماری
- سازمان‌دهی حرکت‌های خود در چارچوب اندیشه‌های ناسیونالیستی، سوسیالیستی و مارکسیستی

(۱) فرهنگ اسلامی - دولتمردان قاجار - روشنفکران چپ کشورهای مسلمان

(۲) استبداد تاریخی قومی - منورالفکران غرب زده - دولت‌های استعماری غربی

(۳) استعمار نو - حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان - منورالفکران غرب زده

(۴) دولت‌های استعماری غربی - روشنفکران چپ - حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان

۲۲۵- به ترتیب مصادیق «الف، ب و ج»، کدام‌اند؟

نوع چالش	نتیجه چالش
ج	فروپاشی نظام‌های سیاسی
استعمارگر و استعمارزده	ب
الف	معرفتی و علمی

- ۱) شمال و جنوب - خودباختگی فرهنگی - استعمارگر و استعمارزده
- ۲) استعمارگر و استعمارزده - الگویذیری مقلدانه از کشورهای صنعتی - شمال و جنوب
- ۳) توسعه یافته و عقب مانده - نادیده گرفتن عدالت در عرصه حیات انسانی - فقر و غنا
- ۴) فرهنگ جدید غرب - محدود نکردن چالش بین کشورهای غنی و فقیر به ابعاد اقتصادی و نظر داشتن به ابعاد فرهنگی - بحران اقتصادی کنترل نشده

۲۲۶- علت پیدایش هر یک از موارد ذیل، به ترتیب کدام است؟

- از دست رفتن اعتبار جهانی ارزش‌ها و آرمان‌های بعد از رنسانس
  - توجه همه ظرفیت‌های وجودی انسان به آرمان‌ها و اهداف دنیوی و این جهانی
  - شکاکیت و انکار حقیقت
  - ۱) بیداری اسلامی - غلبه سکولاریسم بر فرهنگ غرب - روشنگری مدرن
  - ۲) انقلاب اکتبر روسیه - از بین رفتن جاذبه‌های روشنفکری چپ - گریز از سکولاریسم
  - ۳) حرکت انقلابی مارکس - غلبه سکولاریسم بر فرهنگ غرب - سکولاریسم و دنیوی گرایی
  - ۴) انقلاب اسلامی - رویکرد گزینشی جهان غرب به ابعاد معنوی جهان - منورالفکران غرب زده
- ۲۲۷- کدام یک تفاوت انقلاب‌های آزادی‌بخش با انقلاب اسلامی را بیان می‌کند؟

- ۱) همگی با جنبش‌های چریکی گروه‌ها و احزاب مختلف شکل می‌گرفتند - همه نیروهای چپ با الگو گرفتن از جنبش‌های آزادی‌بخش به دنبال حرکت‌های چریکی بودند.
  - ۲) اغلب در رویارویی با بلوک شرق شکل گرفته و مورد حمایت بلوک غرب قرار می‌گرفتند - هیچ وابستگی به بلوک غرب نداشت و شعار «نه شرقی، نه غربی، جمهوری اسلامی» ناظر به این مسئله بود.
  - ۳) در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند ولی در قطع وابستگی سیاسی و فرهنگی توفیقی نداشتند - تنها یک انقلاب سیاسی نبود بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت.
  - ۴) در چارچوب نظریه‌ها و مکاتبی شکل می‌گرفتند که در حاشیه فلسفه‌های غربی برای حل بحران‌های جهان غرب به وجود آمده بودند - از عقبه کلامی و فلسفی جهان اسلام بهره می‌برد و تعلق به مکاتب سیاسی غرب نداشت.
- ۲۲۸- موارد زیر به ترتیب با چه هدفی تحقق یافته‌اند؟

- جامعه‌شناسی تفهیمی
  - غلبه کنش‌های عقلانی معطوف به هدف
  - مخدوش کردن استقلال اقتصادی کشورهای مختلف توسط کانون‌های ثروت و قدرت
- ۱) شناخت پدیده‌های اجتماعی برای پیش‌بینی و کنترل آن‌ها - اعطای قدرت پیش‌بینی و پیش‌گیری حوادث و مسائل طبیعی - حمایت سیاست‌های قومی و منطقه‌ای
  - ۲) فهم پدیده‌های اجتماعی برای پیش‌بینی و کنترل آن‌ها - استفاده از علوم تجربی برای رسیدن به اهداف دنیوی - حفظ منافع خود
  - ۳) توصیه‌هایی جهت‌گذار از نظام موجود به سوی نظام مطلوب - تأمل درباره ارزش‌ها و اهداف زندگی - ایجاد یک نوع خودباختگی فرهنگی
  - ۴) داوری ارزشی و انتقادی نسبت به ارزش‌ها در نظام اجتماعی - نفی علمی که داوری‌های ارزشی می‌کنند - تعریف هویت جدید
- ۲۲۹- به ترتیب «یکارود و مالتوس» در چه زمینه‌ای، اشتراک نظر داشتند؟ از نظر «کنت» چه نوع شناخت‌هایی غیر علمی محسوب می‌شوند و

«هانتینگتون»، عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در قبال چه چیزی توجیه می‌کرد؟

- ۱) نظریه اقتصادی - عقلی، شهودی و وحیانی - مقاومت کشورهای غیر غربی
- ۲) اشکال حکومت - متافیزیکی، فلسفی و عقلی - عدم استقرار صلح پایدار
- ۳) نظریه سیاسی - شهودی، حسی و عقلی - جنگ بین مناطق پیرامونی
- ۴) فقر و غنا - عقلی، حسی و شهودی - تداوم جنگ سرد

۲۳۰- به ترتیب با هر یک از این حالت‌ها، چه اتفاقی برای فرهنگ رخ می‌دهد؟

- کاستی و خلاء معنوی
  - ناتوانی در تعریف یک نظام جهانی بر مبنای ارزش‌ها و عقاید خود
  - از دست دادن اعتبار عقاید و ارزش‌ها
- ۱) یأس و ناامیدی - از بین بردن قدرت مقاومت یک فرهنگ - دو قطبی شدن جهان
  - ۲) شکاکیت و بوج‌انگاری - گرفتار شدن انسانیت با بحران‌های روحی و روانی - تزلزل فرهنگی
  - ۳) تشویق متفکران اجتماعی برای عبور از مرزهای هویت فرهنگی جامعه - ناکامی در وصول به ادعاهای جهانی خود - نابود شدن هویت فرهنگی جامعه
  - ۴) فراخوانی اندیشوران به بازاندیشی درباره بنیان‌های فرهنگی - ناتوانی یک فرهنگ برای مقاومت در برابر فرهنگ‌های دیگر - خودباختگی فرهنگی

۲۳۱- به ترتیب هر یک از عبارات، بیان کننده چیست؟

- اعمال قدرت سازمان یافته برای هدفی معین
- عدم تداوم روش معرفتی استدلال عقلی
- استبداد استعماری در کشورهای اسلامی

(۱) حکومت - نادیده گرفتن جایگاه وحی و شهود در شناخت علمی - روش حاکمان سکولار در کشورهای مسلمان

(۲) تعریف سیاست - نتیجه رویکرد دنیوی انسان مدرن - عملکرد منورالفکران غرب زده در کشورهای اسلامی

(۳) اقتدار - پرسش از مبانی غیرتجربی علم مدرن - روش جریان های فراماسونری

(۴) مشروعیت - آثار محدودیت های علم حسی تجربی - تفکر روشنفکران غرب زده

۲۳۲- مفاهیم جامعه شناختی متن زیر را به ترتیب کدام اند؟

در مراسم حج سال ۱۳۹۴، حاجیان جهت انجام مناسک حج به سرزمین منارفته بودند. ازدحام جمعیت، سوء مدیریت و برنامه ریزی و ... موجب

جان باختن عده ای از زائران گردید. به همین مناسبت در ایران عزای عمومی اعلام شد.

(۱) کنش اجتماعی - عدم عقلانیت - پیامد غیرطبیعی کنش اجتماعی - کنش سنتی

(۲) هنجار اجتماعی - عدم مسئولیت - پیامد غیرطبیعی کنش اجتماعی - کنش عاطفی

(۳) فرهنگ آرمانی - عدم عقلانیت - پیامد غیر ارادی کنش اجتماعی - هنجار اجتماعی

(۴) کنش عقلانی معطوف به هدف - عدم تعهد - پیامد طبیعی کنش اجتماعی - ارزش اجتماعی

۲۳۳- این ویژگی ها متعلق به چه فرهنگی است؟

■ به رسمیت شناخته نشدن هویت هایی که ابعاد متعالی انسان را نفی کنند.

■ تأثیرپذیری از فرهنگ هایی که از نظر نظامی شکست خورده بودند.

■ خروج انسان ها از جهانی که به فطرت متعلق است.

(۱) حق - صهیونیسم - باطل (۲) دینی - مغولان - اساطیری (۳) سکولار - سلطه - صهیونیسم (۴) توحیدی - سرمایه داری - مغولان

۲۳۴- عبارات زیر را به ترتیب از جهت درست و نادرست بودن مشخص نمایید:

■ کسانی که جغرافیای هستی را به جهان طبیعت محدود نمی دانند با استفاده از شناخت شهودی و وحیانی به تفسیر علمی نسبت به ارزش های

سیاسی می پردازند.

■ به شناختی که حسی و تجربی باشد معرفت گفته می شود.

■ لیبرال دموکراسی با فرهنگی که شناخت علمی ارزش های اجتماعی را انکار می کند، سازگار است.

■ تعامل عالمان دینی در نخستین رویارویی غرب متجدد با جهان اسلام براساس حفظ استقلال بود.

(۱) د، غ، د (۲) د، غ، غ (۳) غ، د، د (۴) غ، غ، د، غ

۲۳۵- به ترتیب هر یک از این عبارات، با چه مفاهیمی ارتباط دارند؟

■ تحسین ایثارگری

■ تفسیر انسان از زندگی و مرگ خود

■ پرداختن به حل مسائل اجتماعی جامعه خود در چارچوب بنیان های فرهنگی غرب

(۱) فرهنگ واقعی - از عقاید و نمادهای کلان اجتماعی - عملکرد مارکسیسم

(۲) فرهنگ عمومی - عمیق ترین پدیده های اجتماعی - ویژگی مارکسیسم

(۳) فرهنگ آرمانی - پرسش های وجودی انسان - تفکر ناسیونالیسم

(۴) فرهنگ حق - از سنت های الهی - روش لیبرالیسم

وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

فلسفه و منطق

۲۳۶- در مورد تعریف «مصدر» به «کلمه ای که انجام کاری را می رساند.» و «استدلال» به «قضیه ای که به ما شناخت جدیدی ارائه دهد.» به ترتیب

می توان گفت:

(۱) جامع و مانع نیست - مانع نیست (۲) مانع است و جامع نیست - بی ربط است

(۳) جامع است و مانع نیست - جامع نیست (۴) جامع و مانع نیست - بی ربط است

۲۳۷- کدام مورد بر همه مفاهیم کلی صدق می کند؟

(۱) می توان مصادیق متعددی برایش فرض کرد.

(۲) مصادیق متعدد - هم خارجی و هم ذهنی - دارد.

(۳) وجود یک مصداق خارجی برای آن محال نیست.

(۴) یا بیش از یک مصداق خارجی دارد یا اصلاً فرد خارجی ندارد.

۲۳۸- از میان نسبت های چهارگانه، نسبت میان یک نوع خاص و عرض عام همان نوع، شبیه نسبت میان کدام یک از مفاهیم زیر است؟

(۱) مجهول و تصور (۲) قیاس و قضیه (۳) تفکر و تصور (۴) قضیه و شرطی

۲۳۹- کدام یک از قضایا شخصیه است؟

(۱) کلمات بیانگر تصورات ذهن اند.

(۲) انسان در پس زبانش پنهان است.

(۳) مسلمان حضرت محمد ﷺ را به عنوان خاتم پیامبران باور دارد.

(۴) مجموعه اعداد طبیعی، مجموعه اعداد فرد را در بر می گیرد.

۲۴۰- اگر صدق «بعضی غیر الف غیر ب نیست» را بدانیم، کدام قضیه ضرورتاً صادق است؟

(۱) هر ب غیر الف است. (۲) بعضی ب غیر الف است. (۳) بعضی غیر الف غیر ب است. (۴) هیچ غیر الف غیر ب نیست.

۲۴۱- هرگاه با توجه به این که سحر و معجزه هر دو خارق عادتند، نتیجه گرفته شود که سحر را نمی توان مغلوب کرد و نیز با دیدن شکل بال های یک

پرنده، قدرت تقریبی اوج آن پرنده تعیین شود، به ترتیب از کدام یک از انواع استدلال استفاده شده است؟

(۱) تمثیل- برهان لمی (۲) قیاس- برهان لمی (۳) تمثیل- تمثیل (۴) قیاس- برهان آئی

۲۴۲- در هر یک از شکل های اول و دوم و سوم، قیاسی داریم که نتیجه آن موجب جزئی است. کدام عبارت درباره هر سه قیاس درست است؟

(۱) کبرای آن جزئی است. (۲) صغرای آن جزئی و کبرای کلی است.

(۳) صغرای آن موجه است. (۴) یکی از مقدمات ضرورتاً جزئی است.

۲۴۳- کدام عبارت درست است؟

(۱) نتیجه گیری در قیاس باعث می شود که مقدمات- که مجهولند- برای ما معلوم گردند.

(۲) در ضرب اول شکل اول، به شرط درستی دو مقدمه، نتیجه به روشنی درون آن دو است.

(۳) دو قضیه مشکوک در صورتی که به نحو صحیح در ذهن اقتران یابند، نتیجه قطعی می دهند.

(۴) ارزیابی قواعدی که در دانش منطق بیان شده، بدون استفاده از قواعد منطقی غیرممکن است.

۲۴۴- به ترتیب، «پی بردن به سردی هوا از روی بخار پشت شیشه و پی بردن به بارش با دیدن وضعیت ابرها» هر کدام با استفاده از کدام برهان است؟

(۱) لمی- لمی (۲) آئی- آئی (۳) لمی- آئی (۴) آئی- لمی

۲۴۵- اگر بدانیم که پنج نفر از ثروتمندترین افراد جهان در یک کشور زندگی می کنند و از آن نتیجه بگیریم که مردم آن کشور ثروتمندترین مردم

جهان هستند، دچار چه مغالطه ای شده ایم؟

(۱) تقسیم (۲) ترکیب (۳) تمثیل ناروا (۴) ایهام انعکاس

۲۴۶- بحث و بررسی کدام مسأله را می توان به فلسفه علوم تجربی مربوط دانست؟

(۱) آیا اصل علیت یک عادت ذهنی است؟ (۲) آیا می توان تصور یک کوه را در مغز جا داد؟

(۳) آیا روح یک واقیعت قابل تجربه است؟ (۴) چرا حرارت بسیار زیاد، باعث دگرگونی اشیاء می شود؟

۲۴۷- کدام عبارت درست است؟

(۱) یونان را مهد تفکر فلسفی دانسته اند؛ چرا که ظهور اندیشه در آن، باعث شد که زبان تعقل جای زبان افسانه را بگیرد.

(۲) بی اعتمادی نسبت به دانش و اندیشه سبب شد تا نظرات متضادی از سوی جهان شناسان باستان عرضه شود.

(۳) بیشتر عوامل سازنده تمدن، قبل از هر تمدن دیگری، در بین النهرین، یونان و مصر پدیدار شده بود.

(۴) اسطوره ها، در حقیقت نشان دهنده تأملات آغازین بشر در مورد هستی و جهان هستند.

۲۴۸- کدام عبارت، بیانگر نظر سقراط است؟

(۱) نباید به مال و ثروت و کمال جسم بها داد. (۲) ثروت برای فرد و جامعه سود چندانی ندارد.

(۳) همه چیزهای ارزشمند از فضیلت به دست می آیند. (۴) کمال نفس همراه با فضیلت، ثروت به بار می آورد.

۲۴۹- محتوای کدام عبارت با نظرات پروتاگوراس ناسازگار است؟

(۱) گفت وگوهای آدمیان برای دست یابی به حقیقت، بی نتیجه است. (۲) اگر چیزی به حواس نیاید، به این معنی است که وجود ندارد.

(۳) فقط آن چه از راه حواس به دست آید، پایدار و یقینی است. (۴) حواس در هر شرایطی می توانند حقیقت چیزها را دریابند.

۲۵۰- با توجه به نظرات ارسطو، کدام عبارت درباره علت فاعلی درست است؟

(۱) به قوه ای در درون شیء باز می گردد. (۲) عامل آشکار شدن یک استعداد نهفته است.

(۳) در حرکات طبیعی، «جزوی از وجود» شیء است. (۴) توجه و آگاهی از ویژگی های گریزناپذیر آن است.

۲۵۱- از نگاه یک فیلسوف، نسبت موجود به وجود به کدام نسبت نزدیک تر است؟

(۱) جریان خون به رگ ها (۲) یک واژه نسبت به معنای آن

(۳) آب نمک نسبت به نمک محلول در آن (۴) معنای یک واژه به نوشته همان واژه

۲۵۲- کدام عبارت مفهوم «ممتنع الوجود» را دقیق تر توضیح داده است؟

(۱) مفهومی که تصور آن غیرممکن است. (۲) آن چه که حمل هستی بر آن ممکن نیست.

(۳) چیزی که هرگز وجود نداشته و نخواهد داشت. (۴) آن چه که فقط وجود خیالی یا فرضی داشته باشد.

۲۵۳- کدام عبارت، دربارهٔ تجربهٔ علمی درست است؟

- (۱) به موارد جزئی تعلق می‌گیرد و اگر آزمایش‌ها، در شرایط یکسان نتیجهٔ یکسان بدهد، تبدیل به قانون می‌شود.
- (۲) از عقل استفاده می‌کند و بر اصول عقلانی تکیه دارد؛ بنابراین به موارد کلی تعلق می‌گیرد و قابل تعمیم است.
- (۳) به موارد جزئی تعلق می‌گیرد، اما به این دلیل که در شرایط یکسان تکرار می‌شود، قابل تعمیم است.
- (۴) به موارد جزئی تعلق می‌گیرد و به گذشته محدود می‌گردد، مگر آن که اساس آن اصول عقلانی باشد.

۲۵۴- کدام مورد از نظر فارابی، از ریشه‌های اولیهٔ تشکیل جوامع بشری شمرده نمی‌شود؟

- (۱) دستیابی به کمالات انسانی
- (۲) نیاز متقابل آدمیان به یکدیگر
- (۳) میل طبیعی به زندگی کنار هم‌نوع
- (۴) تأمین نیازهای حیاتی و غریزی

۲۵۵- کدام عبارت، برای تعریف اصطلاح «عنایت» نزد ابن‌سینا مناسب است؟

- (۱) نظمی است که در طبیعت وجود دارد.
- (۲) علم فراگیر خداوند به موجودات است.
- (۳) رحمتی است که شامل همهٔ انسان‌ها می‌شود.
- (۴) لطف خدا است که در مقابل هر شری است.

۲۵۶- کدام مورد، عبارت زیر را به‌درستی کامل می‌کند؟

«به اعتقاد غزالی که ..... بود، یقین و رستگاری در ..... یافت می‌شد.»

- (۱) سردمدار مخالفت با فلسفهٔ مشاء- عرفان و تصوف
- (۲) طراح و متکلم مکتب اشعری- مبارزه با عقل مستقل
- (۳) پرچمدار مبارزه با معتزله- پیروی از دین و مکتب اشعریت
- (۴) پرچمدار مبارزه با مشی استدلالی- پیروی از دین و مکتب اشعریت

۲۵۷- فرض کنید که هم‌زمان یک شمع را با تصویر آن که در آینه افتاده، مشاهده می‌کنیم. کدام عبارت دربارهٔ این مشاهده درست است؟

- (۱) تصویر شمع در آینه، معلوم بالذات و خود شمع معلوم بالعرض است.
- (۲) علم ما به تصویر شمع بی‌واسطه و به خود شمع، با واسطه تعلق می‌گیرد.
- (۳) تصویر شمع از این حیث که حاکی از شمع است، به‌صورت علمی شباهت دارد.
- (۴) صورت علمی حاصل از تصویر شمع، با صورت علمی حاصل از خود شمع یکی است.

۲۵۸- کدام ویژگی تفاوت اصلی فیلسوفان اشرافی را نسبت به عرفا بیان می‌کند؟

- (۱) دغدغهٔ رسیدن به نوعی درک کلی از جهان هستی
- (۲) توضیح جهان هستی براساس نوعی جغرافیای عرفانی
- (۳) استفاده از عقل استدلالی در تدوین و توضیح مسائل وجود
- (۴) اعتقاد به متکثر بودن مظاهر حقیقت و راه‌های دستیابی به آن

۲۵۹- کدام مورد، عبارت زیر را به‌درستی کامل می‌کند؟

■ اگر وجود و ماهیت هر دو اعتباری باشند، آن‌گاه .....

- (۱) درک تفاوت آن دو غیرممکن خواهد بود.
- (۲) یگانه موجود واقعی ذات خداوند خواهد بود.
- (۳) همهٔ چیزها بافته‌های ذهن ما خواهد بود.
- (۴) وجود حقیقی، چیزی غیر از آن دو خواهد بود.

۲۶۰- کدام عبارت، نظر منکران شناخت عقلی را در مورد «اصل علیت» بیان می‌کند؟

- (۱) شرط تجربه است.
- (۲) قرارداد ذهن است.
- (۳) مشاهدهٔ مکرر است.
- (۴) توالی حوادث است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

روان‌شناسی

۲۶۱- در کدام رویکرد روان‌شناختی، سابقهٔ رفتار ناپهنجار، کمتر مورد توجه است؟

- (۱) رفتاری
- (۲) شناختی
- (۳) انسان‌گرا
- (۴) روان‌کاوی

۲۶۲- به اعتقاد پیازه توانایی فرد برای تغییر شناختی خود در برابر محیط و همچنین به‌کارگیری الگوی ثابت شناختی خود در شرایط مختلف، منجر به چه فرایندی می‌شود؟

- (۱) تفکر منطقی
- (۲) تفکر انتزاعی
- (۳) سازگاری شناختی
- (۴) جان‌دار پنداری

۲۶۳- چرا نظریهٔ اریکسون را روانی- اجتماعی، نامیده‌اند؟

- (۱) به‌دلیل تقدم مسائل روانی بر مسائل اجتماعی
  - (۲) عوامل روانی بیش از عوامل اجتماعی بر تغییرات فرد اثر می‌گذارند
  - (۳) عوامل اجتماعی وقتی می‌توانند اثرگذار باشند که در حوزهٔ روانی وارد شوند.
  - (۴) هم به تجارب دوران کودکی و هم به تجارب فرد در دوره‌های بعدی زندگی توجه دارد.
- ۲۶۴- بر اثر تضاد، منطقهٔ بروکا در مغز یک فرد آسیب دیده است. بر این اساس، کدام واقعیت قابل پیش‌بینی است؟

- (۱) او سخن گفتن را فراموش می‌کند.
- (۲) او در فهم سخن دیگران با مشکل مواجه خواهد شد.
- (۳) سخن گفتن و سخن دیگران را شنیدن برای او ممکن نخواهد بود.
- (۴) فهم سخن دیگران را خواهد داشت، اما سخن گفتن برایش دشوار خواهد بود.

۲۶۵- تصور کنید دو روستایی که سطح درآمد و وضعیت اقتصادی نسبتاً یکسانی دارند، در اثر حادثه سیل تمام دارایی خود را از دست می‌دهند. اما یکی از آن‌ها بلافاصله در اثر این حادثه سکنه می‌کند و دیگری سال‌های متمادی به زندگی خود ادامه می‌دهد، به نظر شما کدام عامل، در مورد دو فرد متفاوت بوده است؟

(۱) نوع رویداد فشارزا (۲) ویژگی‌های شخصیتی (۳) امکان کنترل رویداد (۴) وضعیت اقتصادی

۲۶۶- پژوهشگر روان‌شناس، درصد بررسی رابطه گرما (درجه حرارت) با رفتار پرخاشگری افراد یک جامعه است، او اطلاعات خود را از طریق یک پرسش‌نامه میزان پرخاشگری در مناطق مختلف جغرافیایی با درجات حرارتی مختلف به دست آورده است. در این تحقیق مناسب‌ترین توصیف برای متغیرهای تحقیق، کدام است؟

(۱) گرما با رفتار پرخاشگری دو متغیر وابسته به یکدیگر هستند.

(۲) گرما به‌عنوان متغیر مستقل و رفتار پرخاشگری متغیر وابسته است.

(۳) گرما یک متغیر وابسته و رفتار پرخاشگری یک متغیر مستقل است.

(۴) گرما به‌عنوان یک متغیر واسطه‌ای و رفتار پرخاشگری یک متغیر وابسته است.

۲۶۷- ادراک اشکال پیچیده در کدام منطقه از قشر خاکستری مغز، پردازش می‌شود؟

(۱) لوب آهیانه‌ای (۲) گیجگاهی تحتانی (۳) لوب پس سری (۴) هسته‌های جانبی کوچک

۲۶۸- کدام عبارت، در مورد نواحی مغزی زبان و جایگاه راست دست‌ها و چپ دست‌ها، صحیح است؟

(۱) ناحیه بروکا در لوب پیشانی چپ قرار دارد و به فهم زبان مربوط است.

(۲) راست دست‌ها بیش از چپ دست‌ها با دشواری خواندن و نوشتن روبه‌رو هستند.

(۳) ناحیه بروکا در لوب گیجگاهی چپ قرار دارد و به تکلم (گفتن) اختصاص دارد.

(۴) در راست دست‌ها، تکالیف کلامی در خواندن و شنیدن، بیشتر در نیم‌کره چپ پردازش می‌شوند.

۲۶۹- طبق نظریه پیازه، کودکان در کدام مرحله می‌توانند مفاهیم آزادی، عدالت، تساوی حقوق و نظایر آن‌ها را بفهمند؟

(۱) حسی - حرکتی (۲) پیش عملیاتی (۳) عملیاتی صوری (۴) عملیاتی عینی

۲۷۰- بین هفته‌های ۲۴ و ۲۸، جنین به حدی به رشد می‌رسد که می‌تواند در خارج از رحم زنده بماند. ماندن بیشتر آن در رحم مادر، چه پیامدها یا دست‌آوردهایی دارد؟

(۱) احساس مادری و عواطف مادری را بیشتر رشد می‌دهد. (۲) وزن جنین را بیش از حد بالا می‌برد و برای مادر خطر دارد.

(۳) موجب افزایش رشد طبیعی ادراک، حرکات و عضلات می‌شود. (۴) جنین تقویت می‌شود و جریان زایمان راحت‌تر انجام می‌گیرد.

۲۷۱- کدام عامل باعث می‌شود که یک دانش آموز متوسط در کنار یک دانش آموز «قوی»، «ضعیف» به نظر برسد؟

(۱) خطای ادراک (۲) ثبات اندازه (۳) خطای هاله‌ای (۴) ثبات ادراکی

۲۷۲- بهترین سنین برای بارداری زنان، در کدام دوره سنی است؟

(۱) ۱۸ تا ۲۳ سال (۲) ۲۲ تا ۲۸ سال (۳) ۲۵ تا ۳۵ سال (۴) ۳۰ تا ۴۰ سال

۲۷۳- کدام گزینه، در مقایسه بین یافته‌های روش‌های هم‌بستگی و آزمایشی، صحیح است؟

(۱) هم‌بستگی به توصیف روابط و آزمایشی به تبیین روابط می‌پردازد.

(۲) در هم‌بستگی «تکرار پذیری» وجود دارد، ولی در آزمایشی وجود ندارد.

(۳) در هم‌بستگی رابطه حداکثر می‌تواند از نوع علی باشد ولی در آزمایشی از نوع علت و معلولی است.

(۴) در هم‌بستگی متغیرهای محیطی کنترل می‌شود و در آزمایشی فقط متغیر مستقل کنترل می‌شود.

۲۷۴- آگاهی به توانایی‌ها، در کدام دوره و حیطة رشد اتفاق می‌افتد؟

(۱) کودکی اول - شناختی (۲) کودکی اول - هیجانی و اجتماعی

(۳) کودکی دوم - شناختی (۴) کودکی دوم - هیجانی و اجتماعی

۲۷۵- کدام عبارت، در ارتباط بین استدلال اخلاقی و رشد شناختی، درست است؟

(۱) بین استدلال اخلاقی و رشد شناختی رابطه وجود ندارد.

(۲) رشد شناختی با استدلال اخلاقی در دوره قراردادی رابطه دارد.

(۳) استدلال اخلاقی در دوره قبل از قراردادی با رشد شناختی رابطه دارد.

(۴) استدلال اخلاقی در دوره مافوق قراردادی به رشد شناختی بستگی دارد.

۲۷۶- در کدام موقعیت، حالت درماندگی در فرد ایجاد می‌شود؟

(۱) کنترل شخصی بر فشار روانی ندارد.

(۲) از الگوی رفتاری الف برخوردار نیست.

(۳) موقعیت‌های زندگی را چالش تلقی می‌کند.

(۴) از ویژگی شخصیتی سخت رویی برخوردار است.

۲۷۷- براساس نظریه «تولوینگ» کدام نوع حافظه، مستقل از هویت شخصی فرد است؟

(۱) معنایی (۲) رویه‌ای (۳) رویدادی (۴) آماده‌سازی ادراکی

- ۲۷۸- تسلط بر هیجان‌های خود، آگاهی از نقاط قوت و ضعف، پذیرش مسئولیت و نظایر آن‌ها، تحت کدام عنوان به کار برده می‌شود؟
 (۱) هوش اجتماعی بالا (۲) سازگاری فرد با محیط (۳) هوش شناختی بالا (۴) تسلیم شدن در برابر محیط
- ۲۷۹- در توجه پراکنده، چه اتفاقی رخ می‌دهد؟
 (۱) توجه فرد روی یک خبر مهم متمرکز می‌شود.
 (۲) عوامل محیطی باعث حواس‌پرتی می‌شوند.
 (۳) چند نوع اطلاع به‌طور هم‌زمان پردازش می‌شوند.
 (۴) چند نوع اطلاع به‌طور مساوی دریافت می‌شوند.
- ۲۸۰- تفکر فرضیه‌سازی در دوره نوجوانی به کدام ویژگی اشاره دارد؟
 (۱) شناختی که با واقعیت مطابقت دارد
 (۲) شناختی، ولی محدود به زمان حال است.
 (۳) شناختی که از طریق استدلال استقرایی شکل می‌گیرد.
 (۴) شناختی، علاوه بر واقعیت می‌تواند به‌صورت فرضی تصور شود.

گزینه دو

مؤسسه آموزشی فرهنگی

زبان و ادبیات فارسی

۱- پاسخ: گزینه ۴

معنی درست واژه‌ها در سایر گزینه‌ها:

(۱) سحاب: ابر

(۲) بنان: انگشت / سوفار: دهانه تیر، جایی از تیر که چله کمان را در آن بند کنند.

(۳) کومه: خانه‌ای از نی و علف که کشاورزان در آن می‌نشینند؛ آلونک، کپَر، کلبه (زاغه: آغل)

۲- پاسخ: گزینه ۱

معنی درست واژه‌ها:

رغم: به خاک آلودن بینی، خلاف میل کسی عمل کردن، برخلاف میل، کراهت

تقریر: بیان کردن، روشن ساختن

شرارت: بدی کردن، بدخواهی، فتنه‌انگیزی

ردا: جامه‌ای که روی جامه دیگر پوشند.

۳- پاسخ: گزینه ۴

معنی درست واژه‌ها:

حمیت: غیرت، مروّت، جوانمردی

بیغوله: کنج، گوشه، ویرانه

ثمین: پربها، گران‌بها، گران‌قیمت

آخته: بیرون کشیده، برآورده، کشیده، برافراشته

۴- پاسخ: گزینه ۱

املاي درست واژه‌ها در سایر گزینه‌ها:

(۲) مغلوب: شکست‌خورده

(۳) انزجار: نفرت / مغازی: جنگ‌ها

(۴) رذالت: پستی / تهجد: شب‌بیداری، شب‌زنده‌داری برای عبادت

۵- پاسخ: گزینه ۲

املاي درست واژه‌ها: برائت: پاکی، بی‌زاری (براعت: برتری) / ثقت: اعتماد (سقط: دشنام)

۶- پاسخ: گزینه ۳

عباس خلیلی، رمان «انتقام» را با نثری احساساتی و آکنده از لغات عربی درباره تیره‌روزی زنان نوشت.

۷- پاسخ: گزینه ۱

ابله: داستایوسکی / داستان دو شهر: چارلز دیکنز / رستاخیز: لئون تولستوی / انقلاب آفریقا: فرانتس فانون

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) خوشه‌های خشم: جان اشتاین‌بک

(۳) مادام کاملیا: الکساندر دوما

(۴) کنت مونت کریستو: الکساندر دوما

۸- پاسخ: گزینه ۳

آثاری مانند قصه‌های «چهارمقاله» احمد عروزی سمرقندی و «قابوس‌نامه» اثر عنصرالمعالی کیکاووس بن اسکندر قابوس بن وشمگیر، نمونه قصه‌هایی در زمینه تعلیم و تربیت‌اند. همچنین حکایت‌های سیاست‌نامه (سیرالملوک) خواجه نظام‌الملک توسی، نمونه قصه‌هایی در فنون و رسوم کشورداری و آیین فرمانروایی، مملکت‌داری، لشکرکشی، بازرگانی، علوم رایج زمان، عدل و سیرت نیکوی پادشاهان و وزیران و امیران است. بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) «عقل سرخ» سهروردی: نمونه قصه‌هایی در توضیح و شرح مفاهیم عرفانی، فلسفی و دینی به وجه تمثیلی یا نمادین (سمبلیک).

(۲) هزار و یک شب: نمونه قصه‌هایی عامیانه که حاوی سرگذشت‌ها و ماجراهای شاهان، بازرگانان، مردان و زنانی گمنام است که برحسب تصادف با وقایع عبرت‌انگیز و حکمت‌آموز و حوادثی شگفت روبرو شده‌اند.

(۴) جامع‌التّمثیل حبله‌رودی: نمونه قصه‌هایی که براساس امثال و حکم فارسی و عربی تنظیم شده‌اند.

۹- پاسخ: گزینه ۲

(ب) تشبیه: یار به آفتاب

استعاره: جان‌بخشی به روح و فلک

د) تشبیه: زلف به دام

استعاره: جان بخشی به باد صبا

بررسی سایر بیت‌ها:

الف) تشبیه: شب وصال به باد

استعاره: .....

ج) تشبیه: .....

استعاره: جان بخشی به باد

۱۰- پاسخ: گزینه ۲

استعاره: جان بخشی به نیشکر

حس آمیزی: نطق شکرین

نغمه حروف: تکرار صامت «ش» (۶ بار)

کنایه: لب گشودن کنایه از اقدام به سخن‌گویی / انگشت خاییدن در این جا کنایه از حسرت خوردن

۱۱- پاسخ: گزینه ۲

ایهام تناسب (بیت «ج»): پرده (دوم): ۱- پوشیدن (معنی درست) ۲- پرده موسیقی (معنی نادرست / تناسب با مطرب)

استعاره (بیت «الف»): نسبت دادن دمیدن به بو

کنایه: (بیت «ب»): دامن گل بردن کنایه از بهره‌مند و کامیاب شدن

حس آمیزی (بیت «د»): تلخ گفتن / لطیف و لذیذ گفتن

۱۲- پاسخ: گزینه ۲

دقت کنیم: سؤال قطعاً بی پاسخ است. هر طور هم تکواژها تفکیک و شمرده شوند، باز هم پاسخ درستی وجود ندارد. اشتباه در شمارش تکواژ و واژه در کنکور بارها و بارها اتفاق افتاده است.

۱) س / سپرد / ه / گ / ی / ی / مزد / ور / ان / ی / بیگانه (۱۰ تکواژ) تقطیع «مزدور» طبق نظر احتمالی طراح انجام شده، وگرنه این واژه پیشینه تاریخی دارد و بهتر است به دو تکواژ تفکیک نشود.

۲) بر / رس / ی / ی / روز / نامه / ها / ی / ی / خبر / ساز (۱۰ تکواژ)

۳) ارز / ش / یاب / ی / ی / دان / ش / نامه / ها / ی / ی / ادب / ی (۱۲ تکواژ)

۴) فرمان / رو / ا / ی / ان / عدالت / پیشه / ی / ی / تاریخ (۹ تکواژ)

۱۳- پاسخ: گزینه ۴

فرستاده بود: ماضی بعید

کنی: مضارع التزامی

نداشت: ماضی ساده

می‌داد: ماضی استمراری

۱۴- پاسخ: گزینه ۲

هنوزت اجل دست خواهش نیست: هنوز اجل دست خواهش نیست.

۱۵- پاسخ: گزینه ۱

مرغ دل صاحب نظران: مرکب (صاحب + نظر)

بررسی سایر گزینه‌ها:

۲) صباى روضه رضوان: ساده / نسیم وعده جانان: مشتق

۳) کمان خانه ابروی تو: ساده

۴) .....

۱۶- پاسخ: گزینه ۴

مور، چه می‌داند که بر دیواره اهرام می‌گذرد: دو جزئی (با توجه به سابقه کنکور)

یا بر خشتی خام (می‌گذرد): دو جزئی

تو، بلندترین هرمی: سه جزئی گذرا به مسند

که فرعون تخیل می‌تواند ساخت: سه جزئی گذرا به با مفعول

چگونه این چنین که بلند بر زبر ماسوا ایستاده‌ای: دو جزئی

در کنار تنور پیرزنی جای می‌گیری: سه جزئی گذرا به متمم

دقت کنیم! در منظومه مورد سؤال جمله چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم وجود ندارد و همین برای رد گزینه و پاسخ به سؤال کافی است،

هرچند، ممکن است طراح «گذشتن» را سه جزئی یا «جای گرفتن» را دو جزئی در نظر گرفته باشد.

۱۷- پاسخ: گزینه ۲

مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۲): ناپایداری قدرت دنیوی
مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) بی‌نصیبی (۳) سلطه معشوق (۴) بی‌نصیبی

۱۸- پاسخ: گزینه ۱

مفهوم گزینه (۱): والامرتبگی معشوق / پیام‌رسانی باد صبا
مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: ناپایداری قدرت دنیوی

۱۹- پاسخ: گزینه ۱

بازگردانی گزینه (۱): وقتی نوک تیر، سرانگشت رستم را لمس کرد، تیر آن چنان سریع رها شد که از مهره پشت اشکبوس نیز گذشت.
در سایر گزینه‌ها:

(۲) رستم کمان را در چنگ گرفت و با شست، تیر خدنگ را آماده پرتاب کرد.

(۳) همین که انتهای تیر به گوش رستم نزدیک شد، از کمان فریادی برخاست.

(۴) رستم به پهلو و سیئه اشکبوس تیر زد و آسمان به نشانه قدردانی و تشکر، دست او را بوسید.

۲۰- پاسخ: گزینه ۳

بازگردانی و مفهوم ابیات:

(ج) بازگردانی: به این دلیل از مرگ می‌ترسی که توشه‌ای مناسب و شایسته برای آخرت خود فراهم نکرده‌ای. / مفهوم: بی‌زاد و توشه بودن

(الف) بازگردانی: به روزی و داشته‌های اندک قناعت کن و طمع را کنار بگذار، انسان نباید برای رسیدن به نعمات دنیوی خون دل بخورد. / مفهوم: نکوهش آزمندی

(ب) بازگردانی: اگر دهانت پاک باشد و سخنی بر زبان نیاوری، ابر بهار همان‌طور که صدف را صاحب مروارید می‌کند به تو نیز جایزه خواهد داد. / مفهوم: پرورده‌گویی

(د) هنگامی که بخت برگردد و اوضاع پریشان و نامساعد شود، حتی مورچه‌ای می‌تواند بر شیر غلبه یابد؛ همان‌طور که خطی از موی روییده بر صورت می‌تواند قهرمان زیبایی را گرفتار کند و از زیبایی بیندازد. / مفهوم: اوضاع نابسامان

۲۱- پاسخ: گزینه ۴

مفهوم گزینه (۴): رهایی از عشق غیرممکن است.

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: بی‌خبری معشوق از حال عاشق / فقط عاشق حال عاشق را درک می‌کند.

۲۲- پاسخ: گزینه ۲

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۲): متفاوت بودن پدیده‌ها

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) پریشانی عاشق (۳) بی‌همتایی معشوق (۴) طلب عنایت از معشوق

۲۳- پاسخ: گزینه ۳

مفهوم گزینه (۳): ناتوانی عقل / غلبه عشق بر عقل

مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) بی‌تأثیر بودن روزگار و چرخ در سرنوشت انسان‌ها و اتفاقات جهان

(۲) رسوایی عاشقانه

(۴) ارزشمندی خرد / خرد لازمه سعادت است.

۲۴- پاسخ: گزینه ۴

مفهوم مشترک منظومه سؤال و گزینه (۴): ناامیدی از آگاه شدن و بیداری مردم / ترسیم خفقان و ناآگاهی در جامعه
مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) دعوت به دستگیری بدون توقع

(۲) احتیاط در عین الگو بودن

(۳) اتمام حجت با معشوق و طلب عنایت از او

۲۵- پاسخ: گزینه ۱

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۱): بسنده کردن به کم‌ترین بهره از معشوق
مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۲) فراموش‌نشدنی بودن داغ عشق

(۳) تغییر شرایط نامطلوب به مطلوب / بی‌نیازی از معشوق

(۴) اغراق در زیبایی معشوق

زبان عربی

۲۶- پاسخ: گزینه ۱

کلمات کلیدی: يَرْتُهَا/ عبادي الصالحون

يَرْتُ: به ارث می‌برند، فعل مضارع اخباری است. (رد سایر گزینه‌ها)

عبادي الصالحون: بندگان صالح من؛ ترکیب وصفی اضافی است. ضمیر «ی» باید بعد از ترجمه «الصالحون» بیاید. (رد گزینه‌های «۲» و «۴»)

۲۷- پاسخ: گزینه ۱

کلمات کلیدی: الْمُؤْمِنُ إِذَا يَعِدُ: مؤمن هر وقت وعده می‌دهد؛ دقت کنید، «إِذَا» در جای مناسب خود قرار بگیرد؛ یعنی بعد از «مؤمن» ترجمه

شود و نیز فعل «يَعِدُ» فعل مضارع است. (رد سایر گزینه‌ها)

يَعْتَرُ: به‌شمار می‌آورد (رد سایر گزینه‌ها)

۲۸- پاسخ: گزینه ۲

کلمات کلیدی: هذا أمرٌ طبيعي / تُلجِثُهُمْ

هذا أمرٌ طبيعي: این امری طبیعی است؛ دقت کنید بعد از اسم اشاره اسم «ال» دار وجود ندارد. پس نمی‌توانیم به‌صورت «این امر» ترجمه کنیم

و نیز «طبیعی» صفت برای «أمرٌ» و ترکیب وصفی نکره است پس ترجمه آن همراه «ی» نکره یا وحدت می‌باشد. (رد گزینه‌های «۱» و «۳»)

تُلجِثُهُمْ: (آن‌ها را) وادار می‌کند، فعل مضارع معلوم است. (رد گزینه‌های «۱» و «۴»)

دقت کنید گاهی می‌توان در ترجمه مرجع ضمیر را به‌جای ضمیر به‌کار برد، مانند: الناس تُلجِثُهُمُ الضرورة؛ مردم را ضرورت وادار می‌کند.

۲۹- پاسخ: گزینه ۲

کلمات کلیدی: إِذَا لَمْ يَكُنْ لَكَ مَالٌ / تَعْطِيهِ / أُعْطِيهِمْ / يَحْسِنُ خَلْقَكَ

إِذَا لَمْ يَكُنْ لَكَ مَالٌ: هرگاه مالی نداری؛ هرگاه «لَمْ + اسم» خبر مقدم باشد معنای «دارد» می‌دهد و نیز چون فعل شرط است به‌صورت «مضارع

التزامی» ترجمه می‌شود. (رد گزینه‌های «۱» و «۳»)

تَعْطِيهِ: (آن را) ببخشی؛ فعل مضارعی است که جمله وصفیه واقع شده است و چون قبل از آن نیز فعل مضارع است، به‌صورت «مضارع

التزامی» ترجمه می‌شود. (رد گزینه‌های «۱» و «۳» و نیز این فعل مضارع مثبت است. (رد گزینه «۴»)

أُعْطِيهِمْ: به آن‌ها عطا کن؛ فعل امر است. (رد گزینه‌های «۳» و «۴»)

۳۰- پاسخ: گزینه ۱

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) بعد از اسم اشاره، اسم «ال» دار است، پس اسم اشاره به‌صورت «مفرد» ترجمه می‌شود.

ترجمه صحیح: این دانش‌آموزان، نتیجه سعی خود را خواهند دید.

(۳) مانند گزینه (۲) «اولئك» مفرد ترجمه شود.

ترجمه صحیح: آن پیامبران، برای هدایت مردم، سختی بسیاری را تحمل کردند.

(۴) معادل: «کسانی که» در عبارت عربی نیست و نیز «ابيهنَّ الحنون» ترکیب وصفی و اضافی است. همچنین «رسائل» جمع و نکره است.

ترجمه صحیح: این دختران برای پدر مهربان‌شان هنگامی که در جبهه بود، نامه‌هایی را نوشتند.

۳۱- پاسخ: گزینه ۴

ترجمه عبارت: صدقه‌هایتان را با آزار رساندن و اذیت باطل نکنید.

ترجمه گزینه‌های (۱) و (۳):

(۱) آفت جواهردی منت نهادن است. (۳) منت، ساختمان‌ها را از بین می‌برد.

توضیح: عبارت سؤال دقیقاً با گزینه (۴) نزدیک‌ترین مفهوم را دارد. زیرا هر دو به صدقه و احسان بدون منت گذاشتن اشاره دارند.

۳۲- پاسخ: گزینه ۴

ضربان قلب انسان: دقات قلب الإنسان؛ ترکیب اضافی است. (رد گزینه‌های «۱» و «۲»)

زیباترین: أجمل (رد گزینه‌های «۱» و «۲»)

نغمات موسیقی: نغمات الموسيقى؛ ترکیب اضافی است. (رد سایر گزینه‌ها)

آفرینش هستی: خلقة العالم؛ ترکیب اضافی است. (رد گزینه‌های «۱» و «۳»)

۳۳- پاسخ: گزینه ۱

شتاب کن: إيتدر؛ «بادر» به معنای «اقدام کن» و «استبقي» به معنای «سبقت بگیر» هستند. (رد سایر گزینه‌ها)

عمر تو: عمرک؛ ضمیر «تو» باید در تعریف بیاید. (در گزینه‌های «۳» و «۴»)

■ ترجمه درک مطلب:

أَتَعَلَّمُ أَنَّ لِلتَّمْسَاحِ صَدِيقًا مَخْلُصًا مِنَ الطَّيُورِ، (آیا می‌دانی که تمساح دوست باخلاصی از پرندگان دارد)، حیث نَرَى بَيْنَهُمَا تَعَامُلًا عَجِيبًا! (به طوری که میان آن دو تعامل عجیبی می‌بینیم!) فَكَثِيرًا مَا نُشَاهِدُ التَّمْسَاحَ (پس بسیار تمساح را می‌بینیم) قَدْ فَتَحَ فَمَّيْهِ الْوَاسِعِينَ (که دو فک بزرگش را باز کرده است) وَ أَقْبَلَ الطَّائِرَ وَ دَخَلَ فِي فَمِهِ بِكُلِّ طَمَأْنِينَةٍ (و پرنده جلو آمده و با آرامش تمام وارد دهانش شده است) لِيَجْمَعَ مِمَّقَارَهُ كُلَّ مَا عُلِقَ بَيْنَ أَسْنَانِ ذَلِكَ الْحَيْوَانِ مِنَ الطَّعَامِ! (تا با منقارش هر چه میان دندان‌های آن حیوان از غذا آویزان شده را جمع کند) لَذَا فَقَدْ أُنْسَ كُلَّ مِنْهُمَا الْآخَرَ (بنابراین هر یک از آن‌ها به دیگری انس گرفته است) وَ اسْتَحْكَمَتْ بَيْنَهُمَا الصَّدَاقَةُ (و میان آن دو اسباب دوستی استحکام یافته است) حَتَّى أَتَى تَرَى الطَّائِرَ (به گونه‌ای که تو پرنده را می‌بینی) يَدْخُلُ فَمَ التَّمْسَاحِ وَ كَأَنَّهُ يَدْخُلُ بَيْتَهُ! (که وارد دهان التمساح می‌شود درحالی که گویا او وارد خانه‌اش شده است!) هُنَاكَ خِدْمَةٌ أُخْرَى (خدمت دیگری وجود دارد) يُقَدِّمُهَا هَذَا الطَّائِرُ لِلتَّمْسَاحِ، (که این پرنده به تمساح تقدیم می‌کند) فَهُوَ يَتَّبِعُ التَّمْسَاحَ فِي رِحْلَاتِهِا لِطَلْبِ الْقُوَّةِ، (آن است که او به دنبال تمساح در سفرهایشان برای طلب غذا می‌رود) فَإِذَا شَاهَدَ صَيَادًا أَوْ حَظْرًا، (پس هنگامی که شکاری یا خطری را ببیند)، أَسْرَعُ إِلَى إِنْذَارِ التَّمْسَاحِ بِإِجَادِ صَوْتٍ (به هشدار دادن تمساح با ایجاد صدایی می‌شتابد) يَدْرِكُ الْحَيْوَانَ مَعْنَاهُ، (حیوان (نیز) معنایش را می‌فهمد) فَيُسْرِعُ إِلَى الْإِبْتِعَادِ أَوْ إِلَى اتِّخَاذِ الْحِيلَةِ الْمُنَاسِبَةِ لِاصْطِيَادِ (= صید) طَعْمَتِهِ! (پس به سوی دور شدن یا گرفتن حيله مناسب برای شکار طعمه‌اش می‌شتابد).

معنای کلمات متن:

فَكِّيْه	دو فک آن	أَقْبَلَ	جلو آمد	بكل الطمأنينة	با کمال آرامش
عُلِقَ	آویزان شد	أَسْنَان	دندان‌ها (مفرد: سِن)	فَم	دهان
أُنْسَ	انس گرفت	الصداقة	دوستی	القوت	غذا
يُقَدِّمُ	تقدیم می‌کند	تَبِعَهُ	به دنبال او رفت	أَسْرَعُ	شتافت
إِنْذَار	هشدار	اصطياد	شکار		

۳۴- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) پرنده از تمساح می‌ترسد و هیچ‌گاه به او نزدیک نمی‌شود!

(۲) از علت‌های دوستی، احساس نیاز یک (نفر) به دیگری است!

(۳) تمساح با صدایی هنگام احساس خطر آواز می‌دهد، پس پرنده از خطر فرار می‌کند!

(۴) فایده مهم پرنده از بین بردن میکروب‌ها از دهان تمساح بعد از وارد شدن به آن است!

توضیح: تمساح و پرنده هر دو برای هم سودمند هستند پس به‌خاطر همین سودمندی به هم نیاز دارند.

۳۵- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه عبارت: «پرنده در سفرها به‌خاطر ..... هم‌نشین تمساح می‌شود.»

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) هشدار دادن به تمساح!

(۲) اینکه او دوست و رفیقش است!

(۳) به‌دست آوردن غذا!

(۴) تمیز کردن دهان تمساح!

توضیح: اگر تمساح غذایی به‌دست بیاورد، پس پرنده هم به غذا می‌رسد، پس به‌خاطر همین او را همراهی می‌کند.

۳۶- پاسخ: گزینه ۴

ترجمه عبارت سؤال: چه زمانی پرنده وارد دهان تمساح می‌شود؟

(۱) قبل از خوردن طعمه!

(۲) هنگامی که تمساح احساس خطر می‌کند!

(۳) بعد از صید طعمه!

(۴) هنگامی که تمساح غذایش را خورد!

۳۷- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه عبارت سؤال: صحیح‌ترین گزینه در توصیف (پرنده) متن را مشخص کنید:

ترجمه گزینه‌ها:

(۱) پاکیزه و هشداردهنده

(۲) همدم و شاهد

(۳) هشداردهنده و پاک‌کننده

(۴) دوست و خورده شده

توضیح: پرنده خودش پاکیزه نیست، بلکه پاک‌کننده دندان‌های تمساح است. (رد گزینه «۱»)

۳۸- پاسخ: گزینه ۴

حرکت‌گذاری کامل عبارت:

قَدْ أُنْسَ كُلُّ مِنْهُمَا الْآخَرَ وَ اسْتَحْكَمَتْ بَيْنَهُمَا أَسْبَابُ الصَّدَاقَةِ

فاعل و مرفوع مفعول به و منصوب فاعل و مرفوع مضاف الیه و مجرور

اشتباه گزینه (۴):

أسباب ← أسباب (فاعل و مرفوع است.)

۳۹- پاسخ: گزینه ۲

حرکت‌گذاری کامل عبارت:

يُجَادِ صَوْتِ يُدْرِكُ الْحَيَوَانَ مَعْنَاهُ فَيُسْرِعُ إِلَى الْإِبْتِعَادِ
 جار و مجرور مضاف‌الیه   فاعل و مرفوع   جار و مجرور

اشتباه گزینه (۲):

الْحَيَوَانَ ← الْحَيَوَانَ (فاعل و مرفوع است).

۴۰- پاسخ: گزینه ۳

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) متعدي ← لازم/ فاعله ضمير «هو» المستتر ← فاعله «الطائر» (۲) معتل و مثال ← صحيح و سالم

(۴) مجرد ثلاثي ← مزيد ثلاثي (من باب إفعال)

۴۱- پاسخ: گزینه ۴

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) معتل و اجوف ← صحيح و سالم/ فاعله الاسم الظاهر «الطائر» ← فاعله «هذا»

(۲) مزيد ثلاثي (من باب «تَفَعَّلُ») ← مزيد من باب «تَفْعِيلُ»

(۳) فاعله ضمير «الهاء» ← فاعله «هذا»

۴۲- پاسخ: گزینه ۲

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) مقصور ← صحيح الآخر

(۳) و هو مفعول مطلق ← و هو مفعول به

(۴) حال و منصوب و صاحب الحال «تعاملاً» ← نعت و منصوب

۴۳- پاسخ: گزینه ۴

در این عبارت «ن» در فعل «انتشرت» از حروف اصلی فعل یعنی «نَشْر» است.

ترجمه: برگ‌های درختان بر روی زمین به خاطر باد پاییزی پخش می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اندفعت ← از باب «انفعال» و ریشه آن «دَفَع» است.

ترجمه: اسب‌ها به سوی رودخانه رهسپار شدند تا از آن آب گوارایی را بنوشند.

(۲) ینبسط ← از باب «انفعال» و ریشه آن «بَسَط» است.

ترجمه: چهره تماشاگران هنگام دیدن بازی کودکان گشوده شد.

(۳) ینزعج ← از باب «انفعال» و ریشه آن «زَعَج» است.

ترجمه: بیچارگان از سختی‌ها به خصوص هنگام رویارویی با ستم‌نگران می‌شوند.

۴۴- پاسخ: گزینه ۱

ترجمه عبارت سؤال: فعلی که علامت اعراب انتهای آن ظاهر نشده است را مشخص کن. (منظور از این عبارت مشخص کردن مضارع ناقص

فقط در حالت مرفوعی و در صیغه‌های ضمیر بارز است.)

بررسی گزینه‌ها:

(۱) یَرَجُو ← فعل مضارع و معتل و ناقص است و حرکت ضمه (ُ) روی آن ظاهر نمی‌شود.

ترجمه: انسان همیشه به خدا در زندگی‌اش امید دارد.

(۲) یُعِينُ ← فعل مضارع مرفوع و اجوف است و اعراب آخر را می‌پذیرد.

ترجمه: انجام واجبات به شخص بر این‌که موفق شود، کمک می‌کند.

(۳) أَنْ يَهْدِي ← فعل مضارع معتل ناقص است و فعل‌های معتل ناقص در حالت نصب حرکت (ی) را می‌گیرند.

ترجمه: انسان صالح باید مردم را به راه حق هدایت کند!

(۴) أَنْ يَدْعُو ← فعل مضارع معتل ناقص است و فعل‌های معتل ناقص در حالت نصب حرکت (ی) را می‌پذیرند.

ترجمه: معلم می‌خواهد که یازده تا از اولیای دانش‌آموزان را به مدرسه فرا خواند.

۴۵- پاسخ: گزینه ۳

بررسی گزینه‌ها:

(۱) لا تُجَالِسُ ← فعل مضارع معلوم (حرکت ضمه ابتدای آن به خاطر باب «مفاعله» است).
ترجمه: همانا مؤمن با انسان‌های متکبر در همه احوال هم‌نشینی نمی‌کند.

(۲) لا استسلیم، أطيع ← فعل مضارع معلوم

ترجمه: در مقابل ستمگران تسلیم نمی‌شوم و فقط از خدا و پیامبرش اطاعت می‌کنم.

(۳) لا يُسْمَعُ ← فعل مضارع منفی و مجهول

ترجمه: به خاطر دوری‌ات از من، صدایت هرگز شنیده نمی‌شود!

(۴) يُحَاوِلُ ← فعل مضارع مجزوم و معلوم

ترجمه: مسلمان باید به تهذیب نفس خود قبل از دیگران تلاش کند.

۴۶- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه عبارت سؤال: خبر مفردی را انتخاب کن که نه مضاف است نه منعت (موصوف):

بررسی گزینه‌ها:

(۱) یبتعدون ← خبر (از نوع جمله است).

ترجمه: آن عاقلان از باطل دور می‌شوند!

(۲) زمیلات ← خبر مفرد و مضاف

ترجمه: اینان هم‌شاگردی‌های ما در مدرسه هستند!

(۳) موقفون ← خبر مفرد است، اما مضاف و موصوف نیست.

ترجمه: آن افراد کوشا بسیار موفق هستند.

(۴) أمهات ← خبر مفرد و منعت (موصوف)

ترجمه: اینان مادرانی بزرگوار هستند.

۴۷- پاسخ: گزینه ۴

لعل هاتان الطالبتان ← لعل هاتین الطالبتین. «لعل» از حروف مشبهة بالفعل است. اسم آن باید منصوب باشد و چون مثنی است با اعراب

فرعی «یاء» می‌آید و «الطالبتین» نیز به تبعیت آن باید با اعراب فرعی «یاء» بیاید.

ترجمه: شاید این دو دانش‌آموز بتوانند به هم‌شاگردی‌های خود در درس کمک کنند.

۴۸- پاسخ: گزینه ۲

بررسی گزینه‌ها:

(۱) اجتنب: جمله فعلیه / لا تنجو: جمله خبر «لأن»

ترجمه: ترس ننگ است پس از آن دوری کن، چرا که تو از خطرهای بزرگش نجات نمی‌یابی!

(۲) بینی: جمله وصفیه

ترجمه: همانا گنجشک پرنده‌ی فعالی است که لانه‌اش را بالای درختان می‌سازد!

(۳) لا تتغیر، أن یغیروا: جمله فعلیه

ترجمه: حالت (هیچ) قومی تغییر نمی‌کند، مگر این‌که عادت‌های زشتشان را تغییر دهند.

(۴) فُقدت: فعل شرط / دُکرت: جواب شرط

ترجمه: سلامتی هدیه‌ای مخفی است، پس هرگاه گم شود، به یاد آورده می‌شود.

۴۹- پاسخ: گزینه ۳

در این عبارت مفعول فیه وجود ندارد.

ترجمه: آیا از هوای گرم در فصل تابستان رنج می‌بری؟

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) عند ← مفعول فیه

ترجمه: هر که به هنگام قدرت ببخشد، پس او بخشنده است.

(۲) دائماً ← مفعول فیه

ترجمه: همیشه کسالت خوبی‌ها را از تنبل دور می‌کند.

(۴) متی ← مفعول فیه

ترجمه: وقتی تو را می‌بینم که مشغول کمک کردن هستی، من احساس شادی می‌کنم.

۵۰- پاسخ: گزینه ۱

نشیطنان ← نشیپتین (حال باید منصوب باشد و چون در اینجا اسم مثنی است با اعراب فرعی «یاء» می آید).
ترجمه: همانا دو کشاورز در مزرعه کار می کنند، در حالی که در کارهایشان فعالند.

دین و زندگی

۵۱- پاسخ: گزینه ۲

با توجه به این که در این آیه آمده که همانا در آفرینش آسمانها و زمین و آمد و شد شب و روز نشانه هایی برای خردمندان است، کسی می تواند حقیقت جهان را به درستی دریابد که عقلانیت و خردمندی بر او حاکم باشد.

۵۲- پاسخ: گزینه ۲

انسجام و پیوستگی میان مخلوقات جهان از دو کلمه کلیدی «تفاوت: بی نظمی» و «فطور: شکاف» برداشت می شود. آیه ﴿مَا تَرَى فِي خَلْقِ الرَّحْمَنِ مِنْ تَفَاوُتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَى مِنْ فُطُورٍ﴾ پاسخ درست است.

۵۳- پاسخ: گزینه ۴

عبارت ﴿ثُمَّ أَنْشَأْنَا لَهُمْ آخَرًا﴾ «سپس او را به آفرینشی دیگر باز آفریدیم.» اشاره به بعد روحانی انسان دارد. آیه ﴿وَ نَفَخْتُ فِيهِ مِنْ رُوحِي﴾ پاسخ درست است.

با توجه به این که در قسمت دوم سؤال، استدلال وجود بعد روحانی که همه انسانها می پذیرند خواسته شده است، باید استدلالی را انتخاب کنیم که مربوط به همگان (همه انسانها) باشد. یکی از دلایل وجود بعد روحانی، ثابت بودن خود است. در این مورد می گوئیم: هر کس درک روشنی از خود دارد و در اثبات آن به هیچ گونه استدلالی احتیاج ندارد.

۵۴- پاسخ: گزینه ۱

این که خداوند حکیم و کارهایش هدفمند است و به تعبیر صورت سؤال، تدبیر حساب شده ای در جهان حاکم است، ضرورت معاد را ایجاب (واجب) می کند که آیه ﴿لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ﴾: «حتماً شما را در روز قیامت جمع می کند.» حاکی از آن است. بی اعتقادی به معاد، موجب افتادن در آتش جهنم می شود، زیرا کسی که به معاد اعتقادی ندارد، برای کار نیک تلاش نمی کند و در نتیجه، سرانجامش آتش است که آیه ﴿فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنَ النَّارِ﴾: «پس وای بر کافران از آتش جهنم» حاکی از آن است.

۵۵- پاسخ: گزینه ۴

آن کسی که تصمیم می گیرد و مرتکب گناه می شود و کرامت خدادادی خود را لکه دار می کند، خود انسان است. مصادیق آیه شریفه ﴿وَ الَّذِينَ كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ﴾ که همان گناهکاران هستند، در حقیقت کرامتی را که خدا به انسان بخشیده، نادیده گرفته اند. آیه ﴿لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَ زِيَادَةٌ...﴾ مربوط به انسانی است که از گناه دوری نموده و در نتیجه، خداوند نیز نتیجه این عمل را دوری از گرد ذلت و برخورداری از پاداشی بیشتر بیان کرده است. در حقیقت به نیکوکاران بیان می کند که نتیجه عمل خودشان است.

۵۶- پاسخ: گزینه ۳

آیه ۴۰ سوره یس برخی از قانون مندی های جهان را بیان می کند که عبارتند از: عدم برخورد ماه و خورشید به یکدیگر و گردش آنها در مدار خود. این تقدیر و قانون مندی سبب شده است که انسان ایام را تنظیم نموده و با اعتماد و اطمینان از دقت و نظم آن، برنامه ریزی و عمل کند. البته این مفهوم در کتاب درسی قدیم طرح و در کتاب درسی جدید حذف شده است. آیه ﴿لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا...﴾ بیان گر تقدیر الهی است.

۵۷- پاسخ: گزینه ۱

توکل، جانشین تنبلی و ندانم کاری افراد نیست، بلکه کمک کننده و امیددهنده به کسی است که اهل همت، تعقل و پشتکار است. آیه ای که بر توکل بر خدا اشاره دارد، آیه ﴿وَ إِرَادَانِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ﴾: «اگر خدا برای من رحمتی خواهد آیا آنان بازدارنده رحمت او هستند؟» است.

۵۸- پاسخ: گزینه ۳

با توجه به مفاهیم مطرح در این آیه:

﴿قُلِ اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ﴾: «بگو خدا آفریننده همه چیز است»؛ خالقیت خداوند

﴿وَ هُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ﴾: و او یکتای قهار است؛ وحدانیت و نیرومندی و توانایی خداوند

با گزینه (۳) ارتباط مفهومی دارد:

(۳) ﴿إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ﴾: اگر بخواهد شما را می برد و آفرینش جدیدی می آورد؛ قدرت خالقیت خداوند

﴿وَ مَا ذَلِكَ عَلَى اللَّهِ بَعِيزٌ﴾: و این کار بر خدا دشوار نیست؛ توانایی خداوند

گزینه (۱) فقط به عبث نبودن خلقت انسان اشاره نموده است و مفهوم اول را به طور کامل ندارد. از طرف دیگر مفهوم دوم، یعنی قدرت خداوند نیز در آن آیه نیامده و در نتیجه، پاسخ درست نیست.

* البته سازمان سنجش، کلید این سؤال را (۴) زده است و با هیچ توجیهی این گزینه نمی تواند پاسخ درست باشد.

۵۹- پاسخ: گزینه ۳

طبق سنت امداد، رحمت الهی به همه افراد جامعه، چه نیکوکار و چه بدکار می‌رساند. آیه ﴿كَلَّا نَمُدُّ هَوْلًا وَ هَوْلًا مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ﴾: پاسخ درست است.

۶۰- پاسخ: گزینه ۱

این سؤال را باید با توجه به ترجمه آیه پاسخ داد:

﴿وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ هَمِّ﴾: از هوس‌های آنان پیروی نکن: پیروی نکردن از هوس‌های مردم

﴿وَقُلْ ءَامَنْتُ بِمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنْ كِتَابٍ﴾: و بگو به هر کتابی که خدا نازل کرده است، ایمان آوردم: واحد بودن دین خدا

۶۱- پاسخ: گزینه ۴

برخی از آن‌ها در مساجد می‌نشستند و داستان‌های خرافی درباره پیامبران برای مردم نقل می‌کردند.

حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس اغلب به اندیشه‌هایی میدان می‌دادند که به قدرت آنان کمک می‌کرد و مردم را مطیع آنان می‌گرداند.

از طرف دیگر رواج عقیده جبری‌گری از اقدامات بنی‌امیه بوده است. با توجه به همه این موارد، گزینه (۴) پاسخ درست است.

«ترویج دنیادوستی» که در گزینه‌های (۱) و (۲) آمده، نادرست است.

۶۲- پاسخ: گزینه ۳

پیرامون «تقویت معرفت، ایمان و محبت به امام» آمده: عصر غیبت، عصر دودلی‌ها، شک و تردیدهاست.

پیامبر اکرم ﷺ به حضرت علی علیه السلام در این خصوص می‌فرمایند: «بزرگ‌ترین مردمان در ایمان و یقین، کسانی هستند که در روزگاران آینده زندگی

می‌کنند، پیامبرشان را ندیده‌اند، امام آن‌ها در غیبت است و فقط به سبب خواندن قرآن کریم و احادیث معصومین علیهم السلام و تفکر در آن‌ها ایمان

می‌آورند.» گزینه ۳ پاسخ درست است.

۶۳- پاسخ: گزینه ۲

امیرالمؤمنین مسلمانان را چنین راهنمایی می‌کند: «آگاه باشید که وقتی می‌توانید در آن شرایط راه رستگاری را تشخیص دهید که ابتدا رهاکنندگان

و پشت کنندگان به صراط مستقیم را شناسایی نمایید.»

۶۴- پاسخ: گزینه ۱

با توجه به آیه ﴿وَ مَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً فَلَوْ لَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ وَ لِيُنذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ

يَحْذَرُونَ﴾، ثمره هجرت گروهی از مؤمنان با هدف تفقه برای مردم، مواظبت و توجه مردم در احکام الهی است.

۶۵- پاسخ: گزینه ۳

گرایشی که منکرین معاد را بی‌توجهی به مرگ یا ترس و اضطراب از مرگ می‌کشاند، میل به جاودانگی است.

با توجه به آیات ۱۰۳ و ۱۰۴ سوره کهف که می‌فرماید: ﴿قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا﴾، ﴿الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ هُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ

يَحْسَبُونَ صُنْعًا﴾: بگو آیا به شما خبر دهیم که زبان‌کارترین در کارها چه کسانی هستند. کسانی که کوشش‌شان در زندگی دنیا گم شده و خود

می‌پندارند که بهترین عملکرد را دارند.» پاسخ درست گزینه (۳) است.

۶۶- پاسخ: گزینه ۴

طبق آیات (۵) و (۵۲) سوره یس می‌فرماید: ﴿وَ نَفِخْ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنْسِلُونَ قَالُوا يَا وَيْلَنَا مَنْ بَعَثَنَا مِنْ مَرْقَدِنَا هَذَا مَا وَعَدَ

الرَّحْمَنُ وَ صَدَقَ الْمُرْسَلُونَ﴾: هنگامی که نفخ صور دوم اتفاق می‌افتد و کافران از قبرها بیرون می‌آیند، می‌گویند ای وای بر ما چه کسی ما را از

قبرهایمان بیرون آورد و این وعده خدای رحمان است و پیامبران راست گفتند.»

۶۷- پاسخ: گزینه ۳

با توجه به آیه ۳۲ سوره اعراف می‌فرماید: ﴿قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَ الطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً

يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾: بگو چه کسی زیورهایی را که خدا برای بندگانش پدید آورده حرام کرده و روزی‌های پاکیزه را. بگو این‌ها برای کسانی است که ایمان

دارند در زندگی دنیا و در روز قیامت، خاص آنان است.»

۶۸- پاسخ: گزینه ۲

با توجه به ترجمه آیات ۲۳ و ۲۴ سوره بقره داریم:

﴿وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِثْلِهِ وَ ادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾: و اگر شک دارید در آن چه بر بنده

خود نازل کردیم پس یک سوره مانند آن بیاورید و شاهدانتان را غیر از خدا فراخوانید اگر راست می‌گویید: شک درباره وحیانی بودن قرآن کریم

﴿فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَ لَنْ تَفْعَلُوا﴾: پس اگر انجام ندادید و هرگز انجام نخواهید داد: بازنگشتن از این شک

﴿اتَّقُوا النَّارَ الَّتِي أُتِيَ وَوُودَهَا النَّاسُ وَ الْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ﴾: پس از آتشی که هیزمش مردم و سنگ‌ها، که برای کافران آماده شده است بترسید،

هیزم آتش کافران از مردم و سنگ‌هاست.

۶۹- پاسخ: گزینه ۲

ریشه شرک و بت‌پرستی جدید آن است که برخی از انسان‌ها در عین قبول داشتن خداوند، دین و دستورات آن را در متن زندگی خود وارد نمی‌کنند

و تمایلات دنیایی و نفسانی خود را اصل قرار می‌دهند. نتیجه اصل قرار دادن تمایلات دنیایی و نفسانی در زندگی مسلمانان، گرفتاری در شرک

پیچیده‌تر و خطرناک‌تری از عصر جاهلیت است.

۷۰- پاسخ: گزینه ۴

پیرامون «پیروی از خداوند» آمده: برخی می‌گویند: قلب انسان با خدا باشد، کافی است و عمل به احکام دینی ضرورتی ندارد، اعمال ظاهری و ظاهر انسان مهم نیست، آن چه اهمیت دارد، درون و باطن انسان است.
امام صادق علیه السلام فرمودند: «ما احب الله من عساه»: «کسی که از فرمان خدا سرپیچی می‌کند او را دوست ندارد.» روایت امام صادق علیه السلام نفی و پاسخ به دیدگاهی را بیان می‌کند که پیروی از خداوند و اعمال ظاهری انسان را بی‌اهمیت می‌داند.

۷۱- پاسخ: گزینه ۱

با توجه به آیه ادع الی سبیل ربک بالحکمة و الموعظة الحسنة و جادلهم بالتی هی احسن کاربرد اندرز (الموعظة الحسنة) و دانش (الحکمة) در زمینه دعوت مردم به راه الهی (ادع الی سبیل ربک) به پیامبر گرامی اسلام صلی الله علیه و آله و سلم دستور داده شده است.

۷۲- پاسخ: گزینه ۱

با توجه به آیه ۱۱۰ سوره آل عمران: كُنْتُمْ خَيْرَ اُمَّةٍ اُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ تَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ تُوْمِنُونَ بِاللّٰهِ: دلیل برتری یک قوم بر دیگر اقوام را وجود امر به معروف و نهی از منکر و ایمان به خدا در آنان می‌داند.

۷۳- پاسخ: گزینه ۳

پیشوایان ما زنانی را که فقط با تعیین مهریه‌هایی زیاد و شرایط مالی سنگین حاضر به ازدواج می‌شوند، بی‌برکت دانسته‌اند.

۷۴- پاسخ: گزینه ۴

اگر بچه‌ای سرمایه‌ای داشته باشد و از آن منفعی به‌دست آید، بنابر احتیاط واجب بعد از آن که بالغ شد، باید خمس آن را بدهد.

۷۵- پاسخ: گزینه ۱

مسافری که پیش از ظهر به محلی برسد که قصد کرده ده روز در آن جا بماند، باید نمازهای پس از آن را تمام بخواند، چون ده روز در آن جا می‌ماند. در خصوص روزه نیز، چون پیش از ظهر رسیده اگر چیزی نخورده یا نیاشامیده باشد (مبطل روزه انجام نداده)، باید روزه‌اش را کامل کند و اگر چیزی خورده یا آشامیده باشد، باید بعداً قضای آن روز را به‌جا آورد.

زبان انگلیسی

۷۶- پاسخ: گزینه ۲

در حال حاضر، یک برنامه تلویزیونی جدید که توسط شبکه ایست وست تولید شده، وجود دارد که توجه میلیون‌ها بیننده را از سرتاسر جهان جلب کرده است.

توضیح: با توجه به مفهوم جمله در این تست، جمله‌واره وصفی مورد سؤال است. در جمله‌واره وصفی کوتاه شده (عبارت وصفی) معمولاً یکی از دو گزینه زیر می‌تواند درست باشد:

۱- فعل **ing** دار (ing + شکل ساده فعل)۲- **p.p.** (قسمت سوم فعل)

با توجه به این که عبارت ذکر شده در گزینه‌ها (a new TV program) مفعول فعل عبارت وصفی (produce) است، قسمت سوم فعل درست می‌باشد.

بیشتر بدانید: در واقع جمله‌واره وصفی ساختار مجهول داشته که قبل از کوتاه شدن و تبدیل به عبارت وصفی به‌صورت زیر بوده است:

There is now a TV program which/ that is produced by East-West Network ...

جمله‌واره وصفی

→ There is now a TV program produced by East-West Network ...

عبارت وصفی

۷۷- پاسخ: گزینه ۲

ما همگی باید در تمام مواقع مراقب باشیم تا احساسات سایر افراد را خدشه‌دار نکنیم.

توضیح: با توجه به این که این جمله بیانگر هدف و مقصود است و بعد از جای خالی، ضمیر فاعلی (we) را داریم، **so that** پاسخ درست می‌باشد.

۷۸- پاسخ: گزینه ۱

مادرم زمانی می‌گفت که خیلی ناراحت بود که آشپزی آن قدر از وقتش را گرفت.

توضیح: بعد از **unhappy** (ناراحت)، و با استفاده از **that-clause**. در مورد آن اطلاعات بیشتر ارائه می‌شود. دقت کنید که بعد از **that-clause** به جمله کامل نیاز داریم و بنابراین **cook** باید در جایگاه فاعل قرار گیرد. توجه کنید که اگر بخواهیم فعل را در جایگاه فاعل قرار دهیم باید آن را **ing** دار کنیم.

۷۹- پاسخ: گزینه ۴

این که آیا اعضای تیم دیگر موافقت کنند که به من کمک کنند یا نه، قرار نیست نظرم را در مورد این که قصد دارم در ادامه چه کار کنم، تغییر دهد.

توضیح: حرف ربط **whether** (به معنی آیا، که آیا) پرسشی غیرمستقیم یا شک در انتخاب بین دو امکان را بیان می‌دارد.

۸۰- پاسخ: گزینه ۳

یا او ساعات معقولی را کار می کند یا سلامتی اش آسیب می بیند.

(۱) فعالانه (۲) مؤثر / کارآمد (۳) منطقی / معقول (۴) راحت / آسوده

۸۱- پاسخ: گزینه ۴

وقتی که رئیس جمهور از این واقعیت که افراد زیادی در این کشور در فقر زندگی می کردند، مطلع شد، (وجود) او از شرمساری پر شد.

(۱) فشار (۲) حالت اضطراری، اورژانس (۳) تصور / تخیل (۴) خجالت / شرمندگی / شرمساری

۸۲- پاسخ: گزینه ۲

متأسفانه ما الان در جامعه‌ای زندگی می کنیم که موفقیت را عمدتاً با توجه به چیزهای مادی که داریم، در نظر می گیرد.

(۱) به شدت / خیلی (۲) اساساً / عمدتاً (۳) به لحاظ جسمانی (۴) سابقاً / پیش از این

۸۳- پاسخ: گزینه ۳

آن دختر جوان، امکان یافتن یک شغل مناسب را برای خودش در یک شرکت خارجی با درآمد مناسب، ارزیابی می کند.

(۱) پیشنهاد کردن / اشاره کردن (۲) مقایسه کردن / سنجیدن (۳) وزن کردن / ارزیابی کردن (۴) آماده کردن / مهیا کردن

۸۴- پاسخ: گزینه ۳

بچه‌ها نجات یافتند، اما آتش خانه‌شان را وبران کرد.

(۱) گرفتن / رسیدن به (۲) رنج بردن / درد کشیدن (۳) تخریب کردن / ویران کردن (۴) تکان دادن / تکان خوردن

۸۵- پاسخ: گزینه ۲

اقدام آن خانم برای کسب تحصیلات کالج، بخشی از تلاش او برای حمایت مالی بهتر از بچه‌هایش است.

(۱) درآمد (۲) تقلا / کشمکش / تلاش (۳) کار / نیروی کار (۴) اعتماد / اعتماد به نفس

۸۶- پاسخ: گزینه ۱

از دست تو خسته شده‌ام، لطفاً در مورد چیزهایی که مایل نیستی سخت کار کنی تا (آن‌ها را) تغییر دهی، گلایه نکن.

(۱) مایل / مشتاق (۲) اجتماعی (۳) خاص / ویژه (۴) مسئول

۸۷- پاسخ: گزینه ۴

بلافاصله بعد از این که به پاریس رسیدیم، هتل را ترک کردیم تا گشتن در شهر را شروع کنیم.

(۱) وارد شدن / وارد کردن (۲) تشخیص دادن / فهمیدن (۳) انجام دادن / اجرا کردن (۴) کاوش کردن / اکتشاف کردن / گشتن

■ ترجمه Cloze Test

گاليله در ۱۵ فوریه سال ۱۵۶۴، در پیزا (در) توسکانی متولد شد. پدرش، وینچنزو گاليله، موسیقی دانی بود که به پیشرفت تئوری و عملی موسیقی کمک کرد. خانواده در اوایل دهه ۱۵۷۰ به فلورانس نقل مکان کردند، جایی که خانواده گاليله قبلاً برای سال‌ها زندگی کرده بودند. گاليله در اوسط دوران جوانی‌اش در والومبروسا، نزدیک فلورانس، حضور یافت و سپس در سال ۱۵۸۱ به دانشگاه پیزا رفت، دانشگاهی که قرار بود در آن پزشکی بخواند. با وجود این، او به ریاضیات علاقه‌مند شد و تصمیم گرفت مباحث ریاضی و فلسفه را به حرفه‌اش تبدیل کند، هرچند پدرش از او می‌خواست که این کار را نکند. گاليله سپس شروع به آماده کردن خودش برای تدریس فلسفه ارسطویی و ریاضیات نمود و چندین (مورد) از سخنرانی‌های کلاسی او تا امروز دوام آورده‌اند. گاليله در سال ۱۵۸۵، دانشگاه را بدون کسب مدرک ترک کرد و به مدت چند سال، در فلورانس و سینا، در مباحث ریاضی، (به صورت) خصوصی درس می‌داد.

۸۸- پاسخ: گزینه ۲

توضیح: در صورتی که دو عمل در گذشته با فاصله زمانی از یکدیگر انجام شده باشند، برای اشاره به عملی که قبل‌تر انجام شده، از زمان گذشته کامل (had + p.p.) استفاده می‌شود.

۸۹- پاسخ: گزینه ۱

توضیح: با توجه به وجود ضمیر موصولی **where** بعد از جالی خالی و همین‌طور با در نظر گرفتن مفهوم جمله، در اینجا گزینه ۱ کامل‌کننده جمله خواهد بود.

۹۰- پاسخ: گزینه ۲

(۱) بر مبنای (۲) علاقه‌مند به (۳) مطمئن در مورد (۴) پریشان توسط / سردرگم توسط

۹۱- پاسخ: گزینه ۱

توضیح: حروف ربط **though**، **although** و **even though** (به معنی اگرچه، گرچه) برای نشان دادن تضاد غیرمنتظره بین دو جمله به کار می‌روند.

۹۲- پاسخ: گزینه ۳

(۱) کشیدن / کش دادن (۲) اطلاع دادن به / مطلع کردن (۳) زنده ماندن / جان سالم به در بردن / دوام آوردن (۴) تعمیم دادن / عمومیت بخشیدن

■ ترجمه درک مطلب ۱

پروتئین نقش بسیار مهمی را در برنامه سلامت، زیبایی و ضدپیری موفق ایفا می‌کند. آن ماده ابتدایی حیات است. در واقع، کلمه پروتئین از یک لغت یونانی باستانی به معنی «دارای اهمیت اولیه» ریشه می‌گیرد.

بدن بدون آن نمی‌توانست رشد یا کار کند. وقتی که پروتئین هضم می‌شود، به اسیدهای آمینه تجزیه می‌شود که سپس توسط سلول‌ها برای ترمیم خودشان استفاده می‌گردد. از آن جایی که بدن انسان، تنها می‌تواند ۱۱ تا ۲۰ اسید آمینه‌ای را که برای حیات ضروری هستند، تولید کند، ۹ مورد باقی‌مانده باید از طریق مصرف پروتئین خوراکی تأمین شود.

بدن‌های ما، بدون پروتئین وارد حالت پیری زودرس می‌شود. عضله‌ها، اندام‌ها، استخوان‌ها، غضروف، پوست و آنتی‌بادی‌هایی که از ما در برابر بیماری‌ها محافظت می‌کنند، همگی از پروتئین تشکیل می‌شوند. حتی آنزیم‌هایی که در واکنش شیمیایی ضروری در بدن - از هضم غذا گرفته تا ساخت سلول‌ها - شرکت می‌کنند، از پروتئین درست می‌شوند. اگر سلول‌های شما، دسترسی کامل به تمام اسیدهای آمینه ضروری را نداشته باشند، ترمیم سلولی ناقص و همچنین بسیار کندتر خواهد بود.

توجه به این نکته ضروری است که پروتئین قابل ذخیره‌شدن در بدن‌های ما نیست؛ از این رو ما برای سلامت مطلوب و ترمیم سلولی باید در هر وعده غذایی، منبع خوبی از پروتئین با کیفیت داشته باشیم.

۹۳- پاسخ: گزینه ۱

متن عمدتاً در مورد چه جنبه‌ای از پروتئین بحث می‌کند؟

- (۱) کاری که انجام می‌دهد
(۲) آن چیزی که از آن تشکیل شده است
(۳) (این که) آن چه طور تولید می‌شود
(۴) (این که) آن را کجا می‌توان یافت

۹۴- پاسخ: گزینه ۲

کدام یک از موارد زیر در مورد ریشه کلمه «پروتئین» درست است؟

- (۱) آن با کلمه‌هایی که به معنی سلامت، زیبایی و ضد پیری هستند، مرتبط است.
(۲) کلمه واقعی که در اصل، آن (پروتئین) از آن نشأت می‌گیرد، به معنی چیزی است که با اهمیت پروتئین برای بدن انسان منطبق است.
(۳) آن از کلمه‌ای در زبان انگلیسی نشأت می‌گیرد که معنای مشابهی با یک کلمه یونانی دارد، به معنی «دارای اهمیت اولیه».
(۴) آن به کلمه‌ای که در زبان یونانی بر می‌گردد که وقتی نقش پروتئین در حفاظت از سلامت ما در ابتدا کشف شد، ابداع گردید.

۹۵- پاسخ: گزینه ۳

طبق متن، کدام یک از موارد زیر درباره پروتئین درست نیست؟

- (۱) آن منبع اسیدهای آمینه‌ای است که سلول‌های انسان برای ترمیم خودشان نیاز دارند.
(۲) آن چیزی که بدن انسان برای محافظت از خودش در برابر بیماری‌ها استفاده می‌کند، از پروتئین تشکیل می‌شود.
(۳) منبع تمام اسیدهای آمینه‌ای که بدن انسان برای کارکرد مناسب نیاز دارد، پروتئینی است که ما مصرف می‌کنیم.
(۴) سلول‌های ما برای ترمیم خودشان به چند اسید آمینه نیاز دارند که تعداد زیادی از آن‌ها از طریق مصرف پروتئین خوراکی تأمین می‌شود.

۹۶- پاسخ: گزینه ۱

می‌توان از متن متوجه شد که آنزیم‌ها .....

- (۱) در فرایند تولید سلول نقش دارند.
(۲) برای تولید پروتئین در بدن مورد نیاز است.

(۳) دسترسی داشتن به اسیدهای آمینه ضروری را برای سلول‌های ما امکان‌پذیر می‌کنند.

(۴) محصول تعدادی واکنش شیمیایی ضروری بدن انسان هستند.

توضیح: با توجه به صورت سؤال، انتظار می‌رود که پاسخ این تست، در متن به صورت صریح ذکر نشده باشد و قابل استنباط از متن باشد، چرا که **understood** در تست نشان می‌دهد در این جا سؤال استنباطی مدنظر است. بنابراین، با توجه به این که گزینه (۳)، طبق پاراگراف‌های دوم و سوم متن، قابل استنباط از متن است اما گزینه (۱) در متن به طور صریح ذکر شده است. پاسخ مناسب‌تر گزینه (۳) می‌باشد، اما در کلید نهایی سازمان سنجش، گزینه (۱) به عنوان پاسخ درست ذکر شده است.

■ ترجمه درک مطلب ۲

دلفین‌ها حیواناتی بسیار اجتماعی هستند که اغلب در دسته‌هایی دارای تا دوازده عضو زندگی می‌کنند، هر چند اندازه و ساختار دسته‌ها بین گونه‌ها و مکان‌ها (ی مختلف) بسیار متفاوت است. در محل‌های دارای فراوانی غذا، دسته‌ها می‌توانند به صورت موقتی با هم ادغام شوند و ابردسته‌ای را تشکیل دهند؛ این گونه گروه‌ها ممکن است به بیش از ۱۰۰۰ دلفین برسند. عضویت در دسته‌ها سخت گیرانه نیست؛ (و) تبادل (بین دسته‌ها) متداول است. با وجود این، دلفین‌ها می‌توانند روابط اجتماعی مستحکمی داشته باشند؛ آن‌ها با اعضای مجروح یا بیمار خواهند ماند، (و) حتی اگر نیاز باشد با آوردن آن‌ها به سطح (آب) به تنفس آن‌ها کمک خواهند کرد. به نظر نمی‌رسد که این نوع دوستی به گونه خودشان محدود باشد.

مشاهده شده است که دلفین موکو در نیوزلند، چندین بار، نهنگ عنبر ماده‌ای را به همراه بچه‌اش، از آب کم‌عمقی که در آن گیر افتاده بودند، به بیرون هدایت کرد. همچنین دیده شده است که آن‌ها با شنا کردن مدور به دور شناگران یا (با) حمله به کوسه‌ها برای دور کردن آن‌ها، از شناگران در برابر کوسه‌ها محافظت کرده‌اند.

۹۷- پاسخ: گزینه ۴

بهترین عنوان برای این متن چیست؟

(۱) دلفین‌ها: بسیار باهوش (۲) انسان‌ها و دلفین‌ها (۳) بازیگوش‌ترین حیوان (۴) رفتار اجتماعی دلفین‌ها

۹۸- پاسخ: گزینه ۲

طبق متن، یک ابرگروه.....

(۱) به ندرت شکل می‌گیرد.

(۲) شامل صدها دلفین است.

(۳) وقتی شکل می‌گیرد/ به همان شکل می‌ماند.

(۴) جایی که غذای وجود دارد/ قابل مشاهده است.

توضیح: گزینه مورد نظر سازمان سنجش در کلید نهایی این تست گزینه (۲) است. هرچند گزینه (۲) نیز درست است و اشکال خاصی ندارد، اما گزینه (۴) نیز کاملاً درست می‌باشد و آن را به هیچ دلیلی نمی‌توان نادرست در نظر گرفت.

۹۹- پاسخ: گزینه ۴

عبارت «**this altruism**» (این نوع دوستی) در پاراگراف ۱ به چه معنی است؟

(۱) برای نفس کشیدن به سطح (آب) آمدن

(۲) تشکیل دادن روابط اجتماعی مستحکم

(۳) مجروح یا بیمار شدن دلفین‌ها

(۴) کمک کردن دلفین‌ها به یکدیگر

۱۰۰- پاسخ: گزینه ۱

متن، دلفین موکو را در نیوزلند نام می‌برد تا.....

(۱) یک جمله قبل تر را تقویت کند.

(۲) از زندگی خانوادگی دلفین‌ها مثالی ارائه کند.

(۳) نشان دهد که گونه‌ای متفاوت دلفین‌ها وجود دارد.

(۴) ثابت کند که دلفین‌ها از سایر حیوانات دریایی باهوش‌تر هستند.

مؤسسه آموزشی فرهنگی

ریاضیات

۱۰۱- پاسخ: گزینه ۴

$$A = \{2, 3, 5, 7, 11, \dots\} \text{ و } B = \{1, 3, 5, 7, 9, \dots\}$$

تک تک گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:

$$1 \text{ گزینه } A \cup B = \{1, 2, 3, 5, 7, \dots\}$$

$$2 \text{ گزینه } A \cap B = \{3, 5, 7, \dots\}$$

$$3 \text{ گزینه } B - A = \{1, 9, 15, \dots\}$$

$$4 \text{ گزینه } A - B = \{2\} \text{ متناهی}$$

۱۰۲- پاسخ: گزینه ۱

باید کاری کنیم تا پایه‌ها در طرفین تساوی یکسان شوند:

$$(0/75)^3 (16)^{x+1} = 216 \Rightarrow \left(\frac{2}{5}\right)^3 \times (2^4)^{x+1} = 6^3$$

$$\Rightarrow \frac{2^3}{5^3} \times 2^{4x+4} = (2 \times 3)^3 \Rightarrow \frac{2^3 \times 2^{4x+4}}{5^3} = 2^3 \times 3^3$$

$$\xrightarrow{\text{حذف } 2^3 \text{ از طرفین مساوی}} 2^{4x+4-6} = 3^3 \Rightarrow 2^{4x-2} = 3^3$$

$$\xrightarrow{\text{چون پایه‌ها برابرند}} 4x-2=3 \Rightarrow 4x=3+2 \Rightarrow 4x=5 \Rightarrow x=\frac{5}{4}$$

۱۰۳- پاسخ: گزینه ۱

راه حل اول:

$$\text{عبارت اول} = \frac{4x^2 - 12x + 9}{4x - 6} = \frac{(2x-3)^2}{2(2x-3)} = \frac{2x-3}{2}$$

$$\text{عبارت دوم} = 2 - \frac{4x-3}{x} = \frac{2x - (4x-3)}{x} = \frac{2x-4x+3}{x} = \frac{-2x+3}{x} \quad \text{فاکتور از منفی}$$

$$\text{حاصل نهایی} = \frac{2x-3}{2} \div \frac{-(2x-3)}{x} = \frac{2x-3}{x} \times \frac{x}{-(2x-3)} = -\frac{x}{2}$$

راه حل دوم:

می‌توان با جایگذاری یک عدد (مثلاً عدد ۲، به شرط آنکه مخرج را صفر نکند) به پاسخ رسید:

$$\frac{4(2)^2 - 12(2) + 9}{4(2) - 6} \div \left(2 - \frac{4(2) - 3}{2}\right) = \frac{16 - 24 + 9}{8 - 6} \div \left(2 - \frac{5}{2}\right) = \frac{1}{2} \div \left(-\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{2} \times \frac{-2}{1} = -1$$

حال به جای x در گزینه‌ها هم عدد ۲ را قرار می‌دهیم:

$$\text{گزینه (۱): } \frac{x}{2} = \frac{-2}{2} = -1 \quad \text{گزینه (۲): } \frac{2}{2} = 1$$

$$\text{گزینه (۳): } \frac{-1}{2(2)} = \frac{-1}{4} \quad \text{گزینه (۴): } \frac{2(2)-3}{2} = \frac{1}{2}$$

پس گزینه (۱) درست است.

۱۰۴- پاسخ: گزینه ۲

هر عبارت را به ساده‌ترین صورت ممکن می‌نویسیم:

$$\text{عبارت اول} = \frac{2}{2-\sqrt{7}} \times \frac{2+\sqrt{7}}{2+\sqrt{7}} = \frac{2(2+\sqrt{7})}{(2)^2 - (\sqrt{7})^2} = \frac{2(2+\sqrt{7})}{4-7} = \frac{2(2+\sqrt{7})}{-3} = 3 + \sqrt{7}$$

$$\text{عبارت دوم} = \sqrt{(2-\sqrt{7})^2} \quad \begin{array}{l} \text{توان ۲ با فرجه ۲} \\ \text{رادیکال را ساده می‌کنیم} \end{array} \quad \underbrace{2-\sqrt{7}}_{\text{منفی}} \sqrt{7} \approx 2/6 - (2-\sqrt{7}) = -2 + \sqrt{7}$$

$$\text{عبارت سوم} = -\sqrt{28} = -\sqrt{4 \times 7} = -2\sqrt{7}$$

$$\text{عبارت چهارم} = \frac{\sqrt{8}}{\sqrt{2}} = \frac{2\sqrt{2}}{\sqrt{2}} = 2$$

$$\text{پاسخ نهایی} = 3 + \sqrt{7} - 2 + \sqrt{7} - 2\sqrt{7} + 2 = 3$$

$$\begin{array}{r|l}
 4x^3 - 19x + 12 & 2x - 3 \\
 \hline
 4x^3 & 2x^2 + 3x - 5 \\
 \ominus 4x^3 & \\
 \hline
 6x^2 - 19x + 12 & \\
 \ominus 6x^2 & \\
 \hline
 -10x + 12 & \\
 \oplus 10x & \\
 \hline
 12 & \\
 \ominus 12 & \\
 \hline
 -3 &
 \end{array}$$

خارج قسمت تقسیم، عبارت $2x^2 + 3x - 5$ است و مجموع ضرایب آن برابر است با: $2 + 3 - 5 = 0$.

۱۰۶- پاسخ: گزینه ۴

از روی بازه (حدود) دسته داده شده، طول دسته را به دست می آوریم:

$$C = 71 - 63 = 8 \Rightarrow R = C \cdot K = 8 \times 6 = 48$$

اگر تعداد دسته‌ها را تغییر دهیم ($k = 16$ جدید)، دامنه تغییرات تغییر نمی‌کند. بنابراین جدید C را به دست می آوریم:
از طرفی خواهیم داشت:

$$C_{\text{جدید}} = \frac{R}{k_{\text{جدید}}} = \frac{48}{16} = 3$$

$$R = \max - \min \Rightarrow 48 = 71 - \min \Rightarrow \min = 71 - 48 = 23$$

از آنجا که کمترین داده همان کران پایین دسته اول است خواهیم داشت:

$$107- \text{پاسخ: گزینه ۳} \quad C_{\text{جدید}}(9-1) + \text{کران پایین دسته اول} = 23 + 24 = 47$$

می دانیم در نمودار چندبر فراوانی روی محور X ها، مراکز دسته‌ها قرار می‌گیرند و اختلاف دو مرکز دسته متوالی برابر طول دسته است:

$$C = 13 - 10 = 3$$

با داشتن $C = 3$ حدود دسته‌ها را می‌یابیم. مثلاً در مورد دسته اول داریم:

$$\text{کران پایین دسته اول} = \frac{C}{2} = 10 - \frac{3}{2} = 10 - 1.5 = 8.5$$

$$\text{کران بالای دسته اول} = \frac{C}{2} + 10 = 10 + \frac{3}{2} = 10 + 1.5 = 11.5$$

ضمناً در نمودار چندبر فراوانی اعداد روی محور Y ها متناظر با فراوانی (مطلق) آن‌هاست، بنابراین جدول فراوانی متناظر با این نمودار به صورت زیر است:

حدود دسته	$[8.5 - 11.5)$	$[11.5 - 14.5)$	$[14.5 - 17.5)$	$[17.5 - 20.5)$	$[20.5 - 23.5)$
فراوانی	۶	۸	۱۹	۱۵	۱۲

آنچه مورد سؤال است، درصد فراوانی نسبی داده‌ها در بازه (فاصله) $[11.5 - 17.5)$ یعنی دسته‌های دوم و سوم است:

$$\text{درصد فراوانی نسبی} = \frac{\text{فراوانی مطلق}}{\text{تعداد کل داده‌ها}} \times 100 = \frac{8 + 19}{6 + 8 + 19 + 15 + 12} \times 100 = \frac{27}{60} \times 100 = 45$$

۱۰۸- پاسخ: گزینه ۴

انحراف معیار ۲ است، بنابراین واریانس داده‌ها $= 4 = (2)^2$ می‌باشد:

$$88 + [(17-16)^2 + (20-16)^2 + (11-16)^2] = 88 + [1 + 16 + 25] = 88 + 42 = 130$$

حال واریانس جدید را به دست می آوریم:

$$\text{واریانس جدید} = \frac{130}{22+3} = \frac{130}{25} = 5.2$$

↑
تعداد داده‌های اضافه شده

۱۰۹- پاسخ: گزینه ۲

$$f(x) = \sqrt{2 - \sqrt{2x-2}}$$

ابتدا دامنه عبارت $\sqrt{2x-2}$ را تعیین می‌کنیم:

$$2x - 2 \geq 0 \Rightarrow 2x \geq 2 \Rightarrow x \geq 1$$

حال باید کل عبارت زیر رادیکال را بزرگ تر یا مساوی صفر قرار دهیم:

$$2 - \sqrt{2x-2} \geq 0 \Rightarrow 2 \geq \sqrt{2x-2} \xrightarrow{\text{طرفین را به توان ۲ می‌رسانیم}} 4 \geq 2x-2 \Rightarrow 4+2 \geq 2x \Rightarrow 6 \geq 2x \xrightarrow{+(2)} x \leq 3$$

حال بین جواب‌ها، اشتراک می‌گیریم:

$$\begin{cases} x \geq 1 \\ x \leq 3 \end{cases} \xrightarrow{\text{اشتراک}} 1 \leq x \leq 3$$

۱۱۰- پاسخ: گزینه ۱

چون خط L عمود بر خط $2y + x = 5$ است، پس شیب خط L عکس و قرینه شیب این خط است:

$$2y = -x + 5 \xrightarrow{+2} y = -\frac{1}{2}x + \frac{5}{2} \Rightarrow m_{\text{عمود}} = +2$$

حال با داشتن شیب خط L یعنی $m = 2$ و مختصات یک نقطه از خط L یعنی نقطه $A(2,1)$ معادله خط را می‌نویسیم و عرض از مبدأ را پیدا می‌کنیم:

$$y = mx + n \xrightarrow[m=2, y=1]{x=2} 1 = 2 \times 2 + n \Rightarrow 1 - 4 = n \Rightarrow n = -3$$

۱۱۱- پاسخ: گزینه ۴

طرفین معادله را در عبارت $x + 4$ یعنی مخرج مشترک بین مخرج‌های دو کسر ضرب می‌کنیم:

$$(x+4)\left(\frac{x^2+1}{x+4} - \frac{11x-1}{x+4} + x = 0\right) \Rightarrow x^2+1-11x+1+x(x+4) = 0 \Rightarrow x^2+2-11x+x^2+4x = 0$$

$$\Rightarrow 2x^2 - 7x + 2 = 0 \Rightarrow \Delta = b^2 - 4ac = (-7)^2 - 4(2)(2) = 49 - 16 = 33$$

چون a و c با هم برابرند و Δ هم مثبت است پس معادله دو ریشه معکوس (وارون) هم دارد.

۱۱۲- پاسخ: گزینه ۱

اگر معادله تابع درجه دوم را به صورت $y = ax^2 + bx + c$ در نظر بگیریم، داریم:

$$y = 2x^2 + ax + b \Rightarrow \begin{cases} a = 2 = \text{ضریب جمله درجه دو} \\ b = a = \text{ضریب جمله درجه یک} \\ c = b = \text{جمله ثابت} \end{cases}$$

طول رأس سهمی از رابطه $x = \frac{-b}{2a}$ به دست می‌آید و طبق شکل داده شده این مقدار برابر $-\frac{1}{2}$ است:

$$x = \frac{-b}{2a} = \frac{-a}{2(2)} = \frac{-1}{2} \xrightarrow{\text{حذف منفی از طرفین}} \frac{a}{4} = \frac{1}{2} \Rightarrow 2a = 4 \Rightarrow a = 2$$

پس معادله سهمی به صورت $y = 2x^2 + 2x + b$ است. ضمناً سهمی از نقطه $(1,0)$ عبور کرده است، یعنی مختصات نقطه در معادله آن صدق می‌کند:

$$0 = 2(1)^2 + 2(1) + b \Rightarrow 0 = 2 + 2 + b \Rightarrow -4 = b \Rightarrow b = -4$$

۱۱۳- پاسخ: گزینه ۱

۲ حرف D را اول و آخر قرار می‌دهیم (هر کدام ۱ حالت). ۶ حرف A, M, A, R, A, N باقی می‌مانند که جایگشت آن‌ها به خاطر وجود ۳ حرف A تکراری برابر است با:

$$\frac{6!}{3!} = \frac{6 \times 5 \times 4 \times 3!}{3!} = 120$$

در نهایت:

$$1 \times 120 \times 1 = 120$$

۱۱۴- پاسخ: گزینه ۳

هریک از گزینه‌ها را امتحان می‌کنیم:

$$(1) \text{ گزینه } 1: 14 = 1^2 + 2^2 + 3^2$$

$$(2) \text{ گزینه } 2: 26 = 1^2 + 3^2 + 4^2$$

$$(4) \text{ گزینه } 4: 53 = 1^2 + 4^2 + 6^2$$

اما عدد ۳۷ را نمی‌توان به صورت مجموع سه عدد مربع کامل نوشت.

۱۱۵- پاسخ: گزینه ۲

اولین عدد طبیعی دورقمی بخش پذیر بر ۳، عدد ۱۲ و آخرین عدد دورقمی بخش پذیر بر ۳، عدد ۹۹ است. پس ما در اینجا یک دنباله حسابی با جمله اول $a_1 = 12$ و $d = 3$ و $a_n = 99$ خواهیم داشت. برای به دست آوردن مجموع آن‌ها ابتدا باید بفهمیم تعداد آن‌ها چقدر است.

$$a_n : 12, 15, \dots, 99$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \Rightarrow 99 = 12 + (n-1)3 \Rightarrow 99 - 12 = 3n - 3 \Rightarrow 87 + 3 = 3n \Rightarrow n = \frac{90}{3} = 30$$

حال با استفاده از رابطه $S_n = \frac{n}{2}(a_1 + a_n)$ مجموع جملات دنباله بالا را به دست می‌آوریم:

$$S_{30} = \frac{30}{2}(12 + 99) = 15(111) = 1665$$

۱۱۶- پاسخ: گزینه ۲

در دنباله فیبوناچی با افزایش n ، نسبت هر جمله به جمله قبلی $\left(\frac{F_{n+1}}{F_n}\right)$ به نسبت طلایی یعنی $1/618$ یا $\frac{1+\sqrt{5}}{2}$ نزدیک تر می‌شود.

$$\frac{1+\sqrt{5}}{2} = \frac{1}{2}(1+\sqrt{5})$$

۱۱۷- پاسخ: گزینه ۳

جملات شامل لگاریتم را به یک طرف تساوی برده و سپس به یک لگاریتم تبدیل می‌کنیم:

$$\log x + 2 \log 5 - \frac{1}{2} \log 12 + 3 \log 2 = 2 \Rightarrow \log x + \log 5^2 - \log 12^{\frac{1}{2}} + \log 2^3 = 2$$

$$5^2 = 25, \quad 12^{\frac{1}{2}} = \sqrt{12} = \sqrt{4 \times 3} = 2\sqrt{3}, \quad 2^3 = 8$$

$$\log \frac{25 \times 8 \times x}{2\sqrt{3}} = \log \frac{100x}{\sqrt{3}} = 2 \xrightarrow{\text{تعریف لگاریتم}} \frac{100x}{\sqrt{3}} = 10^2$$

$$\frac{100x}{\sqrt{3}} = 100 \xrightarrow{\text{حذف ۱۰۰ از طرفین تساوی}} \frac{x}{\sqrt{3}} = 1 \Rightarrow x = \sqrt{3}$$

خواست مسئله $\log_3 x$ است:

$$\log_3 x = \log_3 \sqrt{3} = \log_3 3^{\frac{1}{2}} = \frac{1}{2} \log_3 3 = \frac{1}{2}$$

۱۱۸- پاسخ: گزینه ۳

$$b = \frac{22}{100} = \frac{1}{25} \Rightarrow b = \left(\frac{1}{2}\right)^T \Rightarrow \frac{1}{25} = \left(\frac{1}{2}\right)^T$$

$$\xrightarrow{\text{از طرفین لگاریتم می‌گیریم}} \log_2 3/125 = \log_2 2^T \xrightarrow{\text{طرفین مساوی، معکوس می‌شوند}} \frac{25}{8} = 2^T \Rightarrow 3/125 = 2^T$$

$$\Rightarrow \log_2 3/125 = T \log_2 2 \Rightarrow 0/495 = T \times 0/2 \Rightarrow T = \frac{-0/495}{0/2} = \frac{495}{300} = 1/65$$

$$(T \times \text{نیم عمر} = \text{عمر (قدمت)}) \Rightarrow 5/6 \times 1/65 = 9/24$$

۱۱۹- پاسخ: گزینه ۴

نسبت نتایج مشاهده شده در یک پیشامد به تعداد کل مشاهدات، همان فراوانی نسبی یا همان احتمال تجربی یا تخمین احتمال است که ممکن است با احتمال نظری یکسان نباشد.

مثلاً در آزمایش پرتاب یک تاس، احتمال نظری ظاهر شدن عدد زوج $\frac{3}{6}$ است. حال اگر شما ۶ بار یک تاس را بیندازید ممکن است دقیقاً ۳ بار عدد

زوج ظاهر نشود. (ممکن است بیشتر یا کمتر باشد)

۱۲۰- پاسخ: گزینه ۱

از پیشامد مکمل استفاده می‌کنیم:

پیشامد آن‌که از بین ۴ نفر لااقل ۲ نفر ماه تولد یکسان داشته باشند = A

پیشامد آن‌که ماه تولد هر ۴ نفر متفاوت از هم باشد = A'

$$P(A') = \frac{12}{12} \times \frac{11}{12} \times \frac{10}{12} \times \frac{9}{12} = \frac{11 \times 10 \times 9}{12 \times 12 \times 12} = \frac{11 \times 5 \times 3}{12 \times 6 \times 4} = \frac{11 \times 5}{4 \times 6 \times 4} = \frac{55}{96}$$

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - \frac{55}{96} = \frac{41}{96}$$

اقتصاد

۱۲۱- پاسخ: گزینه ۳

اسلام ضمن تأکید بر قناعت و پرهیز از مصرف‌گرایی و به عبارتی، محدود کردن نیازهای انسان، نعمت‌های الهی را بی‌حد و حصر و نامحدود معرفی می‌کند. بر این اساس، ممکن است چنین به نظر برسد که بین پیش‌فرض‌های علم اقتصاد و تعالیم اسلامی تقابلی آشکار وجود دارد؛ ولی با اندکی تأمل می‌توان دریافت که نامحدود بودن نیازهای انسان، الزاماً به معنای مصرف‌گرایی و تأکید بر مظاهر مادی نیست. در پاره‌ای از جوامع غیر اسلامی، مصرف زیاد نوعی ارزش محسوب می‌شود.

۱۲۲- پاسخ: گزینه ۱

(الف) انسان با برآورده شدن پاره‌ای نیازهایش، احساس بی‌نیازی نمی‌کند، بلکه نیازهای جدیدی در او شکل می‌گیرد و با عطش بیشتری درصدد رفع نیازها بر می‌آید. بنابراین «انسان‌ها، موجوداتی سیری ناپذیر هستند».

(ب) از آنجایی که منابع و امکانات محدود قادر به رفع نیازهای نامحدود انسان نیستند، بنابراین باید نیازها را اولویت‌بندی کرد و ابتدا آن گروه از نیازها را که در اولویت هستند، برطرف ساخت.

(ج) این جمله اشتباه است: انسان به‌خاطر کاربردهای متعدد منابع و امکانات در دسترس خود قادر به استفاده از قابلیت‌های متعدد آن‌ها نیست ← جمله درست: از آنجایی که منابع در دسترس انسان کاربردهای گوناگون دارند، انسان باید در مورد نحوه استفاده از این منابع تصمیم بگیرد و همچنین روش معینی را انتخاب کند، زیرا این منابع منحصراً برای رفع نیاز معینی به کار نمی‌رود بلکه برای برآوردن نیازهای دیگر نیز از آن‌ها استفاده می‌شود.

(د) اقتصاددانان به دنبال کشف روابط علت و معلولی، بین پدیده‌های اقتصادی، با جمع‌آوری مشاهدات و اطلاعات، نظریاتی را ارائه می‌کنند و سپس به ارزیابی و قبول یا رد آن می‌پردازند. پس آن‌ها نیز با روش علمی مسائل اقتصادی را مطالعه می‌کنند.

(ه) مطالعه موارد مختلف و تأثیر آن‌ها بر یکدیگر در ارتباط با سایر گزینه‌ها و روش‌های علمی مطالعه دانشمندان نیست.

(و) پس از ارزیابی نظریات مطرح شده دانشمندان نسبت به رد یا قبول آن‌ها تصمیم می‌گیرند.

۱۲۳- پاسخ: گزینه ۲

(الف) میزان سود برابر با تفاوت درآمد و هزینه است.

هزینه - درآمد = سود

(ب) نیازهای عمده تولیدکنندگان کالا و خدمات به سه گروه عمده تقسیم می‌شود:

(۱) منابع طبیعی، (۲) نیروی انسانی، (۳) سرمایه که از آن‌ها به‌عنوان عوامل تولید نام برده می‌شود.

(ج) ابزار و تجهیزاتی که انسان برای بهره‌برداری از منابع طبیعی به کار می‌گیرد «سرمایه» نام دارند که حاصل کار گذشته انسان محسوب می‌شوند.

(د) هزینه تولید عبارت است از مبالغ و وجوهی که تولیدکنندگان برای خرید یا به‌کارگیری عوامل تولید به صاحبان این عوامل می‌پردازند.

(ه) تولیدکنندگان در مقابل به‌کارگیری نیروی انسانی برای بهره‌برداری از منابع طبیعی به کارگران و کارمندان خود حقوق و یا دستمزد می‌پردازند.

۱۲۴- پاسخ: گزینه ۴

(الف) حسابداری ملی شاخه‌ای از مطالعات اقتصادی است که به بررسی و اندازه‌گیری میزان فعالیت‌های اقتصادی در سطح ملی می‌پردازد.

(ب) تولید ناخالص داخلی در برگیرنده همه فعالیت‌های تولیدی است که در داخل کشور یعنی محدوده مرزهای جغرافیایی آن کشور قرار می‌گیرد؛ خواه توسط مردم همان کشور و خواه توسط خارجیان مقیم کشور.

(ج) فعالیت‌های غیرقانونی و زیرزمینی نظیر قاچاق جزو تولید کشور محسوب نمی‌شوند.

۱۲۵- پاسخ: گزینه ۲

(الف) عامل دربرگیرنده مجموعه امکانات که به‌عنوان حاصل کار گذشته انسان در جریان تولید قرار می‌گیرد، سرمایه نام دارد.

(ب) فعالیت دو گروه تولیدکنندگانی که محصولاتشان به‌صورت مستقیم و غیر مستقیم به مصرف می‌رسد به نوعی مکمل هم است.

(ج) فروش محصولات و دریافت پول آن‌ها، درآمد تولیدکننده است نه هزینه تولید.

(د) قیمت سرمایه که به صاحبان آن تعلق می‌گیرد «سود» یا «بهای خدمات سرمایه» نامیده می‌شود.

۱۲۶- پاسخ: گزینه ۳

(الف) قیمت خدمات سرمایه، درآمد صاحبان سرمایه است و در ردیف ۵ جدول قرار دارد و اجاره‌بها یا مال‌الاجاره، درآمد صاحبان املاک و مستغلات است که در ردیف ۲ قرار دارد.

(ب)

سود شرکت‌ها و مؤسسات + سود صاحبان سرمایه + دستمزدها + سود مشاغل آزاد + اجاره + حقوق = درآمد ملی

$174,739,500 + 273,690,000 + 249,396,200 + 91,230,000 + 684,225,000 + 698,958,000 = 2,172,238,700$

(ج)

درآمد ملی = $\frac{2,172,238,700}{75,000,000} = 28.963$ جمعیت کل

(د) سهم متوسط هر فرد جامعه در میزان درآمد یا تولید آن جامعه را «سرانه» نامند.

۱۲۷- پاسخ: گزینه ۳

نکته: کالاهای واسطه‌ای و مواد خام در محاسبه تولید کل، محسوب نمی‌شوند.

(الف)

$$\text{GDP} = \text{ارزش خدمات} + \text{ارزش مواد غذایی} + \text{ارزش ماشین‌آلات} = 1152$$

$$\text{GDP} = 480 + \underbrace{(\% 60 \times 480)}_{288} + \underbrace{(\% 50(480 + 288))}_{284} = 1152$$

(ب)

$$\text{هزینه استهلاک} = \frac{1}{3} \times \text{GDP} = \frac{1}{3} \times 1152 = 384$$

(ج)

$$\text{NDP} = \text{GDP} - \text{هزینه استهلاک} = 1152 - 384 = 768$$

(د)

$$\text{سرانه NDP} = \frac{\text{NDP}}{\text{جمعیت کل}} = \frac{768}{20} = 38.4$$

۱۲۸- پاسخ: گزینه ۱

(الف) مزد، سود و اجاره عناوین وجوه پرداختی به عوامل تولید است که در مسیر شماره (۲) نشان داده شده است.

(ب) منابع طبیعی یا زمین، نیروی انسانی یا عامل کار و سرمایه عناوین عوامل تولید است و در مسیر شماره (۱) نشان داده شده است.

(ج) قیمت کالاها و خدمات در مسیر شماره (۴) نشان داده شده است.

(د) خانوارها مالکان عوامل تولید هستند.

(ه) بنگاه‌های اقتصادی اشخاص حقوقی می‌باشند.

۱۲۹- پاسخ: گزینه ۱

قیمت هر واحد محصول $\times$ تعداد محصول = درآمد بنگاه

$$90 \times 450,000 = 40,500,000 \text{ ریال}$$

$$\text{ریال} = 6,000,000 = (\text{ماه}) \times 12 \times 500,000 = \text{اجاره سالانه}$$

$$25,200,000 = (\text{نفر}) \times 6 \times (\text{ماه}) \times 12 \times 350,000 = \text{حقوق سالانه ۶ کارگر و کارمند}$$

$$\text{هزینه استهلاک} = \frac{20}{100} \times \text{حقوق سالانه} = \frac{20}{100} \times 25,200,000 = 5,040,000$$

استهلاک سالانه + مواد اولیه سالانه + حقوق سالانه + اجاره سالانه = جمع هزینه‌ها

$$6,000,000 + 25,200,000 + 8,900,000 + 5,040,000 = 45,140,000 = \text{هزینه کل}$$

هزینه - درآمد = سود (یا زیان)

$$\text{ریال} = 40,500,000 - 45,140,000 = -4,640,000 = \text{زیان}$$

چون پاسخ عدد منفی درآمده، یعنی هزینه‌ها از درآمد بیشتر بوده، بنابراین بنگاه اقتصادی زیان کرده است.

۱۳۰- پاسخ: گزینه ۴

سال	سال اول	سال دوم	سال سوم
قیمت‌های جاری	۱۵۰۰	۱۷۰۰	۱۸۷۵
قیمت‌های ثابت	۱۵۰۰	۱۶۵۰	۱۷۱۰

(الف)

$$\text{تورم سال دوم} = 1700 - 1650 = 50$$

$$\text{تورم سال سوم} = 1875 - 1710 = 165$$

(ب)

$$\text{رشد سال دوم} = 1650 - 1500 = 150$$

$$\text{تورم سال سوم} = 1710 - 1500 = 210$$

(ج) افزایش قیمت‌ها همان تورم است.

۱۳۱- پاسخ: گزینه ۴

معاف از مالیت ۱)

$$۲) ۲۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۵,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۱۰}{۱۰۰} = ۱,۰۰۰,۰۰۰$$

$$۳) ۳۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۲۵,۰۰۰,۰۰۰ = ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۱۵}{۱۰۰} = ۱,۵۰۰,۰۰۰$$

$$۴) ۶۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۳۵,۰۰۰,۰۰۰ = ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۱۸}{۱۰۰} = ۵,۴۰۰,۰۰۰$$

$$۵) ۸۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۶۵,۰۰۰,۰۰۰ = ۲۰,۰۰۰,۰۰۰ \times \frac{۲۴}{۱۰۰} = ۴,۸۰۰,۰۰۰$$

(الف)

ریال $۱۲,۷۰۰,۰۰۰ = ۱,۰۰۰,۰۰۰ + ۱,۵۰۰,۰۰۰ + ۵,۴۰۰,۰۰۰ + ۴,۸۰۰,۰۰۰$ = مالیات ماهانه

(ب)

مالیات ماهانه - کل درآمد ماهانه = مانده خالص ماهانه

ریال $۷۲,۳۰۰,۰۰۰ = ۸۵,۰۰۰,۰۰۰ - ۱۲,۷۰۰,۰۰۰$ = مانده خالص ماهانه

(ج) نام نرخ مورد استفاده تصاعدی طبقه ای است.

(د) $\frac{۲}{۳}$ از مانده خالص را صرف سایر هزینه‌های خود می‌کند که برابر است با:

$$۷۲,۳۰۰,۰۰۰ \times \frac{۲}{۳} = ۴۸,۲۰۰,۰۰۰$$

۱۳۲- پاسخ: گزینه ۱

همه گزینه‌ها در ارتباط با جدول می‌باشند، اما گزینه ۱ وضعیت دو گروه از کشورهای استثنا را که شاخص‌های رشد و توسعه آن‌ها با یکدیگر هماهنگ نیست، مورد بررسی قرار داده است.

توضیح: این پاسخ نظر طراح سؤال بوده و ما معتقد هستیم هر ۴ گزینه در ارتباط با جدول صحیح می‌باشند.

۱۳۳- پاسخ: گزینه ۲

$$۴ = \% ۱۹ - ۲۳ = ۱۹ - \% ۱۹ = \text{دهک دهم} = \text{دهک اول}$$

$$۱۴ / ۵ = \% ۹ / ۵ = ۵ + ۹ / ۵ = \text{دهک دوم} = \text{دهک نهم}$$

$$۶ = \% ۸ / ۵ = ۱۴ / ۵ - ۸ / ۵ = \text{دهک نهم} = \text{دهک سوم}$$

$$۱۱ / ۵ = \% ۷ / ۵ = ۴ + ۷ / ۵ = \text{دهک اول} = \text{دهک هفتم}$$

۱۳۴- پاسخ: گزینه ۳

(الف)

سپرده‌های غیردیداری + سپرده‌های دیداری + مسکوکات + اسکناس‌ها = نقدینگی

$$= ۴۵۰ + ۱۵۰ + ۲۵۰ = ۸۵۰ \text{ واحد}$$

(ب)

سپرده‌های دیداری + مسکوکات + اسکناس‌ها = حجم پول

$$= ۴۵۰ + ۱۵۰ + ۷۰ = ۶۷۰$$

نکته: سپرده‌های دیداری همان حساب‌های جاری محسوب می‌شوند.

(سپرده‌های مدت‌دار + سپرده‌های دیداری) - مجموع سپرده‌های دیداری و غیر دیداری = سپرده پس‌انداز

$$\Rightarrow ۱۱۵ = ۲۵۰ - (۷۰ + ۶۵)$$

۱۳۵- پاسخ: گزینه ۴

(الف) نتیجه کاهش قدرت خرید پول، تورم است.

(ب) پول در مقابل سطح قیمت‌ها ارزش یا قدرت خرید خود را حفظ نکرده است.

(ج) حجم زیاد پول نسبت به تولید جامعه یکی از دلایل مهم کاهش قدرت خرید پول یا کاهش ارزش پول می‌باشد.

(د) رابطه پول با سطح عمومی قیمت‌ها یک رابطه غیرمستقیم است.

(ه) هرگاه یک واحد پول نتواند ارزش خود را در طول زمان حفظ کند، می‌گوییم قدرت خرید پول دستخوش تغییر شده است.

(و) قدرت خرید پول جامعه وابسته به سطح عمومی قیمت‌هاست.

ادبیات اختصاصی

۱۳۶- پاسخ: گزینه ۴

ملکشاه سلجوقی در اواخر کار از خواجه نظام‌الملک خواسته بود تا حاصل مطالعات و تجربیات خود را در کتابی راجع به آیین مملکت‌داری تدوین کند. خواجه بنا بر این فرمان، کتابی در رسوم پادشاهان پیشین و آیین پادشاهی ترتیب داد و زمانی که آن را بر پادشاه عرضه داشت، ۳۹ باب بود که چون آن را مختصر یافتند، مقداری بر آن افزود تا به ۵۰ باب رسید. این کتاب سیرالملوک یا سیاست‌نامه بود که علاوه بر کلیاتی مربوط به راه و رسم پادشاهی، پر است از حکایت‌ها و داستان‌های تاریخی و نیمه تاریخی مربوط به پادشاهان پیشین که هر کدام به مناسبت موضوع سخن، در جای خود آمده است. سیاست‌نامه از متن‌های مهم تاریخی و ادبی قرن پنجم هجری است که به نثری ساده اما محکم و ادبی نوشته شده است.

۱۳۷- پاسخ: گزینه ۱

بیشترین شهرت انوری به قصاید اوست که عموماً در سه مضمون، یعنی ستایش شاهان و بزرگان، وصف طبیعت و هجو دشمنان و مخالفان است. مدایح انوری مملو از اغراق و نمونه‌های بارز مبالغات دور از منطق و در عین حال حاوی مضامین غرورانگیز ستایشی است.

۱۳۸- پاسخ: گزینه ۳

محمدبن عبدالملک معزی، شاعری مقلد و فاقد ابتکار است. قصایدش عموماً بر شیوه منوچهری است، اما تأثیر فرخی و عنصری هم در شعر وی دیده می‌شود. کار اصلی او قصیده‌سرایی و مضمون عمده شعرش مدیح و توصیف است.

۱۳۹- پاسخ: گزینه ۴

تاریخ بیهق اثر ابوالحسن علی بن بیهقی (ابن فندق) است. این کتاب اثری در زمینه جغرافیای تاریخی با بررسی تاریخ و جغرافیای ناحیه بیهق (منطقه سبزوار کنونی) و سرگذشت دانشمندان و رجال علم و ادب آنجاست و در آن اطلاعات تاریخی و جغرافیایی بسیاری می‌توان یافت. بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) المعجم: این کتاب دو بخش دارد: ۱- در فن عروض ۲- در علم قافیه و نقد شعر

۲) راحة الصدور: مضمون کتاب تاریخ خاندان سلجوقی از ابتدای کار تا روزگار مؤلف است و در آن درباره سلاجقه عراق و آذربایجان با تفصیل بیشتری سخن رفته است. در پایان هم فصولی در آداب شطرنج و مسابقات تیراندازی و شکار و هنر خطاطی آمده است.

۳) ترجمان البلاغه: محمد بن عمر رادویانی

۱۴۰- پاسخ: گزینه ۱

از دیدگاه کلاسیک‌ها، هنر اصلی شاعر و نویسنده این است که اصول و قواعدی که پیشینیان در آثار خود آورده‌اند، به‌طور کامل رعایت کند تا اثر او بتواند صفت زیبا، به‌خود بگیرد. از نظر آنان، اصول و قواعد عمده مکتب کلاسی سیسم عبارت بود از: تقلید از طبیعت، اصل عقل، نزاکت ادبی، آموزندگی و خوشایندی.

۱۴۱- پاسخ: گزینه ۲

بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) جلالیه: مجموعه غزل

۲) موش و گربه: قصیده

۴) سبع‌المثانی: منثور / افسانه: منظومه ای بلند و موزون که در آن مشکل قافیه پس از هر چهار مصراع با یک مصراع آزاد حل شده است. (تغییر شکل در قالب چهارپاره)

۱۴۲- پاسخ: گزینه ۱

سرمشق حافظ در غزل‌سرایی بیشتر سعدی شیرازی، کمال اصفهانی، سلمان ساوجی خواجهی کرمانی است. (جامی شاعر پس از حافظ است).

۱۴۳- پاسخ: گزینه ۳

بررسی سایر موارد:

الف) جمهوری‌نامه منظومه‌ای از میرزاده عشقی است.

ب) کتاب‌های «سبک‌شناسی» (تاریخ تطور نثر فارسی) و (تاریخ تطور نظم فارسی) از آثار محمدتقی بهارند.

۱۴۴- پاسخ: گزینه ۴

احمد زکی ابوشادی با انتشار مجله (آپولو) در سپتامبر ۱۹۳۲ شعر رمانتیک عرب را قوام بخشید و شاعران این سبک را در مجمع آپولو گرد هم آورد. همچنین خانم نازک‌الملائکه، شاعر عراقی نخستین کسی بود که با شکستن محور عروضی در شعر عرب، شعر نو را تجربه کرد.

۱۴۵- پاسخ: گزینه ۱

بررسی سایر موارد:

ج) پدران و پسران اثر تورگنیف است.

د) هومر شاعر برجسته یونان باستان است.

۱۴۶- پاسخ: گزینه ۲

بررسی سایر آرایه‌ها در ابیات:

مجاز (بیت «ج»): حرف: مجاز از سخن

اسلوب معادله (بیت «ه»): دریا / گوهر شهوار / تنگ نشدن خُلق = دیوانه / سنگ کودکان / پروا نداشتن

لف و نشر (بیت «ب»): حدیث من (لف ۱)، حسن تو (لف ۲) / سخندانی (نشر ۱)، زیبایی (نشر ۲)

تشبیه (بیت «الف»): سنگین دل (دل به سنگ) و سیمین بدن (بدن به سیم)

حسن آمیزی (بیت «د»): حلاوت سخن تلخ

۱۴۷- پاسخ: گزینه ۳

بررسی آرایه‌ها در ابیات:

مجاز (بیت «د»): مجلس

لف و نشر (بیت «ب»): چهره (لف ۱)، رو (لف ۲) / زر (نشر ۱)، سیم (نشر ۲)

جناس (بیت «ج»): آب (مایع حیات) و آب (آبرو)

ایهام (بیت «ه»): هزار: ۱- عدد هزار ۲- بلبل

پارادوکس (بیت «الف»): حاصل پنداشتن بی حاصلی

۱۴۸- پاسخ: گزینه ۴

تلمیح ندارد.

اغراق: اینکه کمر شاعر در اثر گدازندگی عشق به اندازه انگشتر لاغر شده باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) اسلوب معادله: داغ عشق / صفحه سیاه عاشق / ظاهر بودن = مهر / در زیر دامن صبح / نهان نماندن

تضاد: نهان ≠ ظاهر

(۲) ایهام تناسب: چنگ: ۱- سر پنجه (معنی درست) ۲- نوعی ساز (معنی نادرست) / تناسب با پرده و موسیقار

تشبیه: مخاطب به تار موسیقار

(۳) استعاره: صنم

تشبیه: صنم (یار) به شمع و لعبت

۱۴۹- پاسخ: گزینه ۲

ایهام تناسب: سودا: ۱- تجارت (معنی درست) ۲- خیال (معنی نادرست) / با عشق تناسب دارد.

ایهام: سر از پا ندانستن: ۱- اشتیاق داشتن بی حد ۲- ناآگاه بودن

جناس: سر (اندام فوقانی) و سر (سرور، والاتر) / در، هر، سر

تشبیه: بازار عشق

۱۵۰- پاسخ: گزینه ۴

استعاره: میکده: استعاره از دنیا

جناس: جام، جم

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) پارادوکس: شاد بودن در اثر غم دیدن / ایهام ندارد

(۲) لِف و نشر: طاق ابروان (لف ۱)، تار گیسوان (لف ۲) / کمان (نشر ۱)، کمند (نشر ۲) / استعاره مکنیه ندارد

(۳) تشخیص ندارد / تلمیح: اشاره به داستان شیرین و فرهاد

۱۵۱- پاسخ: گزینه ۱

واژگان قافیه: «نوحه‌گر» و «کارگر» / حروف الحاقی: گر / نوحه و کار نمی‌توانند قافیه شوند

(۲) ردیف: شد / واژگان قافیه: «نومید» و «جاوید» / حروف اصلی: ید / حروف الحاقی: -- / قاعده: (۲)

(۳) واژگان قافیه: «معتبر» و «بیشتر» / حروف اصلی: «ر» / حروف الحاقی: -- / قاعده: (۲) / تبصره: (۴)

(۴) واژگان قافیه: «نگنجد» و «نسنجد» / حروف اصلی: «نَج و نَج» / حروف الحاقی: _د / قاعده: (۲) / تبصره: (۳)

۱۵۲- پاسخ: گزینه ۱

(الف) ردیف: [ا] ست / واژگان قافیه: «او» و «خو» / حرف اصلی: مصوت بلند «و» / قاعده: (۱)

(ب) ردیف: [ا] ست / واژگان قافیه «را» و «خدا» / حرف اصلی: مصوت بلند «ا» / قاعده: (۱)

بررسی سایر گزینه‌ها:

(ج) واژگان قافیه: «دیوارها» و «اسرارها» / حروف اصلی: «ار» / حروف الحاقی: ها / قاعده: (۲)

(د) واژگان قافیه: «برو» و «گرو» / حروف اصلی: «و» / قاعده: (۲)

۱۵۳- پاسخ: گزینه ۱ و ۳

تقطیع ابیات:

(الف)

یَ	دِ	پِ	ضَا	ی	کَ	لِی	مَسْ	ت	تُ	رَا	کَز	أ	ثَ	رَش
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-
بَر	تَ	نِ	حَصَّ	مِ	تُ	هَر	مُو	ی	یِ	کِی	أَز	دَر		هَاسْت
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-	-
↑		فعلاتین			فعلاتین			فعلاتین				ابدال	فعلن	↑

بلند محسوب شدن هجای پایان مصراع

به کار بردن فاعلاتین به جای فعلاتین

(ب)

بلند محسوب شدن هجای پایان مصراع

مَ	رَا	تُ	جَا	نِ	عَ	زِی	زِی	یُ	جَا	نِ	تُسْ	ت	عَ	زِی
U	-	U	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-
هَ	زَا	ر	جَا	نِ	عَ	زِی	زَم	فَ	دَا	یِ	جَا	نِ	تُ	بَاد
U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-
		مفاعلتین			فعلاتین			مفاعلتین				فعلن		↑

بلند محسوب شدن هجای پایان مصراع

بلند محسوب شدن هجای پایان مصراع

تَ	بِ	هَر	رُو	زِ	وُ	سَر	مَ	یِ	زِ	مِ	تَا	نَ	غِ	ذَاسْت
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-
هَر	چ	آ	وَر	د	بِ	رُو	یَم	تَ	بُ	سَر	مَ	آ		وَرْد
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-	-
↑		فعلاتین			فعلاتین			فعلاتین				ابدال	فعلن	↑

بلند محسوب شدن هجای پایان مصراع

به کار بردن فاعلاتین به جای فعلاتین

(د)

سَ	رِ	مَنْ	رَفَّ	تُ	تَ	رَفَّ	تَم	زِ	سَ	رِ	پِی	مَ	نَت	
U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-	
لِ	کَ	هَلْ	حَمَّ	د	کِ	مَ	بَر	سَ	رِ	پِی	مَ	رَفَّ	تِیْم	
-	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	-	-	
↑		فعلاتین			فعلاتین			فعلاتین				ابدال	فعلن	↑

بلند محسوب شدن هجای پایان مصراع

به کار بردن فاعلاتین به جای فعلاتین

۱۵۴- پاسخ: گزینه ۱

وزن بیت سؤال: مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن (مستفعلن مفاعل مستفعلن فعلن) / گروه: ۵

وزن گزینه (۱): مفعول فاعلاتین // مفعول فاعلاتین (مستفعلن فعولن // مستفعلن فعولن) / گروه: ۵

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) مفعول مفاعیل مفاعیل فعلن (مستفعلن مستفعلن مستفعلن فع) / گروه: ۴

(۳) مفعول مفاعیلن // مفعول مفاعیلن (مستفعلن مفعولن // مستفعلن مفعولن) / گروه: ۴

(۴) مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن / تک وزن

۱۵۵- پاسخ: گزینه ۴

در هیچ یک از ابیات اختیار وزنی «ابدال» وجود ندارد.

تقطیع ابیات:

(۱)

چَنَد	سَد	بِ	نا	ز	پَر	وَ	رَم	مِه	رِ	بُ	تا	نِ	سَنَد	گ	دل
-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-
یا	د	پِ	دَر	نِ	مِ	کُ	نَد	دِ	پِ	سَد	را	نِ	نا	خَ	لَف
-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-
	مفتعلن		مفتعلن		مفاعِلن		مفاعِلن		مفتعلن		مفتعلن		مفاعِلن		

(۲)

کِی	سِ	هَ	نو	ز	فِر	پِ	هَس	تَز	تُ	أ	زَا	قَا	وِی	دِ	کَم
-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-
چَا	رِ	چِ	خَا	قَا	نِی	یِ	گَر	کِی	سِ	رِ	سَد	بِ	لا	غِ	رِی
-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-
	مفتعلن		مفاعِلن		مفاعِلن		مفاعِلن		مفتعلن		مفتعلن		مفاعِلن		

تغییر کمیت مصوت بلند به کوتاه

(۳)

چُن	زِ	نَ	سِی	م	مِ	شَ	وَد	زَل	فِ	بِ	نَف	شِ	پِر	شَا	کَن
-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-
وَه	کِ	دِ	کَم	چِ	یا	دَ	زَا	عَها	دِ	شِ	کَن	نِ	مِی	کَا	نَد
-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-
	مفتعلن		مفاعِلن		مفاعِلن		مفاعِلن		مفتعلن		مفتعلن		مفاعِلن		

(۴)

حَا	فِ	ظَا	گَر	قَا	دَم	زَ	نِی	دَر	رَ	هَ	خَا	نِ	دَا	بِ	صِدِیق
-	U	U	-	U	-	U	-	-	U	U	-	U	-	U	-
بَد	رَ	قِ	یِ	رَ	هَت	شَ	وَد	هَم	مَ	تِ	شَحَا	نِ	یِ	نَا	جَنَف
-	U	U	U	U	-	U	-	-	U	U	-	U	U	U	-
	مفتعلن		مفاعِلن		مفاعِلن		مفاعِلن		مفتعلن		مفاعِلن		مفاعِلن		

تغییر کمیت مصوت کوتاه به بلند

تغییر مصوت کوتاه به بلند

۱۵۶- پاسخ: گزینه ۲

مضارع مثنیٰ اُخرب مکفوف محذوف: مفعولُ فاعلاتُ مفاعیلُ فاعِلن (مستفعلن مفاعِلُ مستفعلن فَعَل)

تقطیع گزینه ۲:

ما	را	سَد	رِی	سَت	با	تُ	کِ	گَر	خَل	قِ	رو	زِ	گَار
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-
دُش	مَن	شَ	وَنَد	دُ	سَر	پِ	رَ	وَد	هَم	بِ	رَا	سَد	رِیَم
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-
	مفعولُ		فاعلاتُ		مفاعیلُ		فاعِلن						

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) فَعَلَاتِن مفاعِلن فَعَلن: خفیف مسدس مخبون محذوف
 (۳) مفاعِلن فَعَلَاتِن مفاعِلن فَعَلن: مجتث مثنی مخبون محذوف
 (۴) مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن: هزج مثنی سالم

۱۵۷- پاسخ: گزینه ۴

خفیف مسدس مخبون محذوف: فَعَلَاتِن مفاعِلن فَعَلن
 تقطیع گزینه (۴):

شد	~~دَکَن~~	مَر	سِ	کَا	لِ	لَا	چُن	کِ	هَر
-	-	-	U	-	U	-	-	U	-
باز	یَد	شَو	بِ	~~حَوْن~~	بِ	رُخ	فَا	جَا	~~لَیْن~~
-	-	-	U	-	U	-	-	U	-
	↑ ابدال فعلن		مفاعِلن				فَعَلَاتِن		↑

به کار بردن فاعلاتن به جای فعلاتن

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۱) مفاعیلن مفاعیلن فعولن: هزج مسدس محذوف
 (۲) مفاعِلن فَعَلَاتِن مفاعِلن فَعَلن: مجتث مثنی مخبون محذوف
 (۳) فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعِلن: رمل مثنی محذوف

۱۵۸- پاسخ: گزینه ۱

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) تعبیر هنر برای هنر را نخستین بار «ویکتور هوگو» اعلام کرد و بعدها «تئوفیل گوتیه» به توجیه و رواج آن پرداخت.
 (۳) در مکتب تصویرگرایی به جای توجه به احوال کلی و انتزاعی به امور محسوس و جزئی توجه می‌شود.
 (۴) مبنای نقد زیبایی‌شناسی بر این است که در شناخت و ارزیابی آثار ادبی، منتقد بیشتر به خود این آثار توجه می‌کند تا به محیطی که موجب پیدایش آن‌ها شده است. از این‌رو، این شیوه نقد، هم با طریقه کسانی که در تفسیر آثار هنر به تحلیل روانی یا بررسی سرشت و خصلت نویسندگان اهتمام دارند و هم با شیوه آنان که در نقد می‌کوشند تا تأثیر احوال و مقتضیات اجتماعی را در تکوین اثر بجویند، متفاوت است و خود شیوه‌ای است مستقل، بر مبنای شناخت جوهر واقعی هنر و کشف زیبایی آن.

۱۵۹- پاسخ: گزینه ۱

بررسی سایر گزینه‌ها:

- (۲) حاکمیت روح حماسه بر ادبیات: ویژگی فکری سبک خراسانی
 (۳) اشتراک و اقتباس مضامین شعری: ویژگی ادبی سبک عراقی
 (۴) رواج حکمت عامیانه و توجه به خرافات: ویژگی فکری سبک هندی

۱۶۰- پاسخ: گزینه ۳

مفهوم گزینه (۳): اشتیاق و از خود بی خودی عاشقانه

مفهوم مشترک سایر گزینه‌ها: ضرورت ترک خود و تعلقات مادی برای رسیدن به معشوق

۱۶۱- پاسخ: گزینه ۳

مفهوم حکایت زاغ و مار: ضرورت بهره‌گیری از رفتار عاقلانه در از بین بردن دشمن

۱۶۲- پاسخ: گزینه ۲

- بازگردانی بیت سؤال: هیچ‌گاه دنبال آن نباش که انسان بی‌هنری را ببینی که سکوت اختیار کند: (نشان نادانی، پرحرفی است). همان‌طور که مهر کردن در شیشه‌ای که از شراب خالی باشد، نادرست است.
 مفهوم: خاموشی، نشان دانایی است.

۱۶۳- پاسخ: گزینه ۴

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۴): ضرورت بهره‌گیری از مرشد و راهنما در سیر و سلوک
 مفهوم سایر گزینه‌ها:

(۱) تغییر شرایط از مساعد به نامساعد

(۲) اغراق در زیبایی و جان‌بخشی وجود معشوق

(۳) شرمساری اهل ظاهر در پیشگاه خداوند/ نکوهش پرداختن به ظاهر

۱۶۴- پاسخ: گزینه ۴

مفهوم مشترک عبارت سؤال و گزینه (۴): توام بودن خوبی‌ها و بدی‌ها
مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۱) ترجیح معشوق بر همه چیز
- (۲) لذت فنا شدن برای خدا
- (۳) خداوند همواره یاور انسان‌هاست.

۱۶۵- پاسخ: گزینه ۱

مفهوم مشترک بیت سؤال و گزینه (۱): بی‌تعلقی گل و وابستگی سرو
مفهوم سایر گزینه‌ها:

- (۲) انتظار مرگ
- (۳) گدازندگی غم هجران
- (۴) دشواری‌های راه عشق

عربی اختصاصی

۱۶۶- پاسخ: گزینه ۱

کلمات کلیدی: رَبَوَا / الفضائل / شَعَبٌ
بررسی سایر گزینه‌ها:

- رَبَوَا: تربیت کنید؛ فعل امر است. [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]
الفضائل: فضیلت‌ها؛ جمع است. [رد گزینه‌های (۳) و (۴)]
شَعَبٌ: ملتی [رد گزینه‌های (۳) و (۴)]

۱۶۷- پاسخ: گزینه ۲

کلمات کلیدی: كَفَافٌ أَدْبًا / ماتكرهه
بررسی کلیدها در گزینه‌ها:

- كفّافٌ أَدْبًا: برای تو همین بس است تا مؤدب باشی. [رد گزینه‌های (۱) و (۴)]
ماتكرهه: هر چه نمی‌پسندی؛ فعل مضارع است. [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]

۱۶۸- پاسخ: گزینه ۱

کلمات کلیدی: العقباب / أرفع النقاط / يجد / أسقل نقطة
بررسی کلیدها در گزینه‌ها:

- العقباب: عقباب؛ معرفه است. [رد گزینه‌های (۳) و (۴)]
أرفع النقاط: بلندترین نقاط؛ نقطه‌ها اسم تفضیل است. [رد گزینه‌های (۲) و (۳)]
يَجِدُ: می‌یابد؛ فعل مضارع ساده است که به صورت مضارع اخباری ترجمه می‌شود. [رد گزینه‌های (۳) و (۴)]

۱۶۹- پاسخ: گزینه ۲

ترجمه صحیح: «الحسنات» جمع است و نیز «بیق» به معنای «باقی می‌ماند» است، اگر کارهای نیکو انجام دهی، همیشه نامت باقی می‌ماند.

۱۷۰- پاسخ: گزینه ۳

هر چه در این دنیا است: كل شيء في هذه الدنيا؛ جمله شرطی نیست که از «مهما» یا «أينما» استفاده شود. همچنین معادل «است» در عربی ترکیب جمله اسمیه است که خبر آن مفرد باشد. [رد سایر گزینه‌ها]
آن‌ها را می‌آزماید: يمتحنهم؛ فعل مضارع معلوم است و نیز فاعل آن «قائد» است پس باید به صورتی مذکر بیاید و نیز ضمیر «آن‌ها» به «جنود» بر می‌گردد، باید جمع مذکر بیاید. [رد سایر گزینه‌ها]

۱۷۱- پاسخ: گزینه ۴

- مؤمن: المؤمن؛ مفرد است. [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]
فرو خوردن خشم: كظم الغيظ [رد گزینه‌های (۱) و (۲)]
خشم خود: غيظهم؛ ضمیر همراه آن باید ترجمه شود. [رد گزینه‌های (۱) و (۳)]

۱۷۲- پاسخ: گزینه ۳	كَانَتْ	آيَةُ	هَذَا	النَّبِيِّ	أَنْ لَا يُكَلِّمَ	النَّاسِ	مُدَّةً	ثَلَاثَةَ	أَيَّامٍ
فعل ناقصه	اسم	مضاف الیه و محلاً	صفة و مجرور	مفعول به و	مفعول به و	مفعول به و	مفعول فيه و	مضاف الیه و	مضاف الیه و مجرور
كانت	اسم	مجرور	بالتبعیه	مفعول به و منصوب	مفعول به و منصوب	مفعول به و منصوب	منصوب	مجرور	(تمییز)

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) النَّبِيُّ ← النَّبِيُّ (صفة و مجرور به تبعیت از اعراب «هذا»)

(۲) النَّاسُ ← النَّاسُ (مفعول به و منصوب)

(۴) يُكَلِّمُ (فعل مضارع منصوب است).

۱۷۳- پاسخ: گزینه ۲

الإنسان ← الإنسان (مفعول به و منصوب) / مسؤولیة (مفعول به و منصوب است).

ترجمه: و به انسان اختیار داد و بر او مسئولیت انتخابش را تحمیل کرد.

۱۷۴- پاسخ: گزینه ۲

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) الآيات: مفعول به و منصوب بالفتحة الظاهرة ← مفعول به و منصوب بالكسرة

(۳) نَفَصَلْ: صحيح و مضاعف ← صحيح و سالم

(۴) يعقلون: مبني ← معرب

۱۷۵- پاسخ: گزینه ۲

دلایل رد سایر گزینه‌ها:

(۱) التقدُّم: مبتدا و مرفوع ← اسم «أَنَّ» و منصوب

(۳) ينزل: مزيد ثلاثي (من باب إفعال) ← مجرد ثلاثي

(۴) السَّمَاءُ: مقصور ← ممدود

۱۷۶- پاسخ: گزینه ۱

در این گزینه فعل و فاعل بافاصله آمده‌اند؛ پس مونث بودن فعل در اینجا جایز است.

ترجمه: امروز این مسافران از سفر طولانی‌شان باز خواهند گشت.

(۲) در این گزینه فاعل ضمیر مستتر است؛ پس مؤنث آمدن فعل واجب است.

ترجمه: باغ در فصل پاییز لباس زرد زیبایی می‌پوشد.

(۳) در این گزینه فاعل فعل «فاحت» ضمیر مستتر است؛ پس مونث آمدن فعل واجب است.

ترجمه: بهار رسید و بوی خوش گل‌ها در فضا پخش شد.

(۴) در این گزینه نیز فاعل «لم تستطع» و «تذهب» ضمیر مستتر است، پس مونث آمدن آن واجب است.

ترجمه: خواهرم نتوانست به خاطر سردرد شدید به مدرسه برود.

۱۷۷- پاسخ: گزینه ۲

در این گزینه «الرُّجِيل» اسم مصغری است که برای تحقیر شخص آمده است.

ترجمه: این مردک زمین را با ستمش پر کرده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) جَسِيمٌ ← جسم کوچک

ترجمه: هیچ جسم کوچکی مانند زبان راستگو به مردم سود نمی‌رساند.

(۳) بِنِيَّةٌ ← دختر کوچک / قُمَيْرٌ ← ماه کوچک

ترجمه: چهره دخترک گویا ماه کوچکی است در تاریکی شب.

(۴) طَقِيلَةٌ: کودک کوچک

ترجمه: کودک کوچک من به‌طور شیرینی شروع به صحبت کردن کرد.

۱۷۸- پاسخ: گزینه ۳

«ما» در این عبارت با توجه به ترجمه «ما»ی موصول است.

ترجمه: معلم به من گفت آنچه از تو می‌خواهم، مطالعه درس‌هایت به خوبی است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

(۱) تنها گروه کافران و ستمگران آیات خدا را انکار می‌کنند. (انکار نمی‌کنند مگر ...)

(۲) چه فایده‌ای است که نصیحت‌های بسیاری که ما را سوی حق هدایت نمی‌کند.

(۴) به‌خاطر آنچه از دردها و سختی‌ها تحمل کردم، بیمار شدم.

۱۷۹- پاسخ: گزینه ۴

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) إِنَّ تَتَوَاضَعُونَ ← إِنَّ تَتَوَاضَعُوا (فعل شرط است و باید مجزوم شود).

ترجمه: ای صاحب دانش و قدرت؛ اگر فروتنی کنی خدا شما را بالاتر می‌برد!

(۲) تَنْجَعُونَ ← تَنْجَعُوا (جواب شرط است و باید مجزوم شود).

ترجمه: اگر امروز در زندگی‌تان به خوبی تلاش کنید، در آینده موفق می‌شوید.

(۳) لَا تَجْتَهِدُوا ← لَا تَجْتَهِدَانِ (فعل مضارع منفی است. دقت کنید که «لَمْ: چرا» را با «لَمْ: حرف جزم فعل مضارع است.» اشتباه نگیرید، در اینجا با توجه به ترجمه «لَمْ» است).

اینجا با توجه به ترجمه «لَمْ» است).

ترجمه: معلم به دو دانش‌آموز گفت: چرا در درس‌هایتان بیشتر از این تلاش نمی‌کنید.

۱۸۰- پاسخ: گزینه ۴

در این گزینه «مِنْ ثقافة» خبر است؛ ترجمه عبارت: اکرام مهمان‌ها نزد مسلمانان از فرهنگ پربار آن‌هاست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) سِرَاجٌ: خبر مفرد

ترجمه: شهدا چراغی برای امت در هدایت مردم هستند.

(۲) سَفِينَةٌ: خبر مفرد

ترجمه: همانا قرآن و اهل بیت کشتی نوح در نجات هستند.

(۳) كُنْتُ مَرِيضَةً: خبر «لَأَنَّ» از نوع جمله و «مَرِيضَةً» خبر «كنت» از نوع مفرد است.

ترجمه: مادرم غذای خاصی را آماده کرد. زیرا من مریض بودم.

۱۸۱- پاسخ: گزینه ۱

منظور از سبب وقوع فعل پیدا کردن مفعول‌له است که در این گزینه «رغبة» مصدری است که علتی را بیان می‌کند؛ پس مفعول‌له محسوب می‌شود.

ترجمه: بنده خدایش را به خاطر تمایل بندگی می‌کند نه به خاطر ریا.

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۲) كَثِيرًا ← جانشین مفعول مطلق

ترجمه: باید بسیار در درس‌هایمان تلاش کنیم.

(۳) جَيِّدًا ← جانشین مفعول مطلق

ترجمه: در مدرسه‌مان زبان عربی را به خوبی یاد می‌گیریم.

(۴) صَبَاحًا ← مفعول‌فیه / باکراً: صفت

ترجمه: مردم در روستای ما صبح زود بیدار می‌شوند.

۱۸۲- پاسخ: گزینه ۱

بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) الدَّعَاءُ ← مستثنی مفرغ و منصوب به اعراب مفعول‌به.

ترجمه: ای پروردگار ما، بیمارز کسی را که (چیزی) ندارد جز دعا و توسل.

(۲) التَّوَاضِعُ ← مستثنی مفرغ به اعراب فاعل و مرفوع

ترجمه: فقط تواضع ارزش انسان را میان مردم بالا می‌برد!

(۳) مَنْ ← مستثنی مفرغ به اعراب فاعل و مرفوع محلاً

ترجمه: فقط کسی که ضعیف‌الاراده است در برابر سختی‌ها تسلیم می‌شود.

(۴) مَوَاجِهَةٌ ← مستثنی مفرغ به اعراب فاعل و مرفوع

ترجمه: فقط روبرویی با مشکلات متعدد اراده انسان را قوی می‌کند!

۱۸۳- پاسخ: گزینه ۳

در این گزینه «ما» حرف تعجب و «أَنْفَعُ» فعل تعجب است و در اسلوب تعجب، متعجب‌منه منصوب است، پس «اليومان» باید به صورت

«اليومين» به صورت منصوب با اعراب فرعی «ياء» بیاید.

ترجمه: چقدر دو روز برای انسان سودمند است آنگاه که مساوی نباشند.

۱۸۴- پاسخ: گزینه ۳

ترجمه و بررسی گزینه‌ها:

- ۱) شاخه بریده شده از این درخت گویا پرنده‌هایی هستند که پرواز می‌کنند و می‌خوانند در باغ! (یک تشبیه وجود دارد).
- ۲) تاریخ معلم امانت‌داری است که حکایت‌های تلخ و شیرینی درباره انسان نقل می‌کند. (یک تشبیه وجود دارد).
- ۳) خوشا به حال مؤمن و کسانی که آن‌ها را تربیت کرد، گویا او بهار است و آن‌ها نور گل‌ها. (دو تشبیه وجود دارد).
- ۴) در پاییز طوفان‌های شدیدی است که برگ‌های درختان را مانند پروانه‌ها حرکت می‌دهد. (یک تشبیه وجود دارد).

۱۸۵- پاسخ: گزینه ۴

بررسی و ترجمه گزینه‌ها:

- ۱) به من گفت: همانا دورترین مسیر و طولانی‌ترینش را داری! (تقدیم «لک» به عنوان خبر «إن» از اسلوب‌های حصر است).
- ۲) تنها شما را دوست دارم زیرا شما مظلومان را یاری می‌کنید! (تقدیم مفعول به «ایاکم» از اسلوب‌های حصر است).
- ۳) راستگو فقط خودش و دوستانش را از دروغ نجات می‌دهد! («إِنَّمَا» از اسلوب‌های حصر است).
- ۴) همانا برترین ثروت بی‌نیازی جستن از آنچه در دست دیگران است!

تاریخ

۱۸۶- پاسخ: گزینه ۳

به دلیل سابقه طولانی زندگی بشر و براساس ویژگی‌های هر دوره از زندگی یک ملت یا همه ملت‌ها، مورخان تقسیم‌بندی‌هایی را برای تاریخ مطرح کرده‌اند که یکی از مشهورترین آن‌ها، تقسیم دوران زندگی انسان به پنج مرحله است: ۱- دوره پیش از تاریخ ۲- دوره باستان ۳- دوره میانه (قرون وسطا) ۴- دوره جدید ۵- دوره معاصر

۱۸۷- پاسخ: گزینه ۲

تاریخ یونان باستان را می‌توان به دو دوره قبل و بعد از آریایی‌ها تقسیم کرد. تمدن کرت، مربوط به دوره قبل از آریایی‌هاست که دستاوردهای تمدنی آن به سایر جزایر یونان منتقل شده است. مردمان کرت از تمدن مصر و فنیقیه تأثیر زیادی پذیرفته بودند؛ زیرا دریانوردان مصری و فنیقی بدان جا رفت و آمد داشتند.

۱۸۸- پاسخ: گزینه ۴

مانی از دانشمندانی بود که در زمان شاپور اول ظهور کرد و سعی کرد تا با گزینش بخش‌هایی از آموزه‌های ادیان مسیحی، زردشتی، بودایی و ... آیین جدیدی به وجود آورد. شخصیت مانی توجه شاپور را به خود جلب کرد. او، مانی را در تبلیغ اندیشه‌های خود آزاد گذاشت، اما موبدان که از این کار خرسند نبودند، علیه مانی دست به کار شدند و سرانجام در زمان بهرام اول فرمان قتل او را از شاه گرفتند.

۱۸۹- پاسخ: گزینه ۴

ایرانیان در برابر رفتار توهین آمیز و فخرفروشی قومی بنی‌امیه، واکنش نشان دادند. این واکنش ابعاد اجتماعی، فرهنگی و سیاسی داشت. در بعد اجتماعی و فرهنگی، گروهی از عالمان، شاعران و نویسندگان ایرانی با استناد به آیات قرآن، هرگونه برتری‌جویی قومی را مردود و ناروا دانستند، اما شماری دیگر، با مقایسه زندگی ایرانیان باستان و زندگی اعراب در عصر جاهلیت، به تاریخ و فضائل فرهنگی و تمدنی خود تفاخر کردند. اینان به شعوبیان معروف شدند. این پرسش، با توجه به برداشت نادرستی از متن کتاب طرح شده و در واقع گزینه ۱ نیز صحیح است.

۱۹۰- پاسخ: گزینه ۱

از اواسط قرن پانزدهم میلادی، پرتغالی‌ها از طریق سواحل غربی آفریقا به سمت جنوب اقدام به دریانوردی کردند. یکی از دریانوردان پرتغال به نام آلبوکرک در هندوستان جزیره‌ای به نام گوآ را اشغال کرد و آنجا را مرکز مستعمرات پرتغال در مشرق زمین قرار داد.

۱۹۱- پاسخ: گزینه ۱

از جمله تحولات فکری و علمی اروپا در قرون جدید، استفاده از نوآوری دانش‌های جدید به ویژه باستان‌شناسی و سکه‌شناسی در شناخت گذشته تاریخ ملت‌ها بود. کتاب «تاریخ انحطاط و سقوط امپراتوری روم» اثر گیبون نمونه برجسته تاریخ نگاری به شیوه جدید بود.

۱۹۲- پاسخ: گزینه ۲

جنگ‌های سی‌ساله از سال ۱۶۱۸م. بخش وسیعی از اروپای مرکزی را در بر گرفت. امپراتوری مقدس روم به رهبری خاندان هابسبورگ، دولت اسپانیا و پاپ، رهبر کاتولیک‌ها از یک سو؛ فرانسه، انگلستان، هلند، سوئد و شاهزادگان آلمانی در سوی دیگر این جدال بودند. سرانجام با شکست خاندان هابسبورگ این جنگ‌ها پایان یافت و عهدنامه وستفالی منعقد شد.

۱۹۳- پاسخ: گزینه ۱

از جمله بلوک‌بندی نظامی در دوره جنگ سرد، می‌توان به پیمان ناتو، پیمان سی‌تو (پیمان جنوب شرقی آسیا)، پیمان بغداد و سنتو اشاره کرد که همه آن‌ها با هدف محاصره نظامی شوروی و بلوک شرق یا بلوک کمونیست شکل گرفتند.

۱۹۴- پاسخ: گزینه ۴

پس از مرگ مظفرالدین شاه، فرزندش محمد علی میرزا به حکومت رسید. وی پس از سلطنت راه مخالفت با مشروطیت را در پیش گرفت و حتی نمایندگان مجلس را به مراسم تاج‌گذاری خود دعوت نکرد. او تصمیم داشت به تدریج نظام مشروطه را از میان بردارد. سرانجام دو سال بعد از استقرار مشروطیت، محمدعلی شاه با همکاری مشاوران روسی خود برنامه از بین بردن مجلسی را که مظهر مشروطیت بود به اجرا درآورد و مجلس را به توپ بست. تعدادی از نمایندگان مجلس را تبعید کرد و برخی دیگر از جمله ملک‌المتکلمین را به قتل رساند. بدین ترتیب، بار دیگر استبداد به مدت یک سال و یک ماه جای مشروطیت را گرفت.

۱۹۵- پاسخ: گزینه ۳

تا قبل از قیام پانزده خرداد ۱۳۴۲، مبارزه با استبداد و استعمار به گروه‌های خاص مانند روحانیون، دانشجویان و بازاریان محدود می‌شد اما هنگامی که امام خمینی مباره با طاغوت زمان را یک تکلیف الهی و انسانی برای همه دانست، بیشتر اقشار جامعه به صحنه مبارزه آمدند و میان قشر روحانی و دانشگاهی پیوند تازه‌ای برقرار شد.

۱۹۶- پاسخ: گزینه ۱

بررسی و مطالعه بستر جغرافیایی رویدادها، در پژوهش‌های تاریخی اهمیت بسیاری دارد؛ زیرا هر واقعه تاریخی در بستری جغرافیایی رخ می‌دهد. مطالعه و مشاهده دقیق محل و مکان وقوع رویدادها، مورخان را برای درک بسیاری از ابعاد حیات اجتماعی زندگی گذشته انسان آماده‌تر می‌کند.

۱۹۷- پاسخ: گزینه ۴

کهن‌ترین سکه یافته شده در جهان متعلق به سناخریب پادشاه آشور (از فرمان‌روایان میان دورود) است که در حدود ۷۰۰ سال پیش از میلاد تهیه شده است.

۱۹۸- پاسخ: گزینه ۲

ادبیات همواره راهی بوده برای حفظ هویت ایرانی و نگهداری از آن در برابر فرهنگ و هویت اقوام مهاجم.

۱۹۹- پاسخ: گزینه ۳

در مسافرت، آنچه انسان در پیرامون خود می‌بینند، توجه او را جلب می‌کند. در نتیجه دقت، تأمل و تفکر او افزایش می‌یابد و در مجموع به دلیل عادت‌شکنی و تجاربی که به‌همراه دارد، موجب تحول روحی می‌گردد.

۲۰۰- پاسخ: گزینه ۳

مصلحان بزرگ و شخصیت‌های معنوی در شکل‌گیری و تداوم تمدن‌ها مؤثر بوده‌اند. در چین کنفوسیوس و لائوتزو، در هند بودا و در یونان سولون و سقراط از این دست مصلحان معنوی و اجتماعی بوده‌اند.

جغرافیا

۲۰۱- پاسخ: گزینه ۳

با مقایسه تصاویر ماهواره‌ای که در زمان‌های مختلف ثبت شده است می‌توان چگونگی روند تغییر جنگل‌های شمال ایران را مشاهده کرد.

۲۰۲- پاسخ: گزینه ۴

بیابان اریکا یک بیابان ساحلی است که در آن عبور جریان آب سرد از کنار ساحل در برخی نقاط موجب سرد شدن و نشسته هوا و جلوگیری از بارش می‌شود.

۲۰۳- پاسخ: گزینه ۲

اندازه‌گیری باران در یک دوره طولانی در حوضه یک رود، مهم‌ترین راه پیش‌بینی خطر سیل است.

۲۰۴- پاسخ: گزینه ۲

در صورتی که نرخ موالید و نرخ مرگ‌ومیر مساوی باشد، کشور با ثبات جمعیت روبه‌رو می‌شود.

۲۰۵- پاسخ: گزینه ۱

بررسی عوامل رونق بندر آرخانگلسک، از جمله مثال‌های مورد توجه جغرافی‌دانان به تفاوت‌ها و تشابهات مکان‌هاست.

۲۰۶- پاسخ: گزینه ۳

جریان‌های دریایی طولی به‌صورت فرسایش، حمل و رسوب‌گذاری در سواحل تغییر ایجاد می‌کنند.

۲۰۷- پاسخ: گزینه ۲

با وجود بارندگی قابل توجه در کوهستان‌ها، چون رودهای این منطقه در عمق دره‌ها جاری‌اند، زمین‌های دامنه کوه‌ها نمی‌توانند به‌راحتی از این آب‌ها بهره‌مند شوند؛ نتیجه این امر گسترش کشت کم‌بازده دیم است.

۲۰۸- پاسخ: گزینه ۳

با حذف جنگل‌ها، رودخانه‌ها توسعه می‌یابند و بر مقدار آبرفت‌ها به شدت افزوده می‌شود.

۲۰۹- پاسخ: گزینه ۱

موارد (ج) و (د) به ترتیب، بیشترین درصد از علل مهاجرت به داکا را بیان می‌کنند.

۲۲۱- پاسخ: گزینه ۱

تغییراتی هویتی افراد گاه از مرزهای مورد قبول یک فرهنگ فراتر می‌رود. اگر تغییرات هوتی در خارج از مرزهای مقبول فرهنگی جامعه واقع شود به تعارض فرهنگی منجر می‌شود که اضطراب و نگرانی های اجتماعی فراوانی به همراه دارد. اگر شیوه زندگی، ناسازگار با عقاید و ارزش‌های اجتماعی یک فرهنگ تداوم پیدا کند و فرهنگ نتواند رفتارهای اجتماعی را مطابق با مبانی خود، سازمان بخشد تعارض این دو بخش فرهنگی می‌تواند به تزلزل فرهنگی منجر شود. تزلزل فرهنگی هنگامی رخ می‌دهد که مبادی هویت‌ساز فرهنگ، یعنی عقاید، ارزش‌ها و آرمان‌ها، ثبات و استقرار خود را در متن فرهنگ از دست بدهد.

تزلزل فرهنگی با بحران هویت همراه است، زیرا بحران هویت در جایی به وجود می‌آید که جامعه توان حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود را نداشته باشد.

۲۲۲- پاسخ: گزینه ۴

قسمت اول: تأمین مقبولیت نظام سیاسی ← تأثیر نظام فرهنگی بر سیاسی
قسمت دوم: تحکم قدرت دولت با حمایت های ویژه ← تأثیر نظام اقتصادی بر سیاسی
قسمت سوم: تزلزل فرهنگی و هویتی ← تأثیر نظام سیاسی بر فرهنگی

۲۲۳- پاسخ: گزینه ۳

قسمت اول: ظهور فرهنگ غرب از سده هفدهم تا بیستم، شکل جدیدی به روابط بین‌المللی و نظام جهانی بخشید.
قسمت دوم: در دو سده نوزدهم و بیستم، نظامات سیاسی، اقتصادی جدیدی شکل گرفت و این نظامات، جوامع غربی را به صورت جوامع مرکزی و دیگر جوامع را به صورت جوامع پیرامونی درآورد.
قسمت سوم: طی این مدت، موقعیت فرهنگی کشورهای غیر غربی نیز در حاشیه روابط و نظامات سیاسی و اقتصادی جهانی، وضعیتی متزلزل و آسیب پذیر پیدا کرد.

۲۲۴- پاسخ: گزینه ۱

قسمت اول: فرهنگ اسلامی، به دلیل قدرت و عمق معرفتی خود، گروه‌های مهاجم بیگانه را نیز دورن خود، هضم و جذب می‌کرد و دست کم آنان را ناگزیر می‌ساخت تا برای استمرار و بقای خود از پوشش مفاهیم و ارزش‌های دینی استفاده کنند.
قسمت دوم: دولتمردان قاجار به دلیل اثرپذیری از دولت‌های استعماری به جای مقاومت در برابر بیگانگان به سوی قراردادهای استعماری قدم برداشتند.

قسمت سوم: روشنفکران چپ، حرکت‌های خود را در چارچوب اندیشه‌های ناسیونالیستی، سوسیالیستی و مارکسیستی سازمان می‌دهند. برخی از آنان، حرکت‌های اجتماعی خود را به صورت مکاتب الحادی آشکار مطرح می‌کردند و برخی دیگر از رویارویی مستقیم با اندیشه و باور دینی مردم خودداری می‌کردند؛ بلکه گاه نیز اندیشه‌های خود را در پوشش‌های دینی بیان می‌داشتند.

۲۲۵- پاسخ: گزینه ۴

قسمت اول: الف) ← بحران معرفتی و علمی غرب هنگامی آغاز شد که محدودیت‌های علمی دانش تجربی و همچنین وابستگی آن به معرفت‌های غیرتجربی و غیرحسی آشکار شد. فرهنگ جدید غرب با دو بحران معرفتی و علمی روبه‌رو شد.
قسمت دوم: ب) ← اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را نسبت به کشورهای غنی و فقیر، کسانی به کار می‌برند که چالش و نزاع این دو دسته را به ابعاد اقتصادی محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز نظر دارند.
قسمت سوم: ج) ← بحران اقتصادی در صورتی که کنترل نشود به فروپاشی نظام‌های سیاسی منجر شود.

۲۲۶- پاسخ: گزینه ۱

قسمت اول: با بیداری اسلامی رویکرد دینی و معنوی به زندگی اجتماعی در سطوح مختلف جوامع غربی به وجود آمد و بدین ترتیب، ارزش‌ها و آرمان‌های بعد از رنسانس، اعتبار جهانی خود را از دست داد و به دنبال آن نظریه‌هایی که ناظر به افول سکولاریسم بود شکل گرفت.
قسمت دوم: غلبه سکولاریسم بر فرهنگ غرب سبب شد تا همه ظرفیت‌های وجودی انسان متوجه آرمان‌ها و اهداف دنیوی و این جهانی شود.
قسمت سوم: روشنگری مدرن نیز که مدعی کشف حقایق جهان بود، به مرداب شکاکیت و انکار حقیقت گرفتار شد.

۲۲۷- پاسخ: گزینه ۴

تفاوت‌های انقلاب‌های آزادی‌بخش با انقلاب اسلامی:

(۱) انقلاب‌های آزادی‌بخش اغلب در رویارویی با بلوک غرب شکل می‌گرفتند و مورد حمایت بلوک شرق واقع می‌شدند. در مقابل انقلاب اسلامی ایران در رویارویی با رژیم شاه هیچ وابستگی به بلوک شرق نداشت بلکه از آغاز، جهت‌گیری ضد آمریکایی و ضد صهیونیستی و ضد مارکسیستی داشت.

(۲) انقلاب‌های آزادی‌بخش، اغلب با جنبش‌های چریکی گروه‌ها و احزاب مختلف شکل می‌گرفتند. در مقابل انقلاب اسلامی ایران با حرکت یک گروه و حزب خاص پدید نیامد؛ بلکه انقلاب فراگیر مردمی بود.

۳) انقلاب‌های آزادی‌بخش در چارچوب نظریه‌ها و مکاتبی شکل می‌گرفتند که در حاشیه فلسفه‌های غربی برای حل مسائل و بحران‌های جهان غرب به وجود آمده بودند. در مقابل انقلاب اسلامی ایران در حقیقت حاصل بازگشت جامعه به معرفت و آگاهی اسلامی بود. این انقلاب از عقبه کلامی فلسفی و عرفانی جهان اسلام بهره می‌برد.

۴) انقلاب‌های آزادی‌بخش در مقابله با استعمار قدیم و حذف کارگزاران مستقیم غرب موفق می‌شدند، ولی در قطع وابستگی اقتصادی و فرهنگی توفیقی نداشتند. در مقابل انقلاب اسلامی ایران تنها یک انقلاب سیاسی نبود؛ بلکه هویتی فرهنگی و تمدنی داشت.

۲۲۸- پاسخ: گزینه ۲

قسمت اول: در جامعه‌شناسی تفهیمی، هدف داوری ارزشی و انتقادی نسبت به ارزش‌ها در نظام اجتماعی نیست بلکه فهم پدیده‌های اجتماعی برای پیش‌بینی و کنترل آن‌هاست.

قسمت دوم: مراد از عقلانیت در عبارت غلبه کنش‌های عقلانی معطوف به هدف، عقلانیت ابزاری و منظور از هدف، امور قابل دسترس در این جهان است.

قسمت سوم: کانون‌های ثروت و قدرت برای حفظ منافع خود، از طریق سازمان‌های بین‌المللی، موانع موجود بر سر راه تجارت بین‌المللی را نیز بر می‌دارند و استقلال اقتصادی کشورهای مختلف و سیاست‌های ملی را مخدوش می‌کنند.

۲۲۹- پاسخ: گزینه ۱

قسمت اول: اشتراک نظریه ریکاردو و مالتوس در پیروی از اقتصادی لیبرالیستی است.

قسمت دوم: کنت معتقد بود شناختی که از راه حس و تجربه به دست نیاید، علمی نیست. همچنین وی شناخت عقلی و وحیانی و شهودی را غیر علمی می‌دانست.

قسمت سوم: نظریه جنگ تمدن‌های هانتینگتون نظریه‌ای بود که عملیات نظامی قدرت‌های غربی را در قبال مقاومت‌های کشورهای غیر غربی توجیه می‌کرد.

۲۳۰- پاسخ: گزینه ۳

قسمت اول: کاستی و خلاء معنوی، اندیشوران و متفکران اجتماعی را به بازاندیشی درباره بنیان‌های عقیدتی و ارزشی فرهنگ فرا می‌خواند و آن‌ها را برای عبور از مرزهای هویت فرهنگی جامعه تشویق می‌کند.

قسمت دوم: فرهنگی که بر مبنای ارزش‌ها و عقاید خود نتواند یک نظام جهانی را تعریف کند و نتواند مسیر حرکت به سوی آن نظام را برای عبور از شرایط متغیر و متحول اجتماعی ترسیم کند، در وصول به ادعاهای جهانی خود، ناکام خواهد ماند.

قسمت سوم: از دست دادن اعتبار عقاید و ارزش‌ها در یک جامعه موجب نابود شدن هویت فرهنگی می‌شود.

۲۳۱- پاسخ: گزینه ۲

قسمت اول: اعمال قدرتی سازمان یافته برای هدفی معین: تعریف سیاست

قسمت دوم: عدم تداوم روش استدلال عقلی: نتیجه رویکرد دنیوی انسان مدرن

قسمت سوم: استبداد استعماری در کشورهای اسلامی: عملکرد منورالفکران در کشورهای اسلامی

۲۳۲- پاسخ: گزینه ۳

■ انجام مناسک حج بخشی از فرهنگ آرمانی جامعه است.

■ سوء مدیریت نشانه عدم عقلانیت است.

■ جان باختن زائران، نتیجه غیرارادی کنش اجتماعی است.

■ برقراری عزای عمومی، هنجار اجتماعی است.

۲۳۳- پاسخ: گزینه ۲

قسمت اول: در فرهنگ دینی، هویت‌هایی که ابعاد متعالی انسان را نفی کنند، به رسمیت شناخته نمی‌شوند.

قسمت دوم: مغولان، فرهنگی قومی و قبیله‌ای داشتند و شایستگی‌های لازم برای یک فرهنگ جهانی را نداشتند. آنان به سرعت تحت تأثیر فرهنگ‌هایی قرار می‌گرفتند که از نظر نظامی شکست خورده بودند.

قسمت سوم: فرهنگ اساطیری که به خداوندگان و قدرت‌های فوق طبیعی قائل است، محصول انحراف بشر از فرهنگ توحیدی و خروج انسان از جهانی است که به فطرت و آفرینش او متعلق است.

۲۳۴- پاسخ: گزینه ۴

قسمت اول: عبارت نادرست است و بدین ترتیب درست می‌باشد ← در نگاه قرآنی، جهان عینی محدود به جهان طبیعت نیست و ادراک و آگاهی نیز محدود به حیات انسان نمی‌باشد و جهان عینی بر اساس حکمت و مشیت خداوند سبحان، رفتاری حکیمانه با انسان و جامعه انسانی دارد.

قسمت دوم: عبارت نادرست است و بدین ترتیب درست می‌باشد ← در جهان امروزی به شناختی که حسی و تجربی نباشد، معرفت می‌گویند.

قسمت سوم: عبارت درست است.

قسمت چهارم: عبارت نادرست است و بدین ترتیب درست می‌باشد ← در نخستین رویارویی‌های غرب متجدد با جهان اسلام، اندیشمندان و عالمان دینی، اغلب بر اساس ضرورت حفظ امنیت با آن‌ها تعامل می‌کردند.

۲۳۵- پاسخ: گزینه ۲

قسمت اول: تحسین اینارگری: فرهنگ عمومی

قسمت دوم: تفسیر انسان از زندگی و مرگ خود، عمیق ترین پدیده‌های اجتماعی

قسمت سوم: پرداختن به حل مسائل اجتماعی جامعه خود در چارچوب بنیان‌های فرهنگی غرب: مارکسیسم

فلسفه و منطق

۲۳۶- پاسخ: گزینه ۴

■ آیا هر مصدری، کلمه‌ای است که انجام کاری را می‌رساند؟ خیر؛ زیرا «بودن» مصدر است ولی انجام کاری نیست.

■ آیا هر کلمه‌ای که انجام کاری را می‌رساند، مصدر است؟ خیر؛ زیرا افعالی مثل «رفت، خوردند، بردیم و ...» مصدر نیستند اما انجام کاری را می‌رسانند.

■ بنابراین تعریف نه جامع است نه مانع.

استدلال از اقسام فکر است، قضیه که از تصدیقات است از اقسام علم است. بنابراین بین این دو ارتباطی وجود ندارد.

گزینه ۱: این تعریف در حقیقت «جامع و مانع» هم نیست و لذا این گزینه هم می‌تواند پاسخ درستی محسوب شود. ولی باید توجه داشت که

معمولاً وقتی یک تعریف، شرط «مرتبط بودن» را ندارد، طبیعی است که «جامع و مانع» هم نخواهد بود و لذا بررسی آن دو، لزومی نخواهد

داشت. بنابراین بهترین پاسخ همان گزینه ۴ است.

۲۳۷- پاسخ: گزینه ۱

مفهوم کلی مفهومی است که قابلیت فرض افراد و مصادیق متعدد را دارد، به عبارت دیگر می‌توان از آن چند نمونه در ذهن ساخت، حال ممکن

است که در خارج هم مصادیق متعددی داشته باشد مثل «انسان»، یا اصلاً مصادیق خارجی نداشته باشد مثل «سیمرغ»، یا تنها یک مصادیق

خارجی داشته باشد مثل «امام زمان (عج)»، یا حتی وجود یک مصادیق خارجی برایش محال باشد مثل «شریک خداوند».

۲۳۸- پاسخ: گزینه ۱

نسبت میان یک نوع خاص و عرض عام آن مثل «انسان و راه رونده» عموم و خصوص من وجه است؛ مثل نسبت «مجهول و تصور»- نسبت میان

«تفکر و تصور»، تباین- نسبت میان «قضیه و قیاس»، تباین و نسبت میان «قضیه و شرطی»، عموم و خصوص مطلق است.

۲۳۹- پاسخ: گزینه ۴

یک ملاک شخصیه بودن قضایا، سورپذیر نبودن است که فقط گزینه ۴ (۴) با سور، معنا ندارد. نمی‌توانیم بگوییم: بعضی مجموعه اعداد طبیعی،

مجموعه اعداد فرد را دربر می‌گیرد.

۲۴۰- پاسخ: گزینه ۲

عکس نقیض بعضی غیرالف غیر ب نیست = بعضی غیرغیر ب غیر الف است = بعضی ب غیر الف است. عکس نقیض یک قضیه صادق همیشه

صادق است. (لازم‌الصدق است.)

۲۴۱- پاسخ: گزینه ۱

سرایت دادن حکم موضوعی جزئی (معجزه) به موضع جزئی دیگر (سحر) به دلیل شباهت بین آن دو (خارق عادت بودن)، تمثیل است. پی بردن

از علت (شکل بال‌های یک پرنده) به معلول (قدرت پرواز آن پرنده)، برهانی لمی است.

۲۴۲- پاسخ: گزینه ۳

نکته: با توجه به اینکه در شکل دوم، هیچ قیاس منتجی نداریم که نتیجه‌اش موجه باشد معلوم می‌شود این سؤال، سه قیاس لزوماً منتج را

فرض نگرفته است. اما برخی منطقدانان قانون کیفیت نتیجه را بر خلاف قانون کمیت نتیجه، برای قیاس غیر منتج هم صادق می‌دانند. طبق این

قانون، کیفیت‌های نتیجه هر قیاسی از هر شکلی، این گونه‌اند که «اگر یکی از مقدمات سالبه باشد، نتیجه هم سالبه خواهد بود و برعکس».

حال که در این سه قیاس، نتیجه، موجه است، پس هر دو مقدمه هم باید موجه باشند.

سایر گزینه‌ها: قانون کلی برای کمیت نتیجه قیاس نداریم و حتی اگر فقط قیاس‌های منتج را در نظر بگیریم باز این گزینه‌ها مثال نقض دارند:

«بعضی الف ب است. هر ب ج است. پس بعضی الف ج است.» (نقض گزینه ۱)

«هر ب الف است. هر ب ج است. پس بعضی الف ج است.» (نقض گزینه‌های ۲ و ۴)

تذکر: نکته‌ای که بیان شد و این سوال بر اساس آن درست خواهد بود، در کتاب درسی منطق سال ۹۵-۹۶ که منبع این کنکور بوده است،

وجود ندارد ولی در کتاب منطق دهم سال ۹۷-۹۶ بیان شده است!

۲۴۳- پاسخ: گزینه ۴

برای بررسی هر قواعدی از جمله قواعد خود منطق، ناچاریم از تعریف و استدلال استفاده کنیم و این دو بر اساس شیوه تفکر فطری بشر از

قواعد منطق تبعیت می‌کنند. لذا خود «بررسی کردن» یعنی «تعریف و استدلال کردن» و این دو یعنی «استفاده از قواعد منطق».

گزینه ۱: مقدمات در هر قیاسی از پیش دانسته هستند و لذا معلومند نه مجهول و قیاس باعث معلوم شدن نتیجه می‌گردد، نه مقدمات.

گزینه ۲: شرط صدق یا درستی مقدمات ربطی به این که نتیجه در درون مقدمات نهفته است ندارد، یعنی اگر مقدمات کاذب نیز در ضرب اول

شکل اول قرار بگیرند، نتیجه کاذب آن‌ها در درون مقدمات است و این خاصیت در صحت اقتران دو مقدمه نهفته خواهد بود.

گزینه ۳: یکی از شرایط صدق قطعی نتیجه، صدق مقدمات است و دیگری صحت اقتران (استفاده از قیاس منتج نه عقیم)

۲۴۴- پاسخ: گزینه ۴

پی بردن به وجود علت (سردی هوا) از مشاهده معلول (بخار پشت شیشه)، برهان آتی است. (از معلول به علت)
پی بردن به وجود معلول (بارش باران) از مشاهده علت (وضعیت ابرها)، برهان لمی است. (از علت به معلول)

۲۴۵- پاسخ: گزینه ۲

سرایت دادن حکم اجزاء به کل، مغالطه ترکیب است.

۲۴۶- پاسخ: گزینه ۱

سؤال و بررسی درباره اصول و مبانی علوم تجربی (از جمله علیت) به فلسفه علوم تجربی مربوط است.
گزینه (۲)، مربوط به معرفت شناسی، گزینه (۳)، مربوط به فلسفه روان شناسی و گزینه (۴)، مربوط به خود علوم تجربی است.

۲۴۷- پاسخ: گزینه ۴

گزینه (۱): یونان مهد تفکر فلسفی است یعنی جایی که فلسفه در آنجا رسمیت یافت و زبان رمز و افسانه در تفسیر جهان جای خود را به زبان تعقل داد. ولی «اندیشه» قبل از یونان هم بوده است و معمولاً به زبان رمز بیان می شده است.
گزینه (۲): نظرات متضاد جهان شناسان باستان، باعث بی اعتمادی نسبت به دانش و اندیشه شد.
گزینه (۳): عوامل سازنده تمدن از نظر برتراند راسل از هزاران سال پیش از تمدن یونان، در مصر و بین النهرین پدیدار گشت.

۲۴۸- پاسخ: گزینه ۳

سقراط معتقد است: «ثروت و هر آنچه برای فرد و جامعه سودمند است از فضیلت به بار می آید.»

۲۴۹- پاسخ: گزینه ۳

رد گزینه ۱: علت فاعلی می تواند هم درونی و هم بیرونی باشد.
نظر پروتاگوراس درباره حقیقت این است که تابع ادراک انسان است و هر کس آنچه درک کند، حقیقت است. مسأله پروتاگوراس پایداری و یقینی بودن شناخت نیست، چرا که طبیعی است که ادراک حسی فاقد پایداری است. به عبارت دیگر پروتاگوراس چون پایداری را برای شناخت ضروری نمی داند، طبیعی است که ادراک حسی را منبعی موثق برای شناخت درست بگزیند. به نظر او همه چیز نسبی و موقتی است.

۲۵۰- پاسخ: گزینه ۲

رد گزینه (۳): اولاً طبیعت شیء که می تواند علت فاعلی در حرکات طبیعی باشد، «جزوی از وجود» نیست بلکه به ماهیت بر می گردد و ماهیت هم حد وجود است نه جزء وجود. ثانیاً در بعضی حرکات طبیعی که علت بیرونی شناخته شده است، نیازی به فرض یک علت درونی نیست؛ مثلاً «ذوب شدن برف در اثر حرارت خورشید» حرکتی طبیعی است که علت فاعلی آن «حرارت خورشید» است نه «طبیعت برف».
رد گزینه (۴): توجه و آگاهی ویژگی فاعل مختار و ویژگی فاعل کلّ حرکات جهان (اصل آگاهانه و سازمان دهنده به طبیعت) است؛ نه ویژگی هر فاعل طبیعی درونی. (توجه: اینکه حرکات طبیعی، از یک اصل آگاهانه به عنوان غایت تبعیت می کنند به این معنا نیست که علت فاعلی آن ها توجه و آگاهی دارد؛ بلکه به این معنا است که این حرکات، حکیمانه و خردمندانه هستند نه بیهوده و گزاف! به تعبیر دیگر، تک تک حرکات طبیعی گرچه از سوی فاعل های ناآگاه انجام می گیرند ولی چون در سطح کلی جهان طبیعت، یک غایت آگاهانه (یک عقل کلی) همه حرکات طبیعی را هدایت می کند، بنابراین نتیجه همه حرکات طبیعی، حکیمانه و خردمندانه است نه عبث و بیهوده.

۲۵۱- پاسخ: گزینه ۴

در نظر فیلسوف اشیا و موجودات در حکم حروف و کلمات و جملات اند و وجود و هستی شان در حکم معنای آنهاست. بنابراین نسبت موجود به وجود نسبت «نوشتنه یک واژه» به «معنای همان واژه» است. (توجه: در این سؤال ترتیب نسبت ها رعایت نشده است لذا در گزینه درست، نسبت «معنای یک واژه» به «نوشتنه همان واژه» آمده است که باعث می شود به نظر نادرست بیاید!)
گزینه ۱: خون و رگ خارجاً از هم جدا هستند ولی وجود و موجود در خارج جدا از هم نیستند و فقط در ذهن می توان مفاهیم مجزایی از آن ها داشت.

گزینه ۲: واژه مجموع معنا و لفظ است و نسبت آن به معنا شبیه نسبت «وجود و موجود» به «وجود» می شود. (تذکر: به نظر می رسد این گزینه با توجه به رعایت شدن ترتیب نسبت ها در آن، گزینه مناسب تری برای جواب باشد. ولی آنچه بیان کردیم در جهت توجیه پاسخ سازمان سنجش بود!)

گزینه ۳: نمک جزئی از آب نمک است که در همه جای آن پخش است. ولی وجود و موجود جزئی از یکدیگر نیستند.

۲۵۲- پاسخ: گزینه ۲

ممتنع الوجود مفهومی است که مفهوم وجود و هستی هیچ وقت بر آن نمی تواند حمل شود و عقل همواره از تصدیق آن امتناع می ورزد. مثل شریک خداوند. این که تصویری خیالی باشد، لزوماً ممتنع الوجود نیست بلکه ممکن است ممکن الوجود باشد، مثل دیو و چیزی که هرگز وجود نداشته و وجود نخواهد داشت نیز لزوماً ممتنع الوجود نیست، مثل سیمرغ که هرگز وجود نداشته و ممکن است در آینده هم وجود نداشته باشد.

۲۵۳- پاسخ: گزینه ۴

رد گزینه (۱): این که آزمایش ها در شرایط یکسان نتایج یکسان بدهند، دلیل نمی شود که نتایج آزمایش تبدیل به قانون گردند، چرا که قانون باید کلیت و ضرورت داشته باشد و این کلیت و ضرورت از اصل سنخیت که یک اصل عقلانی است به بار می آید؛ در آن صورت تجربه علمی قابل تعمیم و تبدیل به قانون شدن است.

رد گزینه (۲): تجربه علمی به موارد جزئی تعلق می گیرد نه به موارد کلی.

رد گزینه (۳): علت قابل تعمیم بودن تجربه علمی، اصل سنخیت علت و معلول است نه تکرار شرایط یکسان.

۲۵۴- پاسخ: گزینه ۱

فارابی نیز مانند ارسطو معتقد است که انسان مدنی بالطبع است (رد گزینه ۳) و نیاز متقابل انسان ها به یکدیگر در رفع نیازهای حیاتی باعث گرایش آن ها به اجتماع شده است (رد گزینه های ۲ و ۴). دستیابی به کمالات انسانی، مستلزم تشکیل مدینه فاضله فارابی است و از علل تشکیل جوامع بشری محسوب نمی شود.

۲۵۵- پاسخ: گزینه ۲

عنایت، شمول علم پرودگار بر همه موجودات است.

۲۵۶- پاسخ: گزینه ۱

غزالی پرچمدار مخالفت با فلسفه مشایی بود و از نظر او رستگاری در عرفان و تصوف یافت می شد.

۲۵۷- پاسخ: گزینه ۲

وقتی ما تصویر شمع را در آینه و خود شمع را مشاهده می کنیم، هر دو معلوم بالعرض هستند. یعنی علم ما به هر دو با واسطه یا حصولی است، چون هیچ یک از آن ها در ذهن ما قرار ندارند. (رد گزینه های (۱) و (۲)) و این دو معلوم بالعرض با هم متفاوت هستند، چون در یکی وجود آینه مؤثر و در دیگری بی تأثیر است. (رد گزینه ۴)

۲۵۸- پاسخ: گزینه ۱

اشراقیان فیلسوف هستند و لذا هدف آنان به دست آوردن تصویر صحیح و نسبتاً جامع از جهان هستی است، اما عرفا به عقل و استدلال پای بند نیستند و هدفشان اتصال به حقیقت هستی است.

۲۵۹- پاسخ: گزینه ۳

اگر وجود و ماهیت هر دو اعتباری باشند و هیچ یک اصیل نباشند، باب شناخت به جهان خارج بسته خواهد شد، چون همه چیز ذهنی می گردد و هیچ امر واقعی وجود نخواهد داشت که این یعنی شکاکیت و سوفسطایی گری.

۲۶۰- پاسخ: گزینه ۲

هیوم و دیگر فیلسوفان تجربی مسلک که اصل علیت را به عنوان یک اصل عقلانی انکار می کنند، معتقدند علیت، عادت ذهن انسان است که به تجربه مکرر در حوادث متوالی مربوط می شود. لذا از نظر اینان علیت یک قرارداد ذهنی است.

روان شناسی

۲۶۱- پاسخ: گزینه ۳

سازمان سنجش احتمالاً با استناد به این جمله کتاب که «رویکرد رفتاری صرفاً روی رفتار قابل مشاهده تأکید می کند و به ریشه رفتار توجه خاصی ندارد» گزینه «۱» را جواب اعلام کرده است. در حالی که این جمله نشان دهنده نادیده گرفتن فرایندهای زیربنایی و عمقی رفتار مثل آگاهی، تفکر، انگیزش و ... است و نه نادیده گرفتن «سابقه رفتار». چون در این رویکرد «رفتار» نتیجه شکل گیری محرک ها و پاسخ هایی است که فرد در واکنش به محیط خود داده و آن را از طریق تشویق و تنبیه در گذشته یاد گرفته است.

رویکرد روان کاوی جواب نیست چون رفتار را تحت تأثیر تجارب اولیه دوران کودکی می داند. بین رویکرد شناختی و انسان گرا، رویکرد انسان گرا جواب بهتری به نظر می آید. چون اولاً در رویکرد انسان گرا بیشتر جنبه های مثبت انسان مانند آزادی برای انتخاب سرنوشت و خود شکوفایی مورد توجه است نه رفتارهای ناپهنجار. دوماً رویکرد انسان گرا با تجربه ذهنی و هشیار انسان در لحظه حال سروکار دارد و انسان را تحت تأثیر عوامل خارجی و تجارب گذشته نمی داند.

۲۶۲- پاسخ: گزینه ۳

از دیدگاه پیاژه، منظور از سازگاری این است که فرد بتواند خود را با تقاضاها و شرایط محیط کنونی اش هماهنگ سازد. این سازگاری شناختی دوجانبه است، یعنی کودک هم قادر به تغییر شناختی خود در برابر محیط است و هم می تواند الگوهای ثابت شناختی خود را در شرایط محیطی مختلف به کار ببرد.

۲۶۳- پاسخ: گزینه ۴

اریکسون رشد افراد را در جریان زندگی روانی (عاطفی) مورد بررسی قرار داد. او معتقد بود رشد محدود به دوران کودکی و نوجوانی نیست و تا پایان عمر ادامه دارد. بنابراین فقط گزینه «۴» در مورد نظریه اریکسون درست است. اما متأسفانه ارتباط دقیقی با سؤال مطرح شده ندارد!

۲۶۴- پاسخ: گزینه ۴

آسیب در ناحیه بروکا سخن گفتن را دشوار می‌سازد اما فهم سخن دیگران را با مشکل مواجه نمی‌کند.

۲۶۵- پاسخ: گزینه ۲

در این مثال رویداد فشارزا و همین‌طور وضعیت اقتصادی- اجتماعی دو فرد یکسان است. اما ویژگی شخصیتی آن‌ها با یکدیگر متفاوت است. برخی خصوصیات شخصیتی افراد را در برابر فشار روانی آسیب‌پذیر و یا بالعکس مقاوم می‌سازد. این مثال نشان می‌دهد که فشار روانی صرفاً یک امر بیرونی نیست و تا اندازه‌ای بستگی به نوع نگرش فرد دارد.

۲۶۶- پاسخ: گزینه ۱

این تحقیق یک نوع تحقیق همبستگی است چون پژوهشگر به دنبال ارتباط متغیرها است و درصدد دستکاری آن‌ها نیست. در تحقیقات همبستگی نمی‌توانیم بگوییم یک متغیر، علت (متغیر مستقل) و متغیر دیگر، معلول (متغیر وابسته) است. پس بهترین تفسیر این است که بگوییم دو متغیر با هم ارتباط و همبستگی دارند. عبارت «وابسته به یکدیگر» در گزینه «۱» عبارت مناسبی نیست و بهتر بود از کلمه «مرتبط» یا «همبسته» استفاده می‌شد.

۲۶۷- پاسخ: گزینه ۲

منطقه گیجگاهی	منطقه پنجم بینایی	منطقه چهارم بینایی	منطقه سوم بینایی	منطقه دوم بینایی	منطقه اول بینایی
تحتانی	(۵)	(۴)	(۳)	(۲)	(۱)
ادراک اشکال پیچیده	ادراک حرکت	ادراک رنگ	ادراک اشکال ساده	اطلاعات بینایی	اطلاعات بینایی

نمودار ۲-۳ در صفحه ۷۸

۲۶۸- پاسخ: گزینه ۴

در راست‌دست‌ها که نیم‌کره چپ بر نیم‌کره راست آن‌ها تسلط دارد، تکالیف کلامی گوناگون در خواندن و شنیدن بیشتر در نیم‌کره چپ پردازش می‌شوند. ناحیه بروکا در لوب پیشانی چپ قرار دارد و در تکلم نقش دارد.

۲۶۹- پاسخ: گزینه ۳

آزادی، عدالت، تساوی حقوق و نظایر آن‌ها جزء مفاهیم انتزاعی دسته‌بندی می‌شوند. از ۱۱ سالگی به بعد دوره «عملیات ذهنی یا صوری» آغاز می‌شود و نوجوان قادر است که بر روی عملیات شناختی خود فکر کند و وارد تفکر انتزاعی شود.

۲۷۰- پاسخ: گزینه ۳

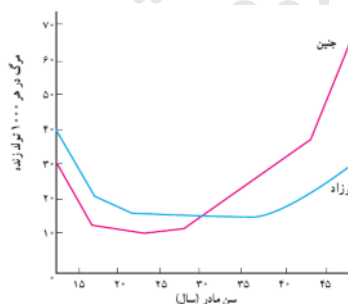
بین هفته ۲۴ تا ۲۸ (۶ تا ۷ ماهگی) جنین به حدی از رشد رسیده است که می‌تواند خارج از رحم زنده بماند، ولی ماندن بیشتر در رحم مادر، موجب افزایش رشد طبیعی در ادراک، حرکات و عضلات می‌شود.

۲۷۱- پاسخ: گزینه ۱

گاهی خطای ادراکی به دلیل «اثر زمینه» اتفاق می‌افتد، بدین معنی که ادراک یک شکل ثابت، تحت تأثیر زمینه‌ها و شرایط مختلف فرق می‌کند.

۲۷۲- پاسخ: گزینه ۲

طبق نمودار صفحه ۴۳ کتاب درسی، بهترین سن بارداری زنان به‌طور حدودی ۲۲ تا ۲۸ سالگی است.

۲۷۳- پاسخ: گزینه ۱

متأسفانه سازمان سنجش گزینه ۳ را پاسخ اعلام کرده است که قطعاً جمله نادرستی است، زیرا رابطه علت و معلولی همان رابطه علی است و اصولاً در روش همبستگی این رابطه بررسی نمی‌شود.

مهم‌ترین تفاوت روش همبستگی و آزمایشی این است که در روش آزمایشی امکان تبیین رابطه علت و معلولی بین متغیرها وجود دارد، ولی در روش همبستگی روابط موجود بین متغیرها فقط توصیف می‌شود.

۲۷۴- پاسخ: گزینه ۴

با رشد هیجانی و اجتماعی در دوره کودکی دوم (۷ تا ۱۱ سالگی) کودک به توانایی‌های و ناتوانی‌های خود آگاه می‌شود. هرچند عین عبارت «آگاهی به توانایی‌ها» در قسمت رشد هیجانی اجتماعی کودکی دوم ذکر شده است، اما توجه کنید که این مفهوم در مورد رشد شناختی کودکی دوم نیز وجود دارد و در کتاب با این الفاظ بیان شده است که «آنان به نقاط قوت و ضعف شناختی خود پی می‌برند».

۲۷۵- پاسخ: گزینه ۴

از آنجایی که رشد اخلاقی به‌طور کلی با رشد شناختی ارتباط دارد این سؤال و گزینه‌های آن چندان درست نیستند. اما در اینجا نکته موردنظر طراح این بوده است که دوره مافوق قراردادی زمانی در فرد رشد پیدا می‌کند که به رشد شناختی نوجوانی دسترسی پیدا کرده باشد؛ (از ۱۷- ۱۶ سالگی به بعد).

۲۷۶- پاسخ: گزینه ۱

کسی که کنترل شخصی بر فشار روانی نداشته باشد، به حالت درماندگی می‌افتد که می‌تواند منجر به افسردگی شود.

۲۷۷- پاسخ: گزینه ۱

حافظه معنایی به دانش عمومی فرد گفته می‌شود که مستقل از هویت شخصی او است و اطلاعاتی را دربر می‌گیرد که زمان و مکان مشخصی ندارند و بین افراد مختلف مشترک‌اند، مانند اطلاعات عمومی، عقاید و مفاهیم.

۲۷۸- پاسخ: گزینه ۲

ویژگی‌های ذکرشده در سؤال از خصوصیات سلامت روانی است و در تعریف سلامت روانی، سازگاری افراد با محیط اهمیت زیادی دارد. شخصی که بتواند با محیط خود، اعضای خانواده، هم‌کلاسی‌ها، همکاران، همسایگان و به‌طور کلی، اجتماع خود سازگار شود، سالم است.

۲۷۹- پاسخ: گزینه ۳

در توجه پراکنده چند کار را در یک زمان انجام می‌دهیم و توجه ما بین چند منبع تقسیم می‌شود.

۲۸۰- پاسخ: گزینه ۴

«تفکر فرضیه‌سازی» در نوجوانان بدین معنا است که امکانات فکری آن‌ها به اینجا و اکنون محدود نمی‌شود و تصور فرضی قضایایی که مطابق با واقعیت نیست، برای آن‌ها امکان‌پذیر است.

مؤسسه آموزشی فرهنگی